

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola
zdravotnická, Šumperk, příspěvková organizace**

**SZŠ a VOŠZ
ŠUMPERK**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
Praktická sestra**

53-41-M/03

Večerní forma studia

Platnost od 1. 9. 2025

Identifikační údaje

Předkladatel:
Název školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Šumperk, příspěvková organizace
REDIZO: 600020096
IČO: 00851213
Adresa školy: Kladská 234/2, 787 01 Šumperk
Ředitel: Mgr. Eva Čmakalová
Hlavní koordinátor: Mgr. Eva Čmakalová
Telefon: 583213308, 583213673
E-mail: reditel@szssumperk.cz
Web: www.szssumperk.cz

Zřizovatel:
Název: Olomoucký kraj
IČO: 60609460
Adresa: Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc
Telefon: 585508857
E-mail: posta@olkraj.cz
Web: www.olkraj.cz

Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru: 53-41-M/03 Praktická sestra
Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka vzdělávání: 5 let
Forma vzdělávání: večerní
Platnost ŠVP: 1. 9. 2025 napříč všemi ročníky
Číslo jednací: SZŠŠ/487/2025

razítko školy

podpis ředitelky školy
Mgr. Eva Čmakalová

Obsah

1	Školní vzdělávací program.....	5
1.1	Profil absolventa	5
1.1.1	Identifikační údaje	5
1.1.2	Uplatnění absolventa	5
1.1.3	Výsledky vzdělávání.....	6
1.1.4	Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání	9
1.2	Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
1.2.1	Nezbytné podmínky pro přijetí ke studiu	9
1.2.2	Celkové pojetí vzdělávání v daném oboru	9
1.2.3	Stěžejní metody výuky využívané v rámci praktického a teoretického vyučování	10
1.2.4	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	10
1.2.5	Organizace výuky	12
1.2.6	Hodnocení žáků a diagnostika	12
1.3	Učební plán	13
1.3.1	Rámcový učební plán a školní učební plán	13
1.3.2	Konkretizovaný učební plán	14
1.3.3	Poznámky k učebnímu plánu	15
1.3.4	Přehled využití týdnů ve školním roce	15
1.3.5	Používané zkratky předmětů	16
1.4	Učební osnovy	17
1.4.1	Český jazyk a literatura	17
1.4.2	Cizí jazyk /anglický jazyk/	28
1.4.3	Cizí jazyk/německý jazyk/	43
1.4.4	Občanská nauka	57
1.4.5	Dějepis.....	63
1.4.6	Fyzika	67
1.4.7	Chemie	72
1.4.8	Biologie a ekologie	76
1.4.9	Matematika	81
1.4.10	Informatika	87
1.4.11	Ekonomika.....	95
1.4.12	Somatologie	98
1.4.13	Odborná latinská terminologie.....	106

1.4.14	Klinická propedeutika	109
1.4.15	Výchova ke zdraví	115
1.4.16	Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena	120
1.4.17	První pomoc.....	124
1.4.18	Ošetrovatelská péče.....	129
1.4.19	Ošetrovatelství.....	145
1.4.20	Ošetrovatelská praxe	157
1.4.21	Psychologie a komunikace.....	176
1.5	Rozvoj klíčových a odborných kompetencí a začlenění průřezových témat	186
1.5.1	Klíčové kompetence:	186
1.5.2	Odborné kompetence	189
1.6	Realizace průřezových témat	190
1.6.1	Občan v demokratické společnosti	190
1.6.2	Člověk a životní prostředí.....	193
1.6.3	Člověk a svět práce	196
1.6.4	Člověk a digitální svět.....	199
1.7	Materiální a personální podmínky realizace ŠVP	205
1.7.1	Materiální podmínky.....	205
1.7.2	Personální podmínky.....	206
1.8	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích a ostatních činnostech	207
1.9	Charakteristika spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP	208
Přílohy	209

1 Školní vzdělávací program

1.1 Profil absolventa

1.1.1 Identifikační údaje

Název školy:	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Šumperk, příspěvková organizace
Adresa školy:	Kladská 234/2, 787 01 Šumperk
Zřizovatel:	Olomoucký kraj
Název ŠVP:	Praktická sestra
Kód a název oboru:	53-41-M/03 Praktická sestra
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka vzdělávání:	5 let
Forma vzdělávání:	večerní
Platnost ŠVP:	1. 9. 2025 napříč všemi ročníky

1.1.2 Uplatnění absolventa

Po ukončení studia a úspěšném vykonání maturitní zkoušky je absolvent připraven k výkonu práce středního zdravotnického pracovníka, který poskytuje nebo zajišťuje bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílí se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče. Podle pokynů provádí určené ošetrovatelské výkony, podílí se na plnění ošetrovatelského plánu a spolupracuje při hodnocení výsledků poskytované ošetrovatelské péče.

Absolvent se uplatní ve zdravotnických zařízeních lůžkového i ambulantního charakteru a při poskytování komunitní nebo domácí zdravotní péče i jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociálních služeb, zejména v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních geriatrické péče a v zařízeních hospicové a respitní péče. Absolvent je způsobilý vykonávat povolání praktická sestra v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Absolvent získá nejen potřebné a dostatečné odborné vzdělání, ale také všeobecné vzdělání, aby mohl vykonat úspěšně maturitní zkoušku a byl tak připraven i pro další typy vzdělávání.

1.1.3 Výsledky vzdělávání

Absolvent je vzděláván tak, aby:

- získal vědomosti a dovednosti, které mu umožní uplatnit se na trhu práce, byl připraven a ochoten se dále vzdělávat a chápal nutnost celoživotního vzdělávání,
- se zdokonaloval v práci s informačními a komunikačními technologiemi a chápal jejich význam v současném světě, využíval je nejen pro komunikaci, ale i k získávání odborných informací pro svoji potřebu a pro rozvoj své kariéry, zároveň si uvědomoval jejich rizika,
- aby využíval komunikace v cizím jazyce ke zvýšení své uplatnitelnosti na trhu práce, uvědomoval si výhody znalosti více jazyků,
- jednal odpovědně, samostatně, aktivně a iniciativně nejen v osobním zájmu, ale i pro zájem veřejný a osvojil si potřebné dovednosti v administrativních činnostech,
- uměl pracovat s odbornými, publicistickými i praktickými texty, uměl se výstižně vyjadřovat v mateřském jazyce mluvenou i psanou formou, jak to vyžaduje komunikační situace, uvědomoval si nebezpečí manipulace v komunikaci a uměl je rozeznat,
- dbal na dodržování zákonů a základních pravidel slušného chování, respektoval práva a osobnost druhých a přispíval k vytvoření kvalitních mezilidských vztahů,
- jednal v souladu s morálními principy, přispíval k uplatňování demokratických hodnot,
- uměl efektivně využívat matematické vědomosti a dovednosti při řešení reálných situací a získal základní poznatky z ekonomiky potřebné pro porozumění fungování tržního hospodářství a uměl je využít v osobním životě,
- přírodovědné poznatky byly součástí jeho života a umožnily mu lépe pochopit význam udržení kvalitního životního prostředí na Zemi a způsoby, jak k němu přispívat.

V oblasti odborného vzdělání je absolvent veden tak, aby mohl:

- a) Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče.**

Tzn., aby absolventi byli schopni zejména:

- poskytovat ošetrovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy,
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin,
- provádět komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže,
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin, pečovat o vyprazdňování,
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury,
- provádět sociální aktivizaci, zejména v rámci péče o seniory,
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu,
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí,
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetrovatelství včetně metod bazální stimulace,

- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péči o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku),
- ošetřovat periferní žilní vstupy,
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemístováním a propuštěním pacientů,
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta,
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých prostředků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby,
- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků,
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy,
- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště,
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů,
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe,
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika,
- zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce,
- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc,
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

b) Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče.

Tzn., aby absolventi byli schopni zejména:

- podávat léčivé přípravky s výjimkou radiofarmak v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., odst. 2 a), ve znění pozdějších předpisů,
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost,
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii, odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál,
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve,
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie,
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

c) Pod odborným dohledem zubního lékaře:

- zpracovávat dentální materiály v ordinaci,
- vykonávat činnost zubní instrumentárky.

d) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.

Tzn., aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, klientů, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem,
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence,
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s přístroji a u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik,
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

e) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb.

Tzn., aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména pracoviště, tj. zdravotnického nebo sociálního zařízení,
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti,
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňovali požadavky pacientů a jiných klientů.

f) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

Tzn., aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení,
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě), také možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady,
- efektivně hospodařili s finančními prostředky,
- nakládali se zdravotnickými prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Uplatnění absolventa

Absolvent se uplatní ve zdravotnických zařízeních lůžkového i ambulantního charakteru a při poskytování komunitní nebo domácí zdravotní péče i jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociálních služeb, zejména v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních geriatrické péče a v zařízeních hospicové a respitní péče.

Absolvent je způsobilý vykonávat povolání praktická sestra v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

1.1.4 Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání

Studium je ukončeno maturitní zkouškou, která je organizovaná podle školského zákona a platné vyhlášky o ukončování studia na středních školách. Dokladem o dosažení úplného středního vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Maturitní zkouška se skládá z části společné a profilové, žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, pokud úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

1.2 Charakteristika školního vzdělávacího programu

1.2.1 Nezbytné podmínky pro přijetí ke studiu

Přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a prováděcími předpisy. Ke vzdělávání mohou být přijati uchazeči, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky a kteří při přijímacím řízení splnili podmínky pro přijetí.

Podmínky zdravotní způsobilosti jsou stanoveny v nařízení vlády č.211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Kritéria přijímacího řízení jsou každoročně stanovena ředitelem školy a zveřejněna v souladu s platnými předpisy.

1.2.2 Celkové pojetí vzdělávání v daném oboru

Pojetí vzdělávacího programu vychází z kurikulárního rámce pro jednotlivé oblasti vzdělávání stanoveného v RVP.

Jedná se o tyto oblasti: jazykové vzdělávání a komunikace, společenskovední vzdělávání, přírodovědné vzdělávání, matematické vzdělávání, estetické vzdělávání, vzdělávání pro zdraví, infromatické a ekonomické vzdělávání, odborné vzdělávání členěné podle obsahových okruhů.

Všeobecné vzdělávání je koncipováno tak, aby žáci byli připraveni na vykonání maturitní zkoušky dle platné legislativy. Začleňuje především teoretické hodiny, dělení na skupiny se předpokládá v předmětech český jazyk a literatura, cizí jazyk a informatika.

Odborné vzdělávání má funkční vazby na vzdělávání všeobecné, především v oblasti přírodovědného vzdělávání (biologie, chemie, fyzika), společenskovedního vzdělávání (český jazyk a literatura, psychologie a komunikace, občanská nauka), vzdělávání pro zdraví (první pomoc, výchova ke zdraví, somatologie). Odborné vzdělávání (ošetřovatelství, ošetřovatelská praxe, klinická propedeutika, mikrobiologie, epidemiologie a hygiena, odborná latinská terminologie) je koncipováno jako příprava k profesnímu uplatnění ve zdravotnických zařízeních, v dalších oblastech plní průpravnou funkci k předpokládanému vysokoškolskému studiu. Výuka v odborných předmětech zahrnuje teoretické i praktické hodiny, které probíhají v odborných učebnách k tomu účelu vybavených nebo ve zdravotnických a sociálních zařízeních na základě smluvního vztahu mezi školou a těmito zařízeními. Praktické hodiny odborných předmětů jsou děleny na skupiny, aby bylo umožněno i praktické procvičování získaných teoretických znalostí (ošetřovatelská péče, ošetřovatelská praxe, psychologie a komunikace).

Rozpracování výsledků vzdělávání a učiva je podrobně a konkrétně uvedeno v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

1.2.3 Stěžejní metody výuky využívané v rámci praktického a teoretického vyučování

Na oboru praktická sestra jsou preferovány takové metody výuky, které učí žáky technikám samostatného učení a kladou důraz na jejich motivaci. Metody a formy vzdělávací práce volí učitel se zřetelem k charakteru předmětu, konkrétní situaci v pedagogickém procesu i s ohledem na možnosti žáků i školy. Důraz je kladen na samostudium a učitel působí především jako konzultant a průvodce při samostatné práci.

Do výuky jsou začleňovány moderní didaktické techniky, které umožňují zpestřit výuku a využívat nové výukové programy.

Pro teoretické předměty je používána informačně receptivní metoda v podobě přednášky, výkladu, která může být doplněna prezentací učiva s využitím digitálních technologií. Žák je veden i k samostatné práci s odbornou literaturou a digitálními zdroji.

V odborných předmětech a cvičeních žáci pracují pod vedením vyučujícího, který používá výukových metod, jako jsou řešení problémových úloh, demonstračně problémový výklad, demonstrace a dostatečné praktické procvičení ošetrovatelských výkonů, edukačních postupů a komunikativních dovedností žáků. Cílem je naučit žáky pracovat samostatně i v týmu. Tyto prvky výuky jsou uplatňovány zejména v rámci praktických cvičení, která jsou realizována v laboratořích ošetrovatelství, a posilovány jsou v rámci předmětu ošetrovatelská praxe.

1.2.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z aktuálně platné legislativy vyhláška č.27/2016 a její novelizace.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) jsou zařazeni v běžných třídách. Podpůrná opatření pro tyto žáky jsou vytvořena na základě vyšetření a doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpůrného opatření.

Podpůrná opatření zahrnují:

- poradenskou pomoc školy (školní poradenské pracoviště) a školského poradenského zařízení,
- úpravu organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání,
- úpravu podmínek přijímání (potvrzení PPP, SPC doložené k přihlášce uchazeče),
- úpravu podmínek při ukončování vzdělávání na základě doporučení PPP, SPC k uzpůsobení podmínek u MZK,
- použití kompenzačních pomůcek (tabulky s přehledy, pravidla pravopisu, slovník synonym, zvýrazňovače, vizualizace času, PC...),
- úpravu očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

Dělení podpůrná opatření (dále jen PO) do 5 stupňů:

PO 1. stupně

- návrh na PO 1. stupně dává škola nebo školské poradenské zařízení (dále jen ŠPZ),
- výchovný poradce (dále VP) spolu s třídním učitelem a vyučujícími jednotlivých předmětů vypracuje Plán pedagogické podpory žáka (dále PLPP),
- PLPP je konzultován s žákem,
- VP seznámí s PLPP vyučující jednotlivých předmětů,
- po 3 měsících realizace PLPP u žáka provedou jednotliví vyučující spolu s VP a třídním učitelem hodnocení efektivity plánu, jeho úpravu, ukončení či doporučení k objednání vyšetření v PPP nebo SPC u žáků, kde je dané podpůrné opatření nedostačující.

PO 2. - 5. stupně

- realizuje škola na základě doporučení školského poradenského zařízení,
- po obdržení doporučení školského poradenského zařízení udělí žák informovaný souhlas s realizací a poskytováním podpůrných opatření,
- ředitel školy spolu s pracovníky školního poradenského pracoviště, třídním učitelem a vyučujícími jednotlivých předmětů nastaví systém organizace poskytování PO dle doporučení školského poradenského zařízení,
- VP seznámí vyučující jednotlivých předmětů s individuálním přístupem k těmto žákům a s podpůrnými opatřeními v jednotlivých předmětech,
- u žáků s doporučením ŠPP k vypracování individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP) podá žák žádost řediteli školy o vzdělávání dle IVP a dále podepíše souhlas s realizací podpůrných opatření,
- po vypracování IVP jsou VP seznámeni jednotliví pedagogové s realizací podpůrných opatření v jejich předmětu,
- efektivita realizace podpůrných opatření včetně IVP je průběžně vyhodnocována školním poradenským pracovištěm a jednotlivými pedagogy na pedagogických radách.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních nebo sociálních dovednostech nebo jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních nebo sociálních dovednostech.

Zásady práce s nadaným a mimořádně nadaným žákem:

- umožnit pracovat rychlejším tempem,
- méně procvičovat, umožnit postup dopředu,
- náročnější výuka,
- kreativní myšlení,
- kontakt s intelektovými vrstevníky,
- zkušenostní učení.

Škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků. Vychází důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka. Nadanému nebo mimořádně nadanému žákovi může ředitel školy na žádost zákonného zástupce či zletilého žáka povolit IVP s konkretizací přijatých opatření buď na základě písemného doporučení ŠPZ, nebo IVP z jiných důvodů. IVP vypracuje VP ve spolupráci s třídním učitelem a ostatními vyučujícími žáka.

Pro žáky s nadáním pouze v oblasti některých předmětů může ředitel školy na základě písemné žádosti zletilého žáka nebo zákonných zástupců nezletilého žáka povolit vzdělávání dle PLPP, tak aby byl naplněn předpoklad individualizace a diferenciací a aby byl žákovi umožněn v příslušné oblasti dostatečný rozvoj. PLPP vypracovává VP ve spolupráci s třídním učitelem a vyučujícími jednotlivých předmětů. PLPP bude průběžně vyhodnocován každé tři měsíce. V případě, že PLPP bude vyhovovat a přijatá opatření splní svůj účel, bude škola v PLPP pokračovat.

Škola klade důraz u nadaných a mimořádně nadaných žáků na formy výuky s individuálním přístupem, využívání individuálních konzultací, mimoškolní aktivity, zadávání projektů, spolupráci s univerzitami, přípravu a účast v soutěžích.

Vše směřuje k zajištění kvality výuky a rozvoji potenciálu nadaného a mimořádně nadaného žáka.

1.2.5 Organizace výuky

Výchovně vzdělávací proces je organizován formou pětiletého večerního studia dle zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon).

Výchovně vzdělávací proces je plánován na 40 týdnů v 1. až 4. ročníku a v 5. ročníku na 37 týdnů. Výuka ve škole je realizovaná ve standardních i odborných učebnách, k tomuto účelu vybavených. Výuka je řízená rozvrhem, který je sestaven tak, aby respektoval specifika jednotlivých předmětů, možnosti žáků a hygienických požadavků na vyučování podle školského zákona.

Profilové odborné předměty s praktickým zaměřením probíhají v odborných učebnách k tomuto účelu vybavených a jsou děleny na skupiny.

Praktická výuka probíhá ve skupinách pod vedením odborných učitelů ve smluvních zdravotnických a sociálních zařízeních.

1.2.6 Hodnocení žáků a diagnostika

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí zákonem č.561/2004 Sb. (školský zákon), jeho konkretizace je zanesena ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí školního řádu školy (viz příloha č.1).

Pravidla pro hodnocení výkonů žáka a vlastní klasifikace jsou transparentní pro žáka i učitele, jsou stanovena předem a na začátku školního roku jsou s nimi žáci prokazatelně seznámeni. Součástí hodnocení žáka jsou i postoje k plnění zadaného úkolu. Celkové hodnocení je zaměřeno i na sebehodnocení a motivaci žáka s využitím analýzy jeho chybovosti a zpětné vazby.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba se řídit doporučením školského poradenského zařízení. Je nezbytné žákům stanovit delší časový prostor pro vypracování zadaného úkolu a při hodnocení zvážit vynaložené úsilí na jeho splnění.

1.3 Učební plán

1.3.1 Rámcový učební plán a školní učební plán

Název ŠVP:	Praktická sestra
Kód a název oboru:	53-41-M/03
Délka a forma studia:	pětileté večerní studium
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti ŠVP:	od 1. 9. 2025

RVP			ŠVP		
vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	týdenní	celkový počet	vyučovací předmět	týdenní	celkový počet
Jazykové vzdělávání					
Český jazyk	5	160	Český jazyk a literatura	6	192
Cizí jazyk	10	320	Cizí jazyk	10	324
Společenskovední vzdělávání	5	160	Občanská nauka	4	165
			Dějepis	1	
Přírodovědné vzdělávání	4	128	Fyzika	1	132
			Chemie	2	
			Biologie a ekologie	1	
Matematické vzdělávání	7	224	Matematika	3	99
Estetické vzdělávání	5	160	Český jazyk a literatura		
			Občanská nauka		
			Ošetrovatelská péče		
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	0	66
			Výchova ke zdravé	1	
			První pomoc	1	
Informační vzdělání	4	128	Informatika	2	66
Ekonomické vzdělávání	2	64	Ekonomika	1	33
Základ pro poskytování ošetrovatelské péče	8	256	Somatologie	2	198
			Odborná latinská terminologie	1	
			Klinická propedeutika	2	
			Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena	1	
Ošetrovatelství a ošetrovatelská péče	54	1728	Ošetrovatelství	6	801
			Ošetrovatelská péče	4	
			Ošetrovatelská praxe	15	
Sociální vztahy a dovednosti	5	160	Psychologie a komunikace	4	129
Disponibilní hodiny	11	352			
Celkem	128	4096		68	2205

1.3.2 Konkretizovaný učební plán

Název ŠVP:	Praktická sestra
Kód a název oboru:	53-41-M/03
Délka a forma studia:	pětileté večerní studium
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti ŠVP:	od 1. 9. 2025

kategorie a názvy vyučovacích předmětů	počet týdenních vyučovacích hodin a celkový počet hodin					celkem večerní/denní
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
Všeobecně vzdělávací předměty						
Český jazyk a literatura	1	1	1	1	2	6
Cizí jazyk - anglický / německý jazyk	2	2	2	2	2	10
Občanská nauka	1	1	1	1		4
Dějepis		1				1
Fyzika		1				1
Chemie	1	1				2
Biologie a ekologie	1					1
Matematika	1	2				3
Informatika	2					2
Ekonomika				1		1
Odborné předměty						
Somatologie	2					2
Odborná latinská terminologie	1					1
Klinická propedeutika		1	1			2
Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena		1				1
Výchova ke zdraví			1			1
První pomoc			1			1
Ošetrovatelství*			2	2	2	6
Ošetrovatelská péče	2	2				4
Ošetrovatelská praxe*			3	6	6	15
Psychologie a komunikace*		1	1	1	1	4
celkem	14	14	13	14	13	68

1.3.3 Poznámky k učebnímu plánu

1. Výuka probíhá po celou dobu studia vždy 2 dny v týdnu v rozsahu 12–14 hodin.
2. Do výuky cizího jazyka je zařazen anglický jazyk a německý jazyk.
3. Předmět estetické vzdělávání je součástí předmětů český jazyk a literatura, občanská nauka a ošetrovatelská péče při zachování obsahu a hodinové dotace.
4. Předmět biologie a ekologie zahrnuje i problematiku environmentální výchovy, která je dále rozpracovaná v plánu EVVO pro každý školní rok.
5. Rozsah cvičení ve vyučovacích předmětech stanoví ředitel školy, který musí postupovat v souladu s požadavky BOZP a s platnými předpisy MŠMT a finančními možnostmi školy.
6. Dělení hodin je v pravomoci ředitele školy, který postupuje v souladu s předpisy stanovenými MŠMT.
7. Žák si volí pouze jeden z volitelných seminářů, který je povinný.
8. Vyučovací předměty označené * jsou předměty profilové – školní maturitní zkoušky.
9. Symboly ①②③④ označují realizaci jednotlivých průřezových témat.
10. Tematika ochrany člověka za mimořádných situací se začleňuje do vyučovacího procesu.
11. Výuka praktického vyučování bude zařazena v odpovídajícím rozsahu na předchozí vzdělání a získanou kvalifikaci žáka.
12. Předmět TV není zařazen do večerní formy studia (dle RVP).

1.3.4 Přehled využití týdnů ve školním roce

činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	33	33	33	33	30
Časová rezerva (opakování učiva, výchovně vzdělávací akce apod.)	7	7	7	7	7
celkem týdnů	40	40	40	40	37

1.3.5 Používané zkratky předmětů

předmět	zkratka
Český jazyk a literatura	CJL
Cizí jazyk – anglický jazyk	ANJ
Cizí jazyk – německý jazyk	NEJ
Občanská nauka	OBN
Dějepis	DEJ
Fyzika	FYZ
Chemie	CHE
Biologie a ekologie	BIE
Matematika	MAT
Informatika	INF
Ekonomika	EKO
Somatologie	SOM
Odborná latinská terminologie	OLT
Klinická propedeutika	KLP
Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena	MEH
Výchova ke zdraví	VKZ
První pomoc	PP
Psychologie a komunikace	PSK
Ošetrovatelství	OSE
Ošetrovatelská péče	OSP
Ošetrovatelská praxe	OPR

1.4 Učební osnovy

1.4.1 Český jazyk a literatura

Název předmětu:	Český jazyk a literatura
Obor vzdělání:	Praktická sestra
Forma vzdělání:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	192
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět český jazyk a literatura tvoří neoddělitelnou součást všeobecného vzdělávání a je základem rozvoje většiny klíčových dovedností a schopností, kterými by měl být žák vybaven pro zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Tento předmět výrazně ovlivňuje začleňování člověka do společnosti a jeho další osobní a profesní život, kultivuje jeho jazykový projev a rozvíjí komunikační dovednosti a schopnosti, dále ovlivňuje utváření jeho hodnotové orientace a postojů, a to jak v oblasti umělecké, kulturní a společenské, tak i mezilidské.

Základním cílem předmětu je vychovávat žáky ke sdělnému kultivovanému jazykovému projevu a podílet se na rozvoji jejich duchovního života, systému kulturních hodnot, dále pomáhat formovat postoje žáka tak, aby byl schopen odhalit manipulaci a intoleranci.

Žáci se učí jazyka užívat jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace,
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory,
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění,
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele,
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Charakteristika učiva

Předmět český jazyk a literatura je rozdělen do tří sekcí, které se navzájem neustále propojují. Jazykové vzdělání (jazyk a komunikační výchova) rozvíjí komunikační kompetenci a performanci žáků a učí je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení. Další částí tohoto předmětu je literární výchova a slohová výchova, ve které je kladen důraz na práci s textem, jeho rozbor a tvorbu. Jedná se o texty běžné komunikace, texty odborné i umělecké, což prohlubuje jazykové znalosti, kultivovanost jazykových projevů a porozumění a analýzu textu v různých komunikačních situacích.

Vyučování předmětu směřuje k dovednosti a schopnosti mluvit a jednat s lidmi, kultivovaně se ústně i písemně vyjadřovat, používat spisovného jazyka jako kodifikované společenské normy, aplikovat i vědomosti a dovednosti osvojené při analýze literárních textů. Při analýze literárních textů lze prezentovat i procvičovat nejen jazykové, stylistické, literárně teoretické a literárně

historické poznatky, ale i komunikační dovednosti a nacvičovat řečové chování v komunikačních situacích.

Mimořádný důraz je kladen na specifika a rizika komunikace prostřednictvím sociálních sítí, vyhledávání informací pomocí digitálních technologií a způsoby ověřování jejich hodnověrnosti, využívání umělé inteligence obecně, především při tvorbě vlastních komunikátů.

Pojetí výuky

Výuka je vedena jako výklad a práce s pracovním sešitem, popř. učebnicí, při výuce jsou používány různé aktivizační metody, demonstrace knih, četba, rozbor a interpretace uměleckých děl, dále je využita diskuse, reakce na aktuální podněty, projektové vyučování, žáci jsou vedeni k odpovědnosti a ke kultuře osobního projevu. Žáci prezentují své seminární práce, referáty, učí se obhajovat svůj názor a dále jsou v rámci literární výchovy vedeni ke kultuře.

V každém ročníku jsou stanoveny dvě kontrolní slohové práce.

K výuce jsou použity učebnice, čítanky, sešity, odborná literatura, beletrie, internet, média, audionahrávky, digitální aplikace apod.

Hodnocení výuky

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí zákonem č. 561 (školský zákon), jehož konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické, Šumperk, příspěvkové organizace.

Při vyhodnocování se posuzují teoretické vědomosti i dovednosti řešit problémové úkoly. Je hodnocen ústní, písemný i umělecký projev žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu český jazyk a literatura se rozvíjí hlavně tyto kompetence:

Komunikativní kompetence:

- žák je schopen se vyjadřovat přiměřeně účelu jednání a komunikačních situací v projevech mluvených i psaných,
- žák je schopen vhodně prezentovat své myšlenky, formulovat je srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- žák zpracovává administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- žák je schopen se aktivně zapojit do diskuse, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- žák je schopen rozpoznat, popř. písemně zaznamenat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí.

Kompetence k učení:

- žák je schopen si uvědomovat význam vzdělání pro člověka, a tak získat pozitivní vztah k učení,
- žák si uvědomuje, že výborná znalost mateřského jazyka je nezbytným předpokladem ke studiu dalších předmětů včetně cizích jazyků,
- žák poslouchá s porozuměním mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizuje si poznámky,

- žák využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí; kriticky přistupuje k získaným informacím,
- žák uplatňuje různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; zvyšuje svou čtenářskou gramotnost.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- žák se na základě vlastní četby a při rozboru textů literárních děl seznamuje s tradicemi a hodnotami svého národa, který chápe i v evropském, popř. světovém kontextu, vytváří si kladný vztah ke kultuře a k umění,
- žák na základě rozboru a interpretace literárních děl vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- v rámci mediální výchovy je žák povzbuzován k aktivnímu zájmu o politické a společenské dění, seznamuje se s principy demokratické společnosti.

Digitální kompetence

- žák získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- žák je schopen komunikovat prostřednictvím digitálních technologií ve formálních i neformálních projevech včetně komunikátů administrativního rázu,
- žák využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; buduje si osobní vzdělávací prostředí, je schopen posoudit hodnověrnost informací získaných v digitálním prostoru.

Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem literatura a její funkci, popíše specifika literatury v rámci jiných umění 	Úvod do učiva literatury, umění jako specifická výpověď o skutečnosti, různé druhy umění v tradiční i mediální podobě, funkce literatury
<ul style="list-style-type: none"> • popíše strukturu místní knihovny a knihovní služby, orientuje se v digitálním katalogu knihovny 	Informatická výchova, knihovny a jejich služby, exkurse do městské knihovny, knihovna školní
<ul style="list-style-type: none"> • prokáže znalost kulturních institucí v ČR a v regionu a prostředků k jejich ochraně 	Kulturní instituce v ČR a regionu, ochrana a využívání kulturních hodnot
<ul style="list-style-type: none"> • provede transformaci jednoho textu v druhý, objasní reprodukci, koncept, anotaci textu • prokáže znalost způsobů vytváření textu pomocí AI a vhodně je využívá 	Anotace, koncept, transformace textu do jiné podoby ④

<ul style="list-style-type: none"> • ovládá způsoby efektivního vyhledávání informací v digitálním prostoru 	Zdroje informací, rešerše, kritika, evidence ④
<ul style="list-style-type: none"> • při rozboru textu prokáže znalosti z literární teorie, samostatně zpracovává informace z textu 	Techniky a druhy čtení, interpretace literárního textu a její metody. Tvořivé činnosti
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne problematiku jazykovědy a jejích disciplín 	Úvod do učiva českého jazyka a slohu
<ul style="list-style-type: none"> • demonstruje znalosti z oblasti zvukové stránky jazyka 	Nauka o zvukové stránce jazyka
<ul style="list-style-type: none"> • popíše grafickou stránku jazyka, aplikuje ji v praxi 	Nauka o grafické stránce jazyka
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje základní literárněvědné pojmy při rozboru literárních děl, posoudí rozdíly v naší současné a historické literatuře, vyjmenuje literární druhy a žánry 	Základní literárněvědné pojmy, základy literární vědy (literární druhy a žánry)
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí své čtenářství, napíše vlastní čtenářský deník 	Motivace ke čtenářství, problematika čtenářského deníku
<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o brakové literatuře 	Braková literatura
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem slovo, zhodnotí slovní zásobu z různých hledisek, popíše významové vztahy mezi slovy, orientuje se v jazykových i odborných slovnících 	Nauka o slovní zásobě – dělení slovní zásoby, význam a vlastnosti slov, slovníky, synonyma, homonyma, antonyma
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí lidovou slovesnost v literatuře, definuje její žánry a dovede je popsat 	Lidová slovesnost, lidové umění a užitá tvorba
<ul style="list-style-type: none"> • popíše nejstarší světové literární památky a provede jejich literární rozbor 	Nejstarší světové literární památky
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí Bibli a literaturu Blízkého východu a posoudí vzájemné souvislosti mezi literárními památkami 	Bible a literatura Blízkého východu
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje antickou literaturu, provede rozbor literárních památek a uvede základní autory antické literatury 	Antická literatura

<ul style="list-style-type: none"> • se vhodně prezentuje, je schopen argumentovat a obhajovat svá stanoviska, ovládá techniku mluveného slova, klade otázky a vhodně formuluje odpovědi, adekvátně využívá emocionální a emotivní stránky mluveného i psaného slova • zvládá vytvořit prezentaci, rozliší podstatné informace od nepodstatných, vhodně doplní prezentaci mluveným komentářem • vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat), rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar 	Stylistika – obecné poučení o slohu, slohové rozvrstvení slovní zásoby, projevy mluvené i psané ④
<ul style="list-style-type: none"> • napíše vypravování, funkčně vystaví zápletku 	Vypravování v běžné komunikaci, uměleckém projevu, publicistice, jazykové prostředky vypravování ③
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje historickou a kulturní situaci na našem území v období 9. – 11. století 	Staroslověnská literatura na našem území

2. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše Kosmovu kroniku, literaturu vrcholného feudalismu a provede rozbor literárních děl 	Kosmas, Alexandreida, Dalimilova kronika
<ul style="list-style-type: none"> • ilustruje problematiku reformačního hnutí na životě a díle M. Jana Husa, jeho předchůdců a následovníků, poznatky demonstruje na literárních ukázkách 	Předchůdci Husovi, M. J. Hus
<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o vlastních jménech, vysvětlí pojem lexikologie a nastíní způsoby obohacování slovní zásoby • prokáže vhodnost užití slov cizích a přejatých, rozhodne o způsobu vzniku konkrétního slova 	Obohacování slovní zásoby, slova přejatá, cizí, vhodnost a nevhodnost užití cizích slov, vlastní jména
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje humanismus a renesanci v evropském umění, zhodnotí literární díla 	Humanismus a renesance v evropském umění
<ul style="list-style-type: none"> • objasní literaturu doby pobělohorské, provede rozbor literárních děl 	Literatura pobělohorská

<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí přínos myšlenek J. A. Komenského pro současnost, uvede jeho díla, načrtne jeho představu o školském systému a provede rozbor některých děl 	Jan Ámos Komenský
<ul style="list-style-type: none"> • formuluje hlavní myšlenky textu, postoje autora, percepci a recepci, zhodnotí názory ostatních, diskutuje nad smyslem textu 	Hlavní myšlenky textu, postoje autora, percepcce a recepcce
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí kulturní a jazykovou situaci na konci 18. stol., popíše snahy jednotlivých představitelů národního obrození v jeho různých etapách, charakterizuje hlavní díla, přiřadí k nim autory, posoudí snahu autorů národního obrození a jeho význam pro současnost 	Národní obrození v literatuře
<ul style="list-style-type: none"> • provede analýzu děl K. J. Erbena, objasní Erbenovu výjimečnost mezi literáty 	Karel Jaromír Erben
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří charakteristiku lidového umění a užité tvorby 	Lidové umění a užité tvorba
<ul style="list-style-type: none"> • prokáže znalost v oblasti médií, posoudí rozdíly mezi novinami a časopisy, audiovizuálními médii, internetem a sociálními sítěmi, zhodnotí vliv médií na jednotlivce a společnost 	Mediální výchova – média (noviny, časopisy, televize, rozhlas, digitální prostor) ①
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí pravdivost a důvěryhodnost médií, vysvětlí možnosti ověřování pravdivosti zpráv v médiích, vysvětlí pojem hoax, deep fake, chápe úlohu AI při jejich vytváření 	Hodnověrnost informací a jejich ověřování ①④
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje znalosti z tvarosloví na textech a mluvnických cvičeních 	Opakování, prohlubování a rozšiřování vědomostí a dovedností z tvarosloví

3. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> definiuje slovní druhy, vysvětlí rozdíly mezi slovními druhy, rozebere text z hlediska tvaroslovného 	Slovní druhy, mluvnické kategorie, jejich formální stránka
<ul style="list-style-type: none"> provede jazykové rozbory, posoudí správnost rozboru a diskutuje nad problémy 	Jazykové rozbory
<ul style="list-style-type: none"> popíše rozdělení světového romantismu, aplikuje znaky romantismu na rozbor textu, porovná světové romantické autory 	Romantismus ve světové literatuře
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje český romantismus, provede rozbor děl K. H. Máchy, zařadí autora do celosvětového literárního dění 	Český romantismus a Karel Hynek Mácha
<ul style="list-style-type: none"> definiuje světový realismus, vypíše autory, provede rozbor jejich základních děl 	Realismus ve světové literatuře
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje hlavní díla z počátků českého realismu, prokáže znalost základních dat ze života jejich autorů 	Počátky českého realismu Karel Havlíček Borovský Božena Němcová
<ul style="list-style-type: none"> napíše životopis, žádost, inzerát, diskutuje o problémech a účelnosti administrativního stylu, napíše zápis z porady, vyplní digitalizované formuláře různého typu 	Administrativní styl (žádost, životopis, úřední korespondence, zápis z porady, hodnocení) ③④
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíly mezi dopisy osobními, úředními a literárními a aplikuje je v písemné práci, vytvoří inzerát a odpověď na inzerát 	Dopis – osobní, úřední, literární, inzerát, odpověď na inzerát ③
<ul style="list-style-type: none"> popíše rozdělení literárních skupin, jejich návaznost, zhodnotí literární díla hlavních představitelů májovců, ručovců, lumírovců, posoudí spojitost děl s osudy autorů 	Májovci, ruhovci, lumírovci, Jan Neruda
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje poznatky z prvního ročníku na rozbor básnických textů a posoudí správnost svých rozhodnutí 	Rozbor básnického textu
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí zhlédnutá divadelní a filmová představení, provede jejich rozbor a prověří souvislost s literárními předlohami 	Rozbor divadelních představení
<ul style="list-style-type: none"> napíše popis, demonstruje různé druhy popisu na literárních ukázkách, použije znalosti charakteristiky ke slohové práci 	Popis odborný, prostý, objektivní, subjektivní, statický, dynamický Charakteristika

<ul style="list-style-type: none"> • rozdělí českou literaturu 2. poloviny 19. století, obhájí souvislosti literárních děl a autorských osudů 	Historická literatura 2. poloviny 19. století
<ul style="list-style-type: none"> • popíše realistické drama, vyjmenuje hlavní dramatiky a provede rozbor jejich děl, zhodnotí použitelnost námětů i pro současnou divadelní scénu 	Realistické drama, bratři Mrštíkové

4. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí kulturní situaci na konci 19. století, objasní pojem moderní umění, definuje jednotlivé směry, provede rozbor děl a přiřadí k dílům autory 	Literární moderna
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší tvorbu jednotlivých představitelů prokletých básníků, rozebere jejich hlavní díla, zhodnotí jejich přínos k literatuře 	Prokletí básníci
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje své dřívější znalosti z pravopisu a tvarosloví v jazykových cvičeních 	Pravopisný výcvik
<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne o vhodnosti použití referátu, výkladu, přednášky atp. a definuje tyto slohové útvary, na konkrétním textu vysvětlí rysy odborného stylu, napíše odborný popis pracovního postupu a populárně naučný výklad, vytvoří odbornou prezentaci s využitím digitálních technologií 	Odborný styl, odborný popis, výklad, odborný referát, přednáška ④
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje praktické znalosti a dovednosti z výroby a používání předmětů v běžném životě do slohové práce, posoudí funkčnost užitého umění 	Estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě ②
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí vhodnost využití mezinárodní terminologie v českých textech, vytvoří české ekvivalenty k mezinárodní terminologii 	Terminologie domácí i mezinárodní
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje tvorbu českých modernistů, na základě rozboru textu určí příslušnost díla k uměleckému směru, zhodnotí přínos F. X. Šaldy pro českou literární kritiku 	Česká moderna

<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem čeští buřiči, charakterizuje tvorbu jejich představitelů, prokáže znalost díla Petra Bezruče, provede rozbor básnického textu 	Čeští buřiči Petr Bezruč
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí zhlédnuté filmové a divadelní představení, obhájí svoje subjektivní hodnocení 	Reakce na aktuální kulturní podněty
<ul style="list-style-type: none"> • prokáže znalosti v oblasti větné stavby, při větném rozboru určí jednotlivé větné členy, vysvětlí pravidla o psaní čárky a dalších interpunkčních znamének, znalosti aplikuje v praktických úkolech • charakterizuje základní zvláštnosti větného členění, dokáže toto členění v textu rozpoznat 	Prohlubování a rozšiřování vědomostí a dovedností z větné stavby, věty, větné členy a větné vztahy, psaní čárky ve větě jednoduché i v souvětí, zvláštnosti větného členění, hlavní syntaktické chyby
<ul style="list-style-type: none"> • na základě znalostí z historie posoudí přístup jednotlivých autorů k tématu, definuje pojem „lost generation“, provede rozbor díla E. Hemingwaye 	První světová válka a její odraz ve světové literatuře
<ul style="list-style-type: none"> • provede rozbor díla F. Kafky, zařadí jeho tvorbu do celosvětového kontextu 	Franz Kafka
<ul style="list-style-type: none"> • popíše znaky moderních básnických směrů, přiřadí k nim hlavní představitele, rozezná jednotlivé moderní směry v literárních textech, napíše text na základě asociace 	Moderní básnické směry: futurismus, kubismus, kubofuturismus, dadaismus, surrealismus...)

5. ročník, 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná publicistický styl, v rámci publicistického stylu charakterizuje základní publicistické slohové útvary a aplikuje teoretické znalosti v praxi 	Publicistický styl (fejeton, reportáž, kritika), jazykové prostředky ①
<ul style="list-style-type: none"> • objektivně vysvětlí funkci reklamy, popíše propagační prostředky 	Funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl ①
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí využití a strukturu novin, demonstruje složitost novin, diskutuje o pravdivosti textu 	Práce s novinovými texty ①
<ul style="list-style-type: none"> • rozebere lingvisticky i literárně hlavní dílo J. Haška, obhájí vlastní názor na postavu Švejka 	Jaroslav Hašek Česká literatura na téma 1. světové války

<ul style="list-style-type: none"> rozliší jednotlivé myšlenkové proudy a umělecké skupiny, na základě rozboru textu rozhodne o příslušnosti děl k uměleckému směru, posoudí vývoj jednotlivých autorů 	Česká meziválečná poezie Poetismus (Seifert, Halas, Nezval, Holan)
<ul style="list-style-type: none"> rozliší jednotlivé myšlenkové proudy, zhodnotí společenský význam díla Karla Čapka, na základě vlastní četby vyjádří svůj názor na jednotlivé autory 	Česká meziválečná próza (Čapek, Vančura, Poláček, Olbracht) ①
<ul style="list-style-type: none"> definuje pojem avantgardní divadlo, popíše hlavní znaky tvorby protagonistů Osvobozeného divadla 	Avantgardní divadlo Voskovec a Werich ①
<ul style="list-style-type: none"> demonstruje rozdělení indoevropských jazyků, vysvětlí původ češtiny 	Rozdělení indoevropských jazyků, čeština jako západoslovanský jazyk
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vývoj českého jazyka a pravopisu, uvede příklady na jednotlivé epochy 	Vývoj českého jazyka a pravopisu
<ul style="list-style-type: none"> rozliší různé vrstvy jazyka, rozpozná spisovnou češtinu a z textu doloží její tendence 	Spisovná čeština a její tendence
<ul style="list-style-type: none"> prokáže znalost kulturního prostředí za druhé světové války 	Situace v české literatuře za 2. světové války, poválečný literární a kulturní vývoj
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje tvorbu hlavních představitelů české literatury po 2. světové válce, provede literární rozbor jejich děl a načrtne základní znaky tohoto literárního období 	Nejvýraznější představitelé české prózy a poezie v poválečném období
<ul style="list-style-type: none"> rozdělí literaturu druhé světové války podle jednotlivých zemí, rozliší hlavní představitele a rozebere jejich díla 	2. světová válka a poválečné období ve světové literatuře
<ul style="list-style-type: none"> definuje pojmy jazyková kultura, jazykověda, prokáže schopnost pracovat se zdroji informací o jazyce 	Jazyková kultura, jazykověda, zdroje informací o jazyce
<ul style="list-style-type: none"> rozdělí národní jazyk na dialekty, popíše rozdíly mezi jednotlivými dialekty 	Národní jazyk, jeho diferenciaci a dialekty
<ul style="list-style-type: none"> vytvoří úvahu v různých uměleckých stylech 	Úvaha v odborném, publicistickém a uměleckém stylu
<ul style="list-style-type: none"> prokáže orientaci v oblasti literární historie, ve vývoji uměleckých směrů v kontextu dané doby 	Literární historie, umělecké směry
<ul style="list-style-type: none"> popíše hlavní tendence ve světové literatuře po roce 1945, vždy uvede hlavní představitele a rysy směrů demonstruje na jednotlivých dílech 	Hlavní tendence ve světové literatuře po roce 1945 (existencialismus, absurdní drama, neorealismus, sci-fi literatura)
<ul style="list-style-type: none"> napíše esej 	Esej

<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává jednotlivé funkční styly 	Funkční styly
<ul style="list-style-type: none"> • obhájí si rozhodnutí o vhodnosti výběru jazykových prostředků k daným stylům, rozpozná nejčastější syntaktické chyby a popíše jejich vznik 	Základní slohové postupy, výběr jazykových prostředků vzhledem k danému stylu
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vývoj české literatury po roce 1968, posoudí hlavní představitele, provede analýzu jejich děl 	Vývoj české literatury po roce 1968
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná autory zpívané poezie, orientuje se v dětské literatuře 	Zpívaná poezie
<ul style="list-style-type: none"> • nastíní vývoj českého divadla v 2. polovině 20. století., charakterizuje divadla a divadelní skupiny, rozebere hlavní divadelní hry tohoto období 	Vývoj českého divadla v 2. polovině 20. století
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí problematiku literárního provozu, na základě vlastní četby zhodnotí tvorbu současných autorů, uvede současná nakladatelství a časopisy 	Současní autoři, podmínky literárního provozu (nakladatelství, časopisy...)

1.4.2 Cizí jazyk /anglický jazyk/

Název předmětu:	Cizí jazyk /anglický jazyk/
Obor vzdělání:	Praktická sestra
Forma vzdělání:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	324
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Obsah předmětu cizí jazyk vychází ze vzdělávací oblasti rámcového vzdělávacího programu vzdělávání a komunikace v cizím jazyce.

Žáci si osvojí komunikativní jazykové kompetence, které odpovídají úrovni vědomostí stupně B1 podle Společného evropského referenčního rámce u prvního cizího jazyka.

Po jeho absolvování žák dovede komunikovat v cizím jazyce v různých životních situacích, zná a umí v komunikaci vhodně uplatnit vybraná sociokulturní specifika daných zemí, má dostatečnou odbornou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie ze svého studijního zdravotnického oboru.

Charakteristika učiva

Výuka úzce souvisí s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty, například český jazyk, dějepis, občanská nauka, tělesná výchova, a s odbornými předměty – somatologie, ošetrovatelství, ošetrovatelská praxe, první pomoc, psychologie a komunikace, veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví, klinická propedeutika a základy epidemiologie a hygieny.

Při výběru učiva vycházíme z běžných témat, se kterými se žák pravidelně setkává ve škole, ve volném čase, v rodině, ve společnosti a v životě kolem nás. Tato témata jsou doplněna o témata ze studijního oboru zdravotnický asistent a témata týkající se zemí dané jazykové oblasti a života v nich.

Pořadí jednotlivých témat a jejich zařazení do ročníků se řídí zvolenou učebnicí.

Pojetí výuky

Při výuce se uplatňují hlavně dvě základní metody, a to metoda komunikativní a gramaticko-překladová. Vychází se z textů, na kterých si žáci osvojí a procvičí jazykové prostředky, dále následuje výuka čtení a práce s textem, poslech a výuka interaktivních vědomostí.

V hodinách žáci pracují samostatně při vypracování některých, především gramatických úkolů, ve dvojicích na přípravě a procvičení rozhovorů a ve skupinách při volné diskusi a práci na projektech. Učitel v hodinách monitoruje práci žáků, zaznamenává a následně opravuje chyby, řídí diskusi, vysvětluje gramatické jevy, zadává a kontroluje úkoly, zadává a opravuje testy.

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jeho konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické Šumperk, příspěvkové organizace. V průběhu celého studia jsou žáci vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení a jsou hodnoceni v souladu s platnou legislativou a klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Při celkovém hodnocení žáka je kladen důraz na dovednosti komunikovat, poslouchat a rozumět hovoru, tvořit otázky a odpovídat na ně. Tyto kompetence se hodnotí na základě dialogu s učitelem,

dále se hodnotí schopnost žáků reagovat v různých situacích ve dvojicích nebo v malých skupinkách. V písemných testech na konci každého tématu se hodnotí jazykové prostředky, poslech, čtení a psaní. V rámci přípravy k maturitní zkoušce žáci píšou dvě strukturované písemné práce do roka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu anglický jazyk se rozvíjí hlavně tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- žák je veden a připravován k postupnému prohlubování základních myšlenkových operací, zejména analýzy, syntézy, srovnávání a třídění, ke schopnosti koncentrovat se a k rozvoji dlouhodobé paměti,
- žák je připravován k využívání různých technik učení, k systematickému a kontinuálnímu studijnímu režimu a je veden k pochopení nezbytnosti celoživotního vzdělávání.

Komunikativní kompetence:

- žák je veden vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situace v projevech mluvených i psaných,
- žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- žák je schopen aktivně se účastnit diskusí, vyjádřit a obhájit své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- žák je připravován překládat a zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály,
- žák písemně zaznamenává podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí,
- žák je připravován vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Digitální kompetence:

- žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, je schopen efektivně využívat nové digitální nástroje a aplikace pro učení jazyků (např. Duolingo, Wocabee), využívá je ve školním a pracovním prostředí,
- žák používá digitální technologie k překonání jazykových bariér (např. online překladače, slovníky),
- žák se orientuje v anglofonním digitálním prostoru, efektivně ho využívá k získávání informací a komunikaci,
- žák vytváří jednoduchý digitální obsah v cizím jazyce pro školní (prezentace) a osobní (cover letter, CV) účely.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

- žák získává přehled o možnostech uplatnění na trhu práce ve svém oboru a povolání,
- žák si vytváří reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru nejen doma, ale i v zahraničí.

Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník, 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
Řečové dovednosti ④	
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkému, pomalému a jednoduchému slovnímu projevu se zřetelnou výslovností • při nácviu výslovnosti a porozumění slovům využívá interaktivní digitální aplikace • reaguje na jednoduchá sdělení, otázky a školní či pracovní pokyny vyslovené pomalu a zřetelně • aktivně vnímá obsah krátkých článků s obsahem z běžného života • přeloží čísla, údaje o množství, cenách i čase • odpovídá jednoduchou formou na otázky při běžné komunikaci v obchodě • dovede jednoduše překládat • pracuje s jednoduchými texty, orientuje se v textu • reprodukuje obsah, hlavní myšlenky nenáročného textu (vyslechnutého nebo přečteného), k překladu používá slovníku i elektronického • reaguje aktivně na jednoduché dotazy • jednoduše komunikuje v rámci běžných životních situací 	<p>Receptivní dovednost sluchová:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním dialogů <p>Receptivní dovednost zraková:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení jednoduchých textů s porozuměním <p>Produktivní dovednost ústní ③:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluvení zaměřené situačně i tematicky <p>Produktivní dovednost písemná ③:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování textu v podobě reprodukce jednoduchého textu, osnovy, výpisků, anotací, apod. <p>Interaktivní dovednosti ③:</p> <ul style="list-style-type: none"> • střídání receptivních a produktivních činností • jednoduchá konverzace • písemná reakce na situaci, na dopis, e-mail (neformální)
Jazykové prostředky	
<ul style="list-style-type: none"> • vyplní ve formulářích základní údaje o sobě • využívá digitální šablony • napíše vlastními slovy jednoduchý text – vypravování, na pohlednici, dopis, e-mail, několik jednoduchých vět o sobě (bydliště, koníčky, studium) • upevňování správné výslovnosti • rozvíjení slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> • výslovnost (zvukové prostředky jazyka) • slovní zásoba a její tvoření • jazykové funkce: obraty při seznamování, vítání a loučení

Tematické okruhy	
<ul style="list-style-type: none"> • představí sebe, členy své rodiny a popíše jejich vzhled, charakter a povahové vlastnosti 	<p>Já, moje rodina a přátelé:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní údaje, představení se a seznámení se • popis osob: jejich vzhled, charakter a povahové vlastnosti
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje všechny části lidského těla 	<p>Lidské tělo a jeho části (1. část):</p> <ul style="list-style-type: none"> • části lidského těla
<ul style="list-style-type: none"> • popíše byt nebo dům a jeho zařízení 	<p>Domov a bydlení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • náš dům nebo byt, jeho poloha, místnosti a zařízení, můj pokoj, dům snů
<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše popíše své prázdninové činnosti • popíše svou dovolenou a cestování různými dopravními prostředky 	<p>Cestování, doprava a dovolená/prázdniny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prázdninové aktivity • účel cestování, druhy dopravních prostředků.
<ul style="list-style-type: none"> • popíše různé druhy oblečení a vhodnost výběru oblečení 	<p>Oblékání a móda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis oblečení, oblečení k různým příležitostem, nakupování oblečení
Gramatika ④	
<ul style="list-style-type: none"> • gramatické jevy jsou probírány v kontextu tematických celků, jsou adekvátně procvičovány, upevňovány a testovány • k procvičování a testování jsou využívány online interaktivní nástroje, které poskytují zpětnou vazbu • používá základní gramatické časy v ústním i písemném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • přítomný čas • tvarosloví a větná skladba • přítomný průběhový čas • minulý čas • minulý průběhový čas • budoucí čas (be going to, přítomný průběhový čas for future arrangements) • stupňování přídavných jmen • vztažné věty • spojky • předpřítomný čas

2. ročník, 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
Řečové dovednosti	
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na věty a často používaná slova z oblastí, k nimž má bezprostřední osobní vztah, např.: já sám, moje rodina, nakupování, blízké okolí, moje práce • je schopen postihnout hlavní smysl krátkých, jasných a jednoduchých sdělení a oznámení • vyhodnotí nejdůležitější informace z písemných zpráv a novinových článků, v nichž se ve vysoké míře objevují čísla, jména, obrázky a nadpisy • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • sdělí a zdůvodní svůj názor • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • domluví se při provádění rutinních úkolů vyžadujících jednoduchou a přímou výměnu informací o známých tématech • a činnostech • omluví se a reaguje na omluvu, zeptá se na cestu a s pomocí mapy nebo plánu vysvětlí cestu • popíše v jednoduchých větách události, aspekty svého každodenního života • vyplní ve formulářích údaje o svém vzdělání, své práci, zájmech a zvláštních znalostech • vytvoří krátký příběh, popis události z oblasti každodenních témat • domluví se v běžných situacích a řeší jednoduchým způsobem problémy, na které narazí 	<p>Receptivní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním • monologů • čtení jednoduchých textů • práce s textem <p>Produktivní ③:</p> <ul style="list-style-type: none"> • produktivní překlad • reprodukce textu • jednoduché písemné zpracování <p>Interaktivní ③:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interaktivní konverzace • odpověď na dopis, e-mail (formální i neformální)

Jazykové prostředky	
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje srozumitelně co nejlíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka • uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení správné výslovnosti • rozvíjení a tvoření slovní zásoby • gramatika (větná skladba, tvarosloví) • jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření pozvání a odmítnutí, vyřízení vzkazu, sjednání schůzky
Tematické okruhy	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše své město nebo vesnici, zeptá se na cestu a podá informace o místě bydliště a studia 	Město a venkov, má země a mé bydliště: <ul style="list-style-type: none"> • orientace ve městě • turistické informace
<ul style="list-style-type: none"> • popíše svůj životní styl 	Zdraví a zdravý životní styl ②: <ul style="list-style-type: none"> • co je pro nás dobré či špatné • pozitivní myšlení
<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje s lékárníkem 	Lékárna: <ul style="list-style-type: none"> • komunikace v lékárně, základní druhy léků
<ul style="list-style-type: none"> • hovoří, jak lidé jsou dobří v učení se jazykům, o pravidlech ve škole 	Škola a učení: <ul style="list-style-type: none"> • dodržování pravidel, učení jazyků
Gramatika ④:	
<ul style="list-style-type: none"> • gramatické jevy jsou probírány v kontextu tematických celků, jsou adekvátně procvičovány, upevňovány a testovány • k procvičování a testování jsou využívány online interaktivní nástroje, které poskytují zpětnou vazbu • analyzuje větný celek, zhodnotí skladbu věty 	<ul style="list-style-type: none"> • stupňování přídavných jmen a příslovčí • předpřítomný čas • budoucí čas - will • přehled časů: přítomný, minulý a budoucí • infinitiv, gerundia • způsobová slovesa (should) • podmínková souvětí I • přivlastňovací zájmena

3. ročník, 2 hodiny týden

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
Řečové dovednosti	
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na přiměřené souvislé projevy a diskuse rodilých mluvčích pronášených ve standardním tempu hovoru • zhodnotí emotivní význam mluveného projevu (radost, zlost atd.) • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty • orientuje se v textu, najde hlavní informace a vedlejší myšlenky • poradí si s většinou situací při komunikaci v oblasti výskytu daného jazyka • zdůvodní a vysvětlí své názory a plány • vyjadřuje se v běžných, předvídatelných situacích a vyměňuje si informace při neformálních hovorech • konverzuje s využitím složitějších vět a souvětí a sám tvoří ekvivalentní odpovědi • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • zaznamená vzkazy volajících • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu 	<p>Receptivní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním monologů • práce s obtížnějším či odborným textem <p>Produktivní ③④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • překlad • výpisky ze složitějšího a odborného textu. • písemné zpracování pozvánky, zprávy (sdělení, oznámení), žádosti, vzkazu a návodu <p>Interaktivní ③:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konverzace, telefonování, biografie
Jazykové prostředky:	
<ul style="list-style-type: none"> • písemně zaznamená podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a tvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, charakteristiky, rozhovoru, biografie atd.). • využívá AI ke tvorbě vlastních textů, u textů vygenerovaných AI rozpozná chyby a nedostatky a opraví je 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení správné výslovnosti • rozvíjení a tvoření slovní zásoby • gramatika (větná skladba, tvarosloví) • grafická podoba jazyka a pravopis • jazykové funkce: vyjádření prosby, radosti, zklamání, naděje atd.

<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib 	
Tematické okruhy	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede jednotlivá zvířata, popíše, co dělat při setkání s nimi, popíše různé druhy fobií a jak se s nimi vyrovnat 	Zeměpis, zvířata a fobie: <ul style="list-style-type: none"> • jejich druhy a strach, chov domácího mazlíčka
<ul style="list-style-type: none"> • uvede způsoby ochrany přírody, jak pomáhá k ochraně přírody a životního prostředí 	Ochrana přírody a životního prostředí ②: <ul style="list-style-type: none"> • nakládání s odpady, třídění
<ul style="list-style-type: none"> • hovoří o objevech a nových vynálezech a technologiích 	Objevy a vynálezy: <ul style="list-style-type: none"> • objevy a moderní vynálezy
<ul style="list-style-type: none"> • popíše svou třídu a školu, hovoří o vyučovaných předmětech 	Škola a vzdělání: <ul style="list-style-type: none"> • rozvrh hodin, školní předměty, učitelé, budova školy
<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní druhy sportů, popíše hodinu tělesné výchovy a význam sportu 	Sport a hry ②: <ul style="list-style-type: none"> • jejich druhy a význam, vztah k sportovním aktivitám
<ul style="list-style-type: none"> • popíše svůj všední den a víkend 	Každodenní život a režim dne: <ul style="list-style-type: none"> • všední a volné dny
<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o volném čase a možnostech jeho využití 	Volný čas, koníčky a společnost: <ul style="list-style-type: none"> • možnosti využití volného času • kultura a zábava
<ul style="list-style-type: none"> • popíše roční období s jejich typickými činnostmi, prokáže znalosti o předpovědi počasí a diskutuje o problémech stavu dnešní přírody 	Počasí a příroda: <ul style="list-style-type: none"> • její ochrana, roční období, předpověď počasí, přírodní katastrofy
Gramatika ④	
<ul style="list-style-type: none"> • gramatické jevy jsou probírány v kontextu tematických celků, jsou adekvátně procvičovány, upevňovány a testovány • k procvičování a testování jsou využívány online interaktivní nástroje, které poskytují zpětnou vazbu • analyzuje chyby v psaném nebo písemném projevu svých spolužáků. 	<ul style="list-style-type: none"> • podmínková souvětí II • způsobová slovesa • vazba opakovaného děje v minulosti • trpný rod • neurčitá zájmena • frázová slovesa • předminulý čas • nepřímá řeč • otázky na podmět

4. ročník, 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
Řečové dovednosti	
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na hlavní smysl jasné standardní řeči o známých záležitostech, s nimiž se pravidelně setkává v práci, ve škole a volném čase • rozpozná hlavní smysl většiny rozhlasových a televizních programů • zhodnotí emotivní význam mluveného projevu (např. ironii, nadsázku atd.) • přeloží texty psané běžně užívaným jazykem nebo jazykem vztahujícím se k jeho oboru pracovní činnosti • za pomoci digitálních nástrojů přeloží a vytvoří složitější text • rozliší popisy událostí, pocitů, přání v osobních dopisech, uplatňuje různé techniky čtení textu • aplikuje znalost gramatických jevů (např. tvoření slov pomocí přípon), která vede k pochopení složitějšího textu i bez 100% znalosti slovní zásoby • za pomoci digitálních nástrojů přeloží a vytvoří složitější text • vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a studia • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace • domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci 	<p>Receptivní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním autentických situací (nádraží) • čtení textů včetně odborných <p>Produktivní ③④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • překlad • písemné zpracování textu (anotace, výpisky, osnova) <p>Interaktivní ③:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konverzace, dopis-žádost o zaměstnání

Jazykové prostředky navazují na probíraná témata	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá aktivně zvukovou podobu jazyka, vyslovuje hlásky se správným přízvukem, rytmem a intonací • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení správné výslovnosti • rozvíjení a tvoření slovní zásoby, včetně odborné, četbou autentických textů • gramatika (větná skladba, tvarosloví (frazologie)) • grafická podoba jazyka a pravopis, slohové útvary • jazykové funkce: vyjádření omluvy a lítosti
Tematické okruhy	
<ul style="list-style-type: none"> • podrobně pojmenuje všechny části lidského těla, tělesné funkce a vnitřní orgány 	<p>Lidské tělo (2. část) ④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • části lidského těla <p>Tělní systémy a vnitřní orgány:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnitřní orgány a tělesné funkce
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na mapě, podá základní informace především o geografických, demografických, hospodářských, politických a kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí 	<p>Země dané jazykové oblasti ①: Velká Británie a Londýn, Česká republika a Praha</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybrané poznatky všeobecného charakteru k poznání Velké Británie a České republiky spolu s hlavními městy
<ul style="list-style-type: none"> • představí sebe, členy své rodiny a popíše jejich vzhled, charakter, povahové vlastnosti a vztahy 	<p>Já, moje rodina a přátelé:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní údaje, představení se a seznámení se, popis osob, jejich vzhled, charakter a povahové vlastnosti, mezilidské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • popíše oslavy a prokáže znalosti o zvycích v dané jazykové oblasti 	<p>Zvyky a tradice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slavnostní příležitosti
<ul style="list-style-type: none"> • popíše byt nebo dům, jeho zařízení, provádění domácích prací 	<p>Domov, bydlení a domácnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> • náš dům nebo byt, jeho poloha, místnosti a zařízení, domácí práce, můj pokoj, dům snů
<ul style="list-style-type: none"> • popíše své město nebo vesnici, zeptá se na cestu a podá informace o místě bydliště a studia 	<p>Město a venkov; má země a mé bydliště:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientace ve městě, turistické informace
<ul style="list-style-type: none"> • popíše důvody používaných sdělovacích prostředků, komunikační možnosti, využívání nových technologií 	<p>Společnost a sdělovací prostředky ④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy masmédií, užívání ve společnosti

<ul style="list-style-type: none"> • popíše různé druhy povolání a vhodnost výběru povolání 	Práce a zaměstnání: <ul style="list-style-type: none"> • druhy zaměstnání, budoucí profese
Gramatika	
<ul style="list-style-type: none"> • gramatické jevy jsou probírány v kontextu tematických celků, jsou adekvátně procvičovány, upevňovány a testovány 	<ul style="list-style-type: none"> • předpřítomný čas prostý a průběhový

5. ročník, 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
Řečové dovednosti	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se k tématům veřejného a osobního života a tématům z oblasti zaměření studijního oboru • pohotově a vhodně řeší standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti • domluví se a vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích, získá i poskytne informace • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • konverzuje bez přípravy o tématech souvisejících s každodenním životem 	Receptivní: <ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním autentických situací (nádraží). • čtení textů včetně odborných Produktivní ③④: <ul style="list-style-type: none"> • překlad • písemné zpracování textu (anotace, výpisky, (osnova) Interaktivní ③: <ul style="list-style-type: none"> • konverzace, dopis-žádost o zaměstnání, odpověď na dopis související se zaměstnáním

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • spojí fráze tak, aby mohl popsat zážitky a události, své sny, naděje a ambice • stručně zdůvodní a vysvětlí své názory a plány, popíše děj knihy či filmu a své reakce • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci • ověří a sdělí získané informace písemně • vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě, dopisu (mailu) a odpovědi na dopis • používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek 	
Jazykové prostředky navazují na probíraná témata	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá aktivně zvukovou podobu jazyka, vyslovuje hlásky se správným přízvukem, rytmem a intonací • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení správné výslovnosti • rozvíjení a tvoření slovní zásoby, včetně odborné, četbou autentických textů • gramatika (větná skladba, tvarosloví, frazeologie) • grafická podoba jazyka a pravopis, slohové útvary • jazykové funkce: vyjádření podpory a vstřícnosti při komunikaci psané i mluvené
Tematické okruhy	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše složení a funkci oběhové soustavy • vytvoří odbornou prezentaci v anglickém jazyce 	Oběhová soustava, srdce a krev: <ul style="list-style-type: none"> • stavba srdce, oběh krve a jeho funkce, krevní elementy

<ul style="list-style-type: none"> • popíše názvy a obsah jednotlivých oddělení, orientuje se ve zdravotnickém personálu a jeho činnosti, popíše své povinnosti v rámci praktického vyučování, komunikuje se zdravotnickým personálem a naopak • vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy • řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům • v komunikaci s nemocným dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje, pokud možno kulturní původ cizince • vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu 	<p>Nemocnice, návštěva lékaře a lékárny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • části nemocnice a její oddělení, přijímání a vyšetření pacienta (zjištění základních osobních údajů aj. nezbytných informací), příprava na vyšetření nebo léčebný výkon, ošetřování nemocných, zjišťování potřeb pacienta, základní zdravotnická edukace, informace týkající se pobytu ve zdravotnickém zařízení nebo poskytnutí zdravotních služeb cizincům – např. hrazení výkonů a léků, pojištění, ambulantní zdravotní péče, související administrativy komunikace s příbuznými nemocného, zvl. s rodiči dětí, apod.
<ul style="list-style-type: none"> • popíše různé nemoci, jejich příznaky a co dělat v případě běžných onemocnění • dokáže popsat a poradí, jak dodržovat zdravý životní styl 	<p>Zdraví a nemoci, zdravý životní styl ☺:</p> <ul style="list-style-type: none"> • témata vztahující se k péči o zdraví a poskytování zdravotnických služeb, druhy a příznaky nemocí • zásady zdravého životního stylu
<ul style="list-style-type: none"> • popíše poskytnutí první pomoci 	<p>První pomoc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady poskytnutí první pomoci, resuscitace
<ul style="list-style-type: none"> • popíše činnosti své zdravotnické profese a výkony ve zdravotnických zařízeních, prokáže znalosti konkrétní péče o pacienta • definuje povinnosti a vlastnosti zdravotnického personálu 	<p>Profese praktické sestry, zdravotnický personál a jeho povinnosti, péče o pacienta v nemocnici:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis budoucí profese a výkonů při ošetřování pacientů • povinnosti praktické sestry a zdravotnického personálu, uplatnění pracovní činnosti a vzdělávání zdravotnických pracovníků
<ul style="list-style-type: none"> • popíše návštěvu různých kulturních akcí 	<p>Kultura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • divadlo, kino, umění (muzeum, galerie), knihy a hudba
<ul style="list-style-type: none"> • popíše svou dovolenou a cestování různými dopravními prostředky. 	<p>Cestování a doprava:</p> <ul style="list-style-type: none"> • účel cestování, druhy dopravních prostředků, prázdninové aktivity
<ul style="list-style-type: none"> • popíše různé druhy oblečení a vhodnost výběru oblečení 	<p>Oblékání a móda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis oblečení, oblečení k různým příležitostem

<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje základní druhy jídel české a mezinárodní kuchyně 	<p>Jídlo a stravování:</p> <ul style="list-style-type: none"> • srovnání české a mezinárodní kuchyně, jídla během dne a jejich příprava
<ul style="list-style-type: none"> • uvede názvy jednotlivých obchodů, služeb a jejich nabídku, domluví se v běžných situacích v obchodě a v různých odvětvích služeb 	<p>Nakupování, obchody a služby:</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy obchodů, nabízené zboží, sjednání schůzky, objednávka služeb, každodenní nákupy
<p>Gramatika</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • si upevní asi 2300 lexikálních jednotek z probíraných komunikativních situací 	<p>Gramatika (tvarosloví a větná skladba) ④:</p>
<p>a tematických okruhů, z toho obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20% ovládá základní způsoby tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatické jevy jsou probírány v kontextu tematických celků, jsou adekvátně procvičovány, upevňovány a testovány • zhodnotí úroveň svého gramatického projevu a analyzuje v něm chyby • utvoří a správně použije ve větách: <p>Slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní časy pro vyjádření přítomnosti, minulosti i dávné, budoucnost • modální slovesa • nepřímá řeč • infinitivy a přičestí • oznamovací, rozkazovací a podmiňovací způsob • trpný rod • slovesné vazby 	
<p>Podstatná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> • počítatelnost a členy • vyjádření českých pádů <p>Přídavná jména a příslovce</p> <ul style="list-style-type: none"> • stupňování <p>Zájmena</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní, zvratná, ukazovací, přivlastňovací, vztažná a neurčitá <p>Číslovky</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní a řadové; hodiny a data <p>Předložky a spojky</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá a překládá: <ul style="list-style-type: none"> ▪ věty jednoduché a souvětí, různé typy ▪ souvětí a odlišné překlady od češtiny ▪ slovosled v různých typech vět 	

▪ zápor a jeho odlišnosti od češtiny▪ vyjádření jednočlenných vět▪ k procvičování a testování využívá online▪ interaktivní nástroje, které poskytují zpětnou▪ vazbu▪ ovládá pravopis a grafickou stránku různých textů – formálních a neformálních	

1.4.3 Cizí jazyk/německý jazyk/

Název předmětu:	Cizí jazyk /německý jazyk/
Obor vzdělání:	Praktická sestra
Forma vzdělání:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	324
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Obsah předmětu cizí jazyk vychází ze vzdělávací oblasti rámcového vzdělávacího programu vzdělávání a komunikace v cizím jazyce.

Žáci si osvojí komunikativní jazykové kompetence, které odpovídají úrovni vědomostí stupně B1 podle Společného evropského referenčního rámce u prvního cizího jazyka.

Po jeho absolvování žák dovede komunikovat v cizím jazyce v různých životních situacích, zná a umí v komunikaci vhodně uplatnit vybraná sociokulturní specifika daných zemí, má dostatečnou odbornou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie ze svého studijního zdravotnického oboru.

Charakteristika učiva

Výuka úzce souvisí s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty, (například český jazyk, dějepis, občanská nauka, tělesná výchova) a s odbornými předměty – somatologie, ošetrovatelství, ošetrovatelská praxe, první pomoc, psychologie a komunikace, veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví, klinická propedeutika a základy epidemiologie a hygieny.

Při výběru učiva vycházíme z běžných témat, se kterými se žák pravidelně setkává ve škole, ve volném čase, v rodině, ve společnosti a v životě kolem nás. Tato témata jsou doplněna o témata ze studijního oboru praktická sestra a témata týkající se zemí dané jazykové oblasti a života v nich. Pořadí jednotlivých témat a jejich zařazení do ročníků se řídí zvolenou učebnicí.

Pojetí výuky

Při výuce se uplatňují hlavně dvě základní metody, a to metoda komunikativní a gramaticko-překladová. Vychází se z textů, ilustrací a tabulek, pomocí kterých si žáci osvojí a procvičí jazykové prostředky, dále následuje procvičování čtení a práce s textem, poslech a nácvik interaktivních dovedností.

V hodinách žáci pracují jednotlivě při vypracování lexikálních a gramatických úkolů, ve dvojicích při přípravě a procvičení rozhovorů a ve skupinách při volné diskuzi a práci na projektech. Učitel v hodinách monitoruje práci žáků, zaznamenává a následně opravuje chyby, řídí diskuzi, vysvětluje gramatické jevy, zadává a kontroluje úkoly, zadává a opravuje testy.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání se řídí zákonem č.561/2004 Sb. (školský zákon), jeho konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické Šumperk, příspěvkové organizace. V průběhu celého studia jsou žáci vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení a jsou hodnoceni v souladu s platnou legislativou a klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Při celkovém hodnocení žáka je kladen důraz na dovednosti komunikovat: poslouchat a rozumět hovoru, tvořit otázky a odpovídat na ně. Tyto kompetence se hodnotí na základě dialogu s učitelem, dále se hodnotí schopnost žáků reagovat

v různých situacích ve dvojicích nebo v malých skupinkách. V písemných testech na konci každého tématu se hodnotí jazykové prostředky, poslech, čtení a psaní. V rámci přípravy k maturitní zkoušce žáci píšou dvě strukturované písemné práce do roka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu německý jazyk se rozvíjejí především tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- žák je veden a připravován k postupnému prohlubování základních myšlenkových operací, zejména analýzy, syntézy, srovnávání a třídění, ke schopnosti koncentrovat se a k rozvoji dlouhodobé paměti,
- žák je připravován k využívání různých technik učení, k systematickému a kontinuálnímu studijnímu režimu a je veden k pochopení nezbytnosti celoživotního vzdělávání.

Komunikativní kompetence:

- žák je veden vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situace v projevech mluvených i psaných,
- žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- žák je schopen aktivně se účastnit diskuzí, vyjádřit a obhájit své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- žák je připravován překládat a zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály,
- žák písemně zaznamenává podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí,
- žák je připravován vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Digitální kompetence:

- žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, je schopen efektivně využívat nové digitální nástroje a aplikace pro učení jazyků, využívá je ve školním a pracovním prostředí,
- žák používá digitální technologie k překonání jazykových bariér (např. online překladače, slovníky),
- žák se orientuje v cizojazyčném digitálním prostoru, efektivně ho využívá k získávání informací a komunikaci,
- žák vytváří jednoduchý digitální obsah v cizím jazyce pro školní (prezentace) a osobní (CV) účely.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

- žák získává přehled o možnostech uplatnění na trhu práce ve svém oboru a povolání,
- žák si vytváří reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru nejen doma, ale i v zahraničí.

Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník, 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
Řečové dovednosti	
receptivní:	
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na krátký, pomalý a jednoduchý slovní projev se zřetelnou výslovností • při nácvičce výslovnosti a porozumění slovům využívá interaktivní digitální aplikace • porozumí jednoduchým sdělením, otázkám a pokynům vysloveným pomalu a zřetelně, rozumí číslům, údajům o cenách a o čase a reaguje na ně 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně vnímá obsah krátkých článků s tématy z běžného života • rozumí číslům, údajům o množství, cenách i čase 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení jednoduchých textů s porozuměním
produktivní: ③④	
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže reagovat v jednoduché podobě v konverzaci, dorozumět se v běžných životních situacích • pracuje s jednoduchými texty • překládá a reprodukuje obsah nenáročného textu • pracuje s dvojjazyčným slovníkem a online slovníkem 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchý překlad • reprodukce jednoduchého textu
interaktivní: ③	
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje aktivně na jednoduché dotazy • jednoduše komunikuje v rámci běžných životních situací 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá konverzace
<ul style="list-style-type: none"> • vyplní ve formulářích základní údaje o sobě • využívá digitální šablony • napíše vlastními slovy krátký text v e - mailu, několik jednoduchých vět o sobě (bydliště, koníčky) 	<ul style="list-style-type: none"> • písemná reakce na situaci, na dopis, e-mail
Tematické okruhy	
<ul style="list-style-type: none"> • představí sebe, členy své rodiny a přátele • jednoduše popíše jejich vzhled, vlastnosti a oblíbené činnosti • pojmenuje činnosti, týkající se zaměstnání 	Já, moje rodina a přátelé: <ul style="list-style-type: none"> • osobní údaje, představení se a seznámení se • popis osob

<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje názvy států, národností a jazyků • jednoduše zhodnotí znalost jazyků • získává a sděluje informace o osobních údajích jiných osob 	<p>Země a lidé:</p> <ul style="list-style-type: none"> • názvy států EU, národností a obyvatel • jazyky v jednotlivých zemích
<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o volném čase a možnostech jeho využití • popíše jednoduše svůj všední den, víkend a rodinné oslavy informuje o problémech a potížích vyjádří prosbu o pomoc 	<p>Každodenní život a režim dne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • možnosti využití volného času • všední a volné dny • školní a mimoškolní povinnosti
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje základní druhy jídel • popíše stravování ve své rodině • zadá objednávku v restauraci • poradí, jak se zdravě stravovat 	<p>Jídlo a stravování ②:</p> <ul style="list-style-type: none"> • názvy potravin a hotových jídel • jejich příprava, stravovací návyky • návštěva restaurace
<ul style="list-style-type: none"> • informuje o problémech • vyjádří prosbu o pomoc • odmítne návrh a zdůvodní odmítnutí • požádá o dovolení 	<p>Osobní a společenský život</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztahy s blízkými lidmi • reakce na problém
Jazykové prostředky	
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje znalost zvukové podoby jazyka v ústním projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • výslovnost /zvukové prostředky jazyka
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně používá asi 700 lexikálních jednotek z probíraných komunikativních situací a tematických okruhů 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a její tvoření
<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si schopnost základního tvoření slov skládáním a přechylováním 	<ul style="list-style-type: none"> • gramatika (tvarosloví a větná skladba) ④
<ul style="list-style-type: none"> • skloňuje podstatná jména se členem určitým a neurčitým • tvoří množné číslo podstatných jmen 	<ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména
<ul style="list-style-type: none"> • časuje pravidelná i nepravidelná slovesa v přítomném čase • používá běžně způsobová slovesa v přítomném čase 	<ul style="list-style-type: none"> • slovesa
<ul style="list-style-type: none"> • používá přídavná jména v přísudku 	<ul style="list-style-type: none"> • přídavná jména
<ul style="list-style-type: none"> • správně používá a skloňuje zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací 	<ul style="list-style-type: none"> • zájmena
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá a používá číslovky základní a časové údaje (hodiny), číslovky řadové 	<ul style="list-style-type: none"> • číslovky
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a správně používá předložky se 4. pádem 	<ul style="list-style-type: none"> • předložky

<ul style="list-style-type: none"> • vhodně volí souřadící spojky v několikanásobném větném členu • k procvičení gramatiky samostatně používá interaktivní online nástroje poskytující zpětnou vazbu 	<ul style="list-style-type: none"> • spojky
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje znalost pravopisu při psaní jednoduchých textů 	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka, pravopis

2. ročník, 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <p>Poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí větám a často používaným slovům z oblastí, k nimž má bezprostřední osobní vztah, např.: já sám, moje rodina, nakupování, blízké okolí, moje práce • je schopen postihnout hlavní smysl krátkých, jasných a jednoduchých sdělení a oznámení <p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • je schopen číst krátké, jednoduché texty • vyslovuje srozumitelně • vyhodnotí nejdůležitější informace z písemných zpráv a novinových článků, v nichž se ve vysoké míře objevují čísla, jména, obrázky a nadpisy 	<p>Řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • receptivní: <ul style="list-style-type: none"> - poslech s porozuměním monologů - čtení jednoduchých textů - práce s textem • produktivní: ③④ <ul style="list-style-type: none"> - překlad - reprodukce textu - jednoduché písemné zpracování • interaktivní: ③ <ul style="list-style-type: none"> - konverzace - odpověď na dopis.

<p>Konverzace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • domluví se při provádění rutinních úkolů vyžadujících jednoduchou a přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech • omluví se a reaguje na omluvu, zeptá se na cestu a s pomocí mapy nebo plánu města cestu vysvětlí <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše v jednoduchých větách události, aspekty svého každodenního života • ve formulářích vyplní údaje o svém vzdělání, své práci, zájmech a zvláštních znalostech • vytvoří krátký příběh, popis události z oblasti každodenních témat • domluví se v běžných situacích a řeší jednoduchým způsobem problémy, na které narazí 	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení správné výslovnosti • rozvíjení a tvoření slovní zásoby • gramatika (větná skladba, tvarosloví) • jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření pozvání a odmítnutí, vyřízení vzkazu, sjednání schůzky
Tematické okruhy	
<ul style="list-style-type: none"> • popisuje vzhled a vlastnosti osob • vyjádří mínění o jiných lidech • představí svoje zájmy i zájmy přátel • vypráví o plánech do budoucna u sebe i u přátel 	<p>Mezilidské vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis a charakteristika blízkého člověka • vztahy mezi lidmi
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje základní obchody a jejich sortiment • vybere zboží z daného sortimentu • přijme a odmítne nabídku • informuje o kulturních akcích • jednoduše komunikuje v dané situaci 	<p>Nakupování a obchody:</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy obchodů • základní sortiment, volba zboží, • účast na společenských akcích
<ul style="list-style-type: none"> • popíše různé možnosti cestování • charakterizuje dopravní prostředky • popíše polohu institucí a památek ve městě • zeptá se na cestu • podá informace, jak se orientovat ve městě 	<p>Svět kolem nás – turistika a cestování:</p> <ul style="list-style-type: none"> • návštěva památek, • názvy míst a institucí ve městě • dopravní prostředky, • orientace ve městě
<ul style="list-style-type: none"> • popíše byt nebo dům a jeho zařízení • vyjádří klady a zápory svého bydlení • informuje o vybavení svého pokoje 	<p>Domov a bydlení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • náš dům nebo byt, jeho poloha, místnosti a zařízení, můj pokoj, dům snů

<ul style="list-style-type: none"> • vypráví o své škole a třídě, • pojmenuje oblíbené a méně oblíbené předměty • informuje o rozvrhu hodin a činnostech ve škole i mimo školu • popíše zážitky ze školního života, z výletu • vyjádří vztah ke školním předmětům, spolužákům, učitelům 	<p>Moje škola a třída:</p> <ul style="list-style-type: none"> • náplň výuky, • školní předměty a rozvrh hodin • školní a mimoškolní činnosti
Gramatika ④	
Jazykové prostředky:	
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje znalost zvukové podoby jazyka v ústním projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • výslovnost /zvukové prostředky jazyka
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně používá asi 1100 lexikálních jednotek z probíraných komunikativních situací a tematických okruhů 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a její tvoření
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní tvoření slov skládáním a přechylováním • k procvičování gramatiky samostatně používá interaktivní online nástroje poskytující zpětnou vazbu 	<ul style="list-style-type: none"> • gramatika /tvarosloví a větná skladba
<ul style="list-style-type: none"> • skloňuje podstatná jména se členem určitým a neurčitým, s přivlastňovacím zájmenem • tvoří množné číslo podstatných jmen 	<ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména
<ul style="list-style-type: none"> • tvoří perfektum sloves pravidelných, nepravidelných, s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou • používá pomocná slovesa v préteritu a perfektu 	<ul style="list-style-type: none"> • slovesa
<ul style="list-style-type: none"> • používá přídavná jména v přísudku 	<ul style="list-style-type: none"> • přídavná jména
<ul style="list-style-type: none"> • správně používá a skloňuje zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací 	<ul style="list-style-type: none"> • zájmena
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá a aktivně používá číslovky základní a časové údaje (hodiny), číslovky řadové 	<ul style="list-style-type: none"> • číslovky
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a správně používá předložky se 3.a 4. pádem, předložky pro popis cesty se 3. nebo 4. pádem 	<ul style="list-style-type: none"> • předložky
<ul style="list-style-type: none"> • vhodně volí souřadící spojky v několikanásobném větném členu, v souvětí souřadném 	<ul style="list-style-type: none"> • spojky
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje znalost pravopisu při psaní jednoduchých textů 	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka, pravopis

3. ročník, 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <p>Poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím mluvčích pronášeným v pomalejším tempu hovoru • zhodnotí emotivní význam mluveného projevu (pozitivní, negativní) <p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty • orientuje se v textu • najde hlavní informace a vedlejší myšlenky <p>Konverzace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí většině běžných situací při cestování v oblasti výskytu daného jazyka • zdůvodní a jednoduše vysvětlí své názory a plány • vyjadřuje se v běžných, předvídatelných situacích • pochopí složitější větu a adekvátně zareaguje <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • písemně zaznamená podstatné myšlenky • zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text • píše osobní dopisy popisující zážitky a dojmy • dokáže rozlišit a vytvořit jednotlivé slohové útvary (popis, vyprávění, charakteristika, rozhovor atd.) • využívá AI ke tvorbě vlastních textů, u textů vygenerovaných AI rozpozná chyby a nedostatky a opraví je 	<p>Řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • receptivní: <ul style="list-style-type: none"> - poslech s porozuměním jednoduchých monologů i dialogů - práce s textem • produktivní: ③④ <ul style="list-style-type: none"> - překlad s pomocí slovníku - výpisky ze složitějšího textu • interaktivní: ③ <ul style="list-style-type: none"> - konverzace, odpověď na dopis <p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení správné výslovnosti • rozvíjení a tvoření slovní zásoby • gramatika (větná skladba, tvarosloví) • jazykové funkce: vyjádření prosby, radosti, zklamání, naděje atd.
Tematické okruhy	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše různé typy a místa dovolené • uvede základní druhy sportů • charakterizuje význam sportu • diskutuje o volnočasových aktivitách 	<p>Dovolená, prázdniny, sportovní aktivity, trávení volného času:</p> <ul style="list-style-type: none"> • typy dovolené • volnočasové aktivity • druhy sportů • význam sportu

<ul style="list-style-type: none"> • označí různé dopravní prostředky • informuje o svých zkušenostech při cestování • jednoduše popíše dopravní situaci, nehodu 	Doprava, cestování, dopravní prostředky: <ul style="list-style-type: none"> • druhy dopravních prostředků • jejich výhody a nevýhody • popis dopravní situace
<ul style="list-style-type: none"> • popíše roční období • charakterizuje počasí během roku • diskutuje o možnostech ochrany životního prostředí 	Počasí, příroda, ochrana životního prostředí ②: <ul style="list-style-type: none"> • roční období • předpověď počasí • ochrana přírody
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje základní části lidského těla • popíše návštěvu u lékaře a typické příznaky běžné nemoci • informuje o zdravé životosprávě 	Lidské tělo a jeho části: ④ <ul style="list-style-type: none"> • části lidského těla, • návštěva lékaře, • názvy běžných onemocnění, jejich příznaky • péče o zdraví
<ul style="list-style-type: none"> • popíše jednotlivá oddělení v nemocnici • komunikuje jako pacient s lékařem • orientuje se ve zdravotnickém personálu • ovládá běžnou komunikaci s pacientem 	Nemocnice, návštěva lékaře: <ul style="list-style-type: none"> • části nemocnice a její oddělení, • ošetřování nemocných, komunikace se zdravotnickým personálem • úkoly praktické sestry
Gramatika ④	
<ul style="list-style-type: none"> • gramatické jevy jsou probírány v kontextu tematických celků, jsou adekvátně procvičovány, upevňovány a testovány • žák je schopen analyzovat chyby v mluveném nebo písemném projevu svém i svých spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> • časové údaje s předložkou a bez ní • předložky se zeměpisnými názvy • stupňování a skloňování přídavných jmen • zvrtná slovesa • préteritum způsobových sloves • souvětí souřadné a podřadné
Jazykové prostředky:	
<ul style="list-style-type: none"> • používá všechna osvojená pravidla správné výslovnosti, melodie a rytmu 	<ul style="list-style-type: none"> • výslovnost /zvukové prostředky jazyka
<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si aktivně asi 500 lexikálních jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a její tvoření
	<ul style="list-style-type: none"> • gramatika (tvarosloví a větná skladba)④
<ul style="list-style-type: none"> • správně skloňuje podstatná jména v různých spojeních 	<ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména
<ul style="list-style-type: none"> • běžně používá slovesa pravidelná a nepravidelná v perfektu, pomocná a způsobová v préteritu 	<ul style="list-style-type: none"> • slovesa
<ul style="list-style-type: none"> • stupňuje přídavná jména v přísudku 	<ul style="list-style-type: none"> • přídavná jména
<ul style="list-style-type: none"> • tvoří správné tvary osobních, ukazovacích, tázacích a přivlastňovacích zájmen 	<ul style="list-style-type: none"> • zájmena
<ul style="list-style-type: none"> • používá aktivně číslovky řadové 	<ul style="list-style-type: none"> • číslovky

<ul style="list-style-type: none"> • používá předložky se 3. a 4. pádem, předložky místa se 3. nebo 4. pádem 	<ul style="list-style-type: none"> • předložky
<ul style="list-style-type: none"> • používá vhodné spojky podřadící i souřadící • dodržuje správný slovosled v souvětí souřadném i podřadném • k procvičování gramatiky samostatně používá interaktivní online nástroje poskytující zpětnou vazbu 	<ul style="list-style-type: none"> • větná skladba

4. ročník, 2 hodiny

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
Řečové dovednosti:	
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím mluvčích • posoudí emotivní význam mluveného projevu (radost, zlost atd.) 	<ul style="list-style-type: none"> • receptivní: - poslech s porozuměním
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí textům psaným běžně užívaným jazykem nebo jazykem vztahujícím se k jeho oboru pracovní činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení textů včetně odborných
<ul style="list-style-type: none"> • překládá texty přiměřené jazykové úrovni • objasní pojem strojový překlad a vysvětlí jeho rizika • orientuje se ve slovníku odborného jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> • produktivní ③④: - překlad - písemné zpracování textu (anotace, výpisky, osnova)
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na situace při cestování v oblasti výskytu daného jazyka • vyjadřuje se bez přípravy v běžných, předvídatelných situacích • tvoří rozhovory na jednoduchá zdravotnická témata 	<ul style="list-style-type: none"> • interaktivní ③: konverzace
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • napíše krátký formální dopis 	<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev • písemná reakce na situaci, na dopis, e-mail
Tematické okruhy	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše různé druhy oblečení, jejich barvu • charakterizuje vhodnost oblečení podle situace 	<ul style="list-style-type: none"> • Oblékání a móda: • popis oblečení, určování barev • oděvy k různým příležitostem

<ul style="list-style-type: none"> • popíše vlastnosti a vztahy u členů své rodiny • charakterizuje důležité vlastnosti praktické sestry 	Vztahy mezi lidmi, povahové vlastnosti: <ul style="list-style-type: none"> • popis osob, charakterů, typických vlastností
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vnitřní orgány a systémy • orientuje se v příznacích základních druhů nemocí • charakterizuje zdravý životní styl a správnou životosprávu • vytvoří odbornou prezentaci v cizím jazyce 	Lidské tělo, péče o zdraví, zdravý životní styl ②④: <ul style="list-style-type: none"> • vnitřní orgány, systémy, funkce • druhy nemocí, jejich léčba
<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o možnostech kulturního vyžití • popíše zvyky a tradice ve své rodině • prokáže základní znalosti o zvycích a tradicích v dané jazykové oblasti 	Kultura, zábava, zvyky a tradice: <ul style="list-style-type: none"> • kulturní aktivity • zvyky a tradice v zemi, v rodině
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje běžná povolání • popíše hlavní činnosti v dané profesi • informuje o náplni práce praktické sestry • vypracuje svůj strukturovaný životopis 	Povolání, volba a náplň profese ③: <ul style="list-style-type: none"> • názvy povolání • výběr a náplň povolání • náplň práce praktické sestry
<ul style="list-style-type: none"> • popíše činnosti své zdravotnické profese a výkony ve zdravotnických zařízeních • prokáže znalosti konkrétní péče o pacienta • diskutuje o vlastnostech praktické sestry 	Profese praktické sestry, její úkoly a péče o pacienta: <ul style="list-style-type: none"> • popis budoucí profese a výkonů při ošetřování pacientů
Jazykové prostředky:	
<ul style="list-style-type: none"> • používá správně zvukovou podobu jazyka • vyslovuje hlásky, slova a věty se správným přízvukem, rytmem a intonací 	<ul style="list-style-type: none"> • výslovnost /zvukové prostředky jazyka
<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si dalších asi 400 lexikálních jednotek z různých tematických okruhů včetně odborných 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a její tvoření
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních způsobech tvoření slov 	<ul style="list-style-type: none"> • gramatika /tvarosloví a větná skladba
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v určení rodu podstatných jmen • správně skloňuje podstatná jména 	<ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména
<ul style="list-style-type: none"> • používá slovesa v préteritu a v perfektu • užívá slovesné vazby u běžně používaných sloves • ovládá budoucí čas se slovesem werden • tvoří infinitivní konstrukce s zu -, um – zu • používá správně slovesa ve všech tvarech 	<ul style="list-style-type: none"> • slovesa
<ul style="list-style-type: none"> • stupňuje přídavná jména a příslovce • skloňuje přídavná jména v přívlastku 	<ul style="list-style-type: none"> • přídavná jména
<ul style="list-style-type: none"> • používá všechny druhy zájmen 	<ul style="list-style-type: none"> • zájmena
<ul style="list-style-type: none"> • používá aktivně číslovky základní • orientuje se v číslovkách řadových neurčitých 	<ul style="list-style-type: none"> • číslovky

<ul style="list-style-type: none"> • používá předložky v různých pádech 	<ul style="list-style-type: none"> • předložky
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své myšlenky a postoje v souvětích souřadných i podřadných • volí vhodnou spojku a orientuje se ve správném slovosledu • k procvičování gramatiky samostatně používá interaktivní online nástroje poskytující zpětnou vazbu 	<ul style="list-style-type: none"> • větná skladba
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá grafickou stránku textů neformálních i formálních • napíše životopis, jednoduchou žádost 	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka, pravopis

5. ročník, 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
Řečové dovednosti:	
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím mluvčích • posoudí emotivní význam mluveného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • receptivní: <ul style="list-style-type: none"> - poslech s porozuměním - čtení textů včetně odborných
<ul style="list-style-type: none"> • písemně zpracuje text (anotace, osnova) • překládá texty přiměřené jazykové úrovni, včetně odborných • pracuje se slovníkem odborného jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> • produktivní ③④: <ul style="list-style-type: none"> - překlad - písemné zpracování textu (anotace, výpisky, osnova)
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní a vysvětlí své názory a plány • vyjadřuje se bez přípravy v běžných, předvídatelných situacích • rozumí složitějším větám a sám tvoří ekvivalentní odpovědi • za pomoci digitálních nástrojů přeloží a vytvoří složitější text 	<ul style="list-style-type: none"> • interaktivní③: <ul style="list-style-type: none"> - konverzace
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • napíše krátký formální dopis • vyplní zdravotnický formulář 	<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev (žádost, zdravotnický formulář)③

Tematické okruhy	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše návštěvu lékárny, prokáže znalost různých forem léčiv a jejich užívání • komunikuje jako pacient s lékárníkem 	V lékárně: <ul style="list-style-type: none"> • návštěva lékárny, • formy léčiv a jejich užívání
<ul style="list-style-type: none"> • popíše poskytnutí jednoduché první pomoci v různých situacích 	První pomoc: <ul style="list-style-type: none"> • zásady poskytnutí první pomoci u různých poranění
<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní fyziologické funkce v lidském těle 	Fyziologické funkce: <ul style="list-style-type: none"> • krevní tlak • puls • tělesná teplota • dýchání
<ul style="list-style-type: none"> • podá základní informace o složení krve • popíše krevní oběh • vysvětlí význam krve v lidském těle 	Krev a krevní oběh: <ul style="list-style-type: none"> • složení krve • funkce krve v těle • krevní oběh
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na mapě • podá základní informace o zemích dané jazykové oblasti • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí 	Země dané jazykové oblasti ①: Německo, Rakousko <ul style="list-style-type: none"> • vybrané poznatky všeobecného charakteru k poznání zemí příslušné jazykové oblasti
<ul style="list-style-type: none"> • popíše polohu a význam hlavního města našeho státu • informuje o základních attributech hlavního města • popíše nejvýznamnější turistické cíle 	Praha, hlavní město ČR: <ul style="list-style-type: none"> • centrum země • turistické informace • pamětihodnosti
Jazykové prostředky:	
<ul style="list-style-type: none"> • používá správně zvukovou podobu jazyka • vyslovuje hlásky, slova a věty se správným přízvukem, rytmem a intonací 	<ul style="list-style-type: none"> • výslovnost /zvukové prostředky jazyka
<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si dalších asi 400 lexikálních jednotek z různých tematických okruhů včetně odborných 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a její tvoření
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní způsoby tvoření slov 	<ul style="list-style-type: none"> • gramatika (tvarosloví a větná skladba) ④
<ul style="list-style-type: none"> • skloňuje zpodstatnělá přídavná jména 	<ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména
<ul style="list-style-type: none"> • tvoří trpný rod • používá podmiňovací způsob pomocí konjunktivu préterita a kondicionálu 	<ul style="list-style-type: none"> • slovesa
<ul style="list-style-type: none"> • stupňuje a skloňuje přídavná jména v přívlastku 	<ul style="list-style-type: none"> • přídavná jména

<ul style="list-style-type: none"> • ovládá a používá všechny druhy zájmen • aplikuje zájmenná příslovce ve slovesných vazbách 	<ul style="list-style-type: none"> • zájmena
<ul style="list-style-type: none"> • používá aktivně číslovky základní, řadové, neurčité 	<ul style="list-style-type: none"> • číslovky
<ul style="list-style-type: none"> • má přehled o předložkách v různých pádech a správně je použije 	<ul style="list-style-type: none"> • předložky
<ul style="list-style-type: none"> • tvoří vztažné věty • používá nepřímé otázky • vyjadřuje své myšlenky a postoje v souvětích souřadných i podřadných se správnou volbou spojky a správným slovosledem • k procvičování gramatiky samostatně používá interaktivní online nástroje poskytující zpětnou vazbu 	<ul style="list-style-type: none"> • větná skladba
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá grafickou stránku textů neformálních i formálních • napíše žádost, jednoduchou reklamaci (stížnost) • vyplní základní zdravotnické formuláře 	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka, pravopis.

1.4.4 Občanská nauka

Název předmětu:	Občanská nauka
Obor vzdělání:	Praktická sestra
Forma vzdělání:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	132
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je připravit žáky na občanský život v demokratické společnosti. Nedílnou součástí tohoto cíle je pozitivní ovlivňování hodnot žáků tak, aby se mohli stát slušnými, aktivními a uvážlivými občany našeho demokratického státu.

Charakteristika učiva

V kapitole Soudobý svět výuka směřuje k tomu, aby žák dovedl formulovat věcně, pojmově a formálně správně rozmanitost soudobého světa, jeho integrace a dezintegrace a začlenění České republiky v mezinárodních strukturách.

Kapitola Člověk v lidském společenství je zaměřena především na to, aby žáka vybavila základními vědomostmi, dovednostmi a sociálními návyky pro styk s jinými lidmi. Je důležité, aby si žák uvědomil význam vzdělání pro svůj život a dokázal využívat volného času pro rozvoj vlastní osobnosti.

Člověk jako občan – už sám název tematického celku napovídá, že žák musí pojmově zvládnout oblasti pluralitní demokratické společnosti, politiky, veřejného života a oblasti lidských práv. Na tomto základě by měl žák hlouběji porozumět politice a získat dovednosti potřebné k tomu, aby jako řadový občan dokázal ovlivňovat komunální nebo i vrcholovou politiku, aby využíval svých vědomostí a dovedností k posuzování veřejných událostí a chápal rozdíly mezi ideálem a denní realitou.

Člověk a právo – je nutné žáka seznámit se základními principy našeho právního řádu v oblastech občanského, rodinného, pracovního a trestního práva. Vysvětlit princip a soustavu našeho soudnictví, a to včetně dalších orgánů právní ochrany. Cílem je, aby žák pochopil zákony a řídil se jimi.

Poslední kapitola – Člověk a svět (praktická filozofie) je věnována tomu, aby žák ovládal vybraný pojmový aparát, dokázal přemýšlet o jevech, s nimiž se v životě setkává, a snažil se o určité zobecnění našeho vývoje a naší reality. Dále aby pochopil základní morální hodnoty společnosti a snažil se o vlastní zodpovědnost při mravním rozhodování.

Pojetí výuky

Předmět občanská nauka má výchovný charakter, i když s notnou dávkou naukových prvků (pojmový aparát, principy fungování, historie, geografie apod.). Obecným cílem předmětu je přispět k přípravě žáků na soukromý a občanský život v demokratické společnosti a pomoci jim orientovat se ve značně složitém světě. Žáci by měli dospět ke kritickému myšlení (podloženému vědomostmi), které jim pomůže k uvážlivému a racionálnímu jednání v životě.

Při výuce budou využity veškeré vyučovací metody a dostupná audiovizuální technika, včetně digitální technologie.

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jeho konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické Šumperk, příspěvkové organizace. Kritériem hodnocení je známka vytvořená na základě zkoušení (písemné, ústní). Významná zde bude hloubka žákova porozumění společenským jevům a procesům, schopnost používat poznatky při praktickém řešení různých problémů, kriticky myslet, diskutovat a pracovat s verbálními a ikonickými texty.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu občanská nauka se rozvíjí hlavně tyto kompetence:

Komunikativní kompetence:

- žák se vyjadřuje přiměřeně účelu jednání, logicky formuluje myšlenky, aktivně se účastní diskusí a zpracovává texty.

Personální kompetence:

- žák je připraven reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti, stanovovat si cíle podle svých osobních schopností a zájmů, efektivně se učit a pracovat, využívat zkušenosti jiných a dále se vzdělávat.

Sociální kompetence:

- žák se adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky, pracuje v týmu, přijímá a plní úkoly a přispívá k vytvoření dobrých mezilidských vztahů.

Kompetence k řešení problémů:

- žák porozumí úkolu a určí jádro problému, navrhne způsob řešení a vyhodnotí správnost zvoleného postupu. Dále využívá prostředky digitálních technologií a efektivně pracuje s informacemi.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

- žák získá přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, má reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách, vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli.

Digitální kompetence:

- žák je schopen vyhledávat a hodnotit informace o aktuálním veřejném dění v digitálním prostoru, pracuje s více zdroji, rozpozná dezinformaci,
- žák pracuje se statistickými výstupy a analyzuje data z veřejného života,
- žák předchází situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností

a respektem k druhým, ovládá zodpovědné a etické chování na sociálních sítích, uvědomuje si bezpečnostní rizika,

- žák se vyrovnává s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy, reflektuje dopad technologií na demokracii, soukromí a společnost

Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše rozdělení současného světa na civilizační sféry a civilizace • charakterizuje základní světová náboženství • vysvětlí s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách • debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí 	<p>Soudobý svět:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozmanitost soudobého světa • civilizační sféry a kultury, rasy, etnika • nejvýznamnější světová náboženství • konflikty a problémy v soudobém světě • velmoci, vyspělé státy, rozvojové země • multikulturní soužití, migrace, migranti, azylanti, udělení občanství
<ul style="list-style-type: none"> • objasní postavení ČR v Evropě a v soudobém světě • charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku • popíše funkci a činnost OSN, NATO, WHO • vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách • uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích 	<p>Česká republika a svět:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojení ČR do mezinárodních struktur (Evropská unie) • bezpečnost na počátku 21. století • integrace a dezintegrace (OSN, NATO, WHO) • globalizace a globální problémy

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje společnost, její složení a fungování • vysvětlí význam kultury, vědy a umění • popíše sociální vrstvy a skupiny, sociální nerovnost, problémy a popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace • posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována • objasní nebezpečnost náboženských sekt a náboženského fundamentalismu • diskutuje o vlivu kulturních a náboženských odlišností na práci zdravotníka • posoudí vliv obsahu sociálních sítí na lidské společenství • vyjmenuje zásady komunikace v digitálním prostoru 	<p>Člověk v lidském společenství ①④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • společnost, věda o společnosti, základní chápání společnosti (tradiční, moderní, postmoderní) • kultura (hmotná duchovní) • společenské vrstvy a skupiny • sociální nerovnost, sociálně patologické jevy, chudoba • genderové problémy • náboženský fundamentalismus, sekty • odlišnosti ve zdravotnické péči
<ul style="list-style-type: none"> • prokáže znalost pravidel silničního provozu • demonstruje správný provoz civilní radiostanice • popíše základní druhy katastrof 	<p>Ochrana člověka za mimořádných událostí②:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravidla silničního provozu • civilní radiostanice • druhy katastrof

2. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje pojem demokracie • objasní související kategorie • debatuje o významu demokracie v současném světě (vlastnosti občana, aktivita občana, korupce, kriminalita) • charakterizuje různé formy vlády a typy států (státy na počátku 21. století) • vyjmenuje způsoby komunikace se státními institucemi včetně digitálních (datová schránka, portál občana apod.) a vysvětlí jejich použití 	<p>Občan a demokracie ④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • občan a občanství • pluralitní demokracie, principy, hodnoty, občanská společnost, multikulturní soužití • vznik a podstata státu a práva, formy a typy státu
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje historické znalosti na vývoj politické situace a státnosti v naší republice v letech 1918 – současnost 	<p>Československý a český stát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • důležité momenty ve vývoji našeho státu

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje politický systém České republiky • použije na příkladech a vysvětlí základní princip demokracie proti zneužití státní moci • objasní strukturu veřejné správy, samosprávy 	<p>Ústava:</p> <ul style="list-style-type: none"> • politický systém České republiky, zákonodárná, výkonná a soudní moc • struktura veřejné správy, samospráva
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje parlamentní strany a vysvětlí rozdělení politického spektra v České republice • diskutuje o programu politické strany 	<p>Politické strany:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nejvýznamnější politické strany v České republice

3. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam všech druhů voleb pro fungování demokratické společnosti • aplikuje různé volební systémy na konkrétní druhy voleb a pracuje s jejich výsledky, digitálně je zpracuje 	<p>Občan a volby ①④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam svobodných voleb a jejich charakteristika, volební systémy, druhy voleb v České republice
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje pojem lidských práv a rozpozná jejich porušování • vysvětlí, jak postupovat při porušování lidských práv 	<p>Politika a lidská práva ①:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obsah, pojetí, obhajoba, ombudsman
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé politické ideologie a rozliší projevy politického extremismu • vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných 	<p>Politická ideologie ①:</p> <ul style="list-style-type: none"> • anarchismus, fašismus, socialismus-komunismus, konzervatismus, apod. • politický radikalismus, terorismus a extremismus
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje získávání informací z otevřených zdrojů včetně digitálních a kritický přístup k nim • vysvětlí důvod vzniku dezinformací a jejich dopad dezinformací na společnost 	<p>Svobodný přístup k informacím ①④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jejich hodnocení, masová média a kritický přístup k nim
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní pojmy v oblasti práva • objasní historické i současné kořeny pro stavbu práva • vysvětlí systém právní ochrany • debatuje nad praktickými příklady ze svého života a nejbližšího okolí 	<p>Právo ③:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojem a význam práva, právní stát, vědomí, spravedlnost, zákonnost • právní řád, prameny práva, právní normy, právní vztahy • právní ochrana

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje hierarchii soudů, státních zastupitelství a jiných orgánů právní ochrany • objasní vzájemné vztahy těchto organizací 	Soustava soudů: <ul style="list-style-type: none"> • soustava soudů • státní zastupitelství
--	--

4. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje oblast občanského práva jako součásti právního řádu České republiky • popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smluv • dovede hájit spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace 	Občanské právo. <ul style="list-style-type: none"> • vlastnické právo • dědické právo • závazkové právo • správní řízení
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje oblast rodinného práva jako součásti právního řádu České republiky • popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi, popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů 	Rodinné právo. <ul style="list-style-type: none"> • příbuzenské vztahy • manželství, rozvod, otcovství • náhradní péče o dítě
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje oblast trestního práva jako součásti právního řádu České republiky • vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost • objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání apod. 	Trestní právo. <ul style="list-style-type: none"> • trestný čin, tresty • trestní odpovědnost • orgány činné v trestním řízení • kriminalita mladistvých, kriminalita páchaná na dětech
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika • dovede používat vybraný pojmový aparát • dovede pracovat s pro něj obsahově a formálně dostupnými texty • debatuje o filozofických otázkách (ze života kolem sebe, z médií, z literatury a ze zdravotnického prostředí) • vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem 	Člověk a svět (praktická filozofie) ①

1.4.5 Dějepis

Název předmětu:	Dějepis
Obor vzdělání:	Praktická sestra
Forma vzdělání:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	33
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Dějepis je součástí společenskovední složky všeobecného vzdělávání. Poznání minulosti umožňuje žákům rozvinout vlastní historické vědomí, lépe porozumět světu, v němž žijí, a aktivně se účastnit života v demokratické společnosti. Výuka dějepisu má nezastupitelnou úlohu při formování osobnosti člověka, utváření jeho názorové orientace a pozitivního hodnotového systému, uvědomování si vlastní identity, vytváření odpovědnosti za současný stav, učí žáky kriticky myslet a nenechat sebou snadno manipulovat.

Charakteristika učiva

Výuka dějepisu na středních školách navazuje na znalosti a dovednosti získané během základního vzdělání a systematizuje historické informace, s nimiž se žáci ve svém životě setkali. Učivo představuje souhrnný výběr z domácích a obecných dějin tvořený na základě významných historických událostí a pojmů. S ohledem na omezenou hodinovou dotaci předmětu jsou jednotlivá období zastoupena v systému vzdělávání různou měrou – důraz je kladen zejména na moderní dějiny (20. století).

Pojetí výuky

Výuka má být pro žáky zajímavá a pozitivně motivující. Je třeba rozvíjet nejen žákovy myšlenkové schopnosti, dovednosti a funkční gramotnost, ale i komunikativní kompetence a pozitivně ovlivňovat jeho hodnotovou orientaci. Žáci by neměli být zahrnuti přemírou faktografických údajů. Z množství poznatků je třeba vybrat nejvýznamnější události, které měly zásadní vliv na vývoj dějin. Kromě obvyklého metodického postupu, jakým je výklad, se výuka zaměřuje na takové formy, které podporují individuální práci žáků. Žáci pracují s informačními technologiemi, s dokumenty a materiály, mapami, s informacemi z internetu, knihami a časopisy. Jako výukové materiály jsou využívány historické a dokumentární filmy. Pozornost je věnována i regionálním dějinám, a to zejména v samostatné práci žáků.

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jehož konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické školy a vyšší odborné školy zdravotnické Šumperk, příspěvkové organizace. Žáci budou hodnoceni podle míry porozumění historickým skutečnostem a procesům, podle schopnosti pracovat se zdroji informací, kriticky myslet a kompetentně debatovat o minulosti. Znalosti získané v průběhu studia budou kontrolovány průběžně, a to ústní i písemnou formou. Hodnocení bude probíhat v souladu s klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Při pololetní a závěrečné klasifikaci bude vyučující vycházet nejen z výsledků písemného a ústního zkoušení, ale i z celkového přístupu žáka k vyučovacím procesům.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu dějepis se rozvíjí hlavně tyto kompetence:

Komunikativní kompetence:

- žák je schopen formulovat srozumitelně a souvisle své myšlenky v projevu písemném i ústním,
- žák je schopen aktivně se účastnit diskusí, vhodně prezentovat a obhajovat svůj názor a formulovat srozumitelně a souvisle své myšlenky v projevu písemném i ústním a respektovat názory druhých.

Personální a sociální kompetence:

- žák je vybaven dovednostmi efektivně se učit a pracovat, stanovovat si přiměřené cíle a priority,
- žák je schopen aktivně pracovat v týmu, podílet se na realizaci společných činností.

Kompetence k řešení problémů:

- žák je schopen správně porozumět zadání úkolu, zvolit vhodné prostředky k vyřešení úkolu,
- žák je schopen využívat svých vlastních i zprostředkovaných zkušeností, vyhodnocovat dosažených výsledků.

Digitální kompetence:

- žák je schopen vyhledávat relevantní historické informace na internetu (např. v online archivech, knihovnách, databázích),
- žák zhodnotí důvěryhodnost a relevanci zdrojů,
- žák se orientuje v digitálních historických mapách, kronikách nebo digitalizovaných dokumentech,
- žák zvládá práci s videem a audiem při tvorbě krátkých dokumentů, podcastů či videoprojektů na historické téma (např. rozhovor s pamětníkem).

Rozpis učiva a realizace kompetencí

2. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none">• obhájí smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů• vyjmenuje způsoby získávání historických informací a rizika jejich dezinterpretace	Poznávání dějin: ④ <ul style="list-style-type: none">• význam poznávání dějin• variabilita výkladů dějin
<ul style="list-style-type: none">• uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství	Starověk: <ul style="list-style-type: none">• starověké Řecko a Řím

<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní - revoluční změny ve středověku a raném novověku 	<p>Středověk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slované, Velká Morava a počátky českého státu • rozkvět českého státu (Přemyslovci) • vláda Lucemburků, husitství, Jagellonci <p>Raný novověk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • humanismus a renesance, zámořské objevy • počátky habsburského soustátí, reformace • třicetiletá válka, čarodějnické procesy • osvícenství, vláda Marie Terezie a Josefa II.
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti • objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci 	<p>Novověk - 19. století:</p> <ul style="list-style-type: none"> • americká a francouzská revoluce • revoluce 1848-49 v Evropě a v českých zemích
<ul style="list-style-type: none"> • popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol. 	<p>Společnost a národy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • národní hnutí v Evropě a v českých zemích, česko-německé vztahy, postavení minorit; dualismus v habsburské monarchii, vznik národního státu v Německu
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje proces modernizace společnosti 	<p>Modernizace společnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • technická, průmyslová a komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj; evropská koloniální expanze <p>Modernizovaná společnost a jedinec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání
<ul style="list-style-type: none"> • popíše evropskou koloniální expanzi, vysvětlí rozdělení světa v důsledku • vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanzi a rozpory mezi velmocemi • popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce 	<p>Novověk - 20. století</p> <p>Vztahy mezi velmocemi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou, české země za světové války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů • vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize • charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus • popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR • objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu 	<p>Demokracie a diktatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČSR v meziválečném období; autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR; velká hospodářská krize; mezinárodní vztah ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce, druhá světová válka, ČSR za války, druhý čsl. odboj, válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války
<ul style="list-style-type: none"> • objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo • popíše projevy a důsledky studené války • charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku • popíše a digitálně zpracuje významnou regionální událost s využitím rozhovoru s pamětníkem, studiem archiválií apod. • popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace • popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa • vysvětlí rozpad sovětského bloku • uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století 	<p>Svět v blocích: ①④</p> <ul style="list-style-type: none"> • poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo; studená válka; komunistická diktatura v Československu a její vývoj; demografický svět, USA – světová supervelmoc; sovětský blok, SSSR - soupeřící supervelmoc; třetí svět a dekolonizace; konec bipolarity Východ-Západ
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v historii svého oboru - uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí 	<p>Dějiny studovaného oboru</p>

1.4.6 Fyzika

Název předmětu:	Fyzika
Obor vzdělání:	Praktická sestra
Forma vzdělání:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	33
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Úkolem a cílem fyzikálního vzdělávání je prostřednictvím potřebného množství poznatků přispět k hlubšímu pochopení podstaty fyzikálních jevů a zákonů, což má usnadnit přijímání nových poznatků a objevů z oblasti fyziky, techniky, moderních technologií a tyto poznatky dále smysluplně aplikovat a využívat ve zdravotnické praxi i běžném životě. Žák má být schopen používat fyzikální terminologii, základní postupy a metody užívané při řešení fyzikálních problémů. Fyzikální vzdělávání musí v tomto období stále více rozvíjet žákovo logické myšlení, představivost, dovednost efektivně pracovat s odborným textem, rozvíjet jeho schopnost samostatného získávání nových informací prostřednictvím moderních technologií a zdrojů informací (internet, elektronické encyklopedie...), tyto analyzovat a vytvářet z nich logické závěry.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu je realizován v rámci jednoho ročníku. Je rozčleněn do několika základních logických tematických celků. Důraz je kladen především na tematické celky, které využívají aplikace fyzikálních poznatků v odborné zdravotnické praxi (optika, ionizující záření...), mají bezprostředně vliv na lidský organismus (vliv elektromagnetického záření, hluku, vibrací, gravitace...) a jsou využívány v diagnostických a léčebných metodách (ultrazvuk, elektřina a magnetismus, rentgenové záření...).

Pojetí výuky

Výuka fyziky využívá kromě teoretického výkladu i formy experimentálního získávání a ověřování fyzikálních poznatků. Toto je realizováno prostřednictvím teoretické výuky, kdy je kladen důraz na samostudium probírané fyzikální problematiky, systematičnost práce, schopnost správného vyhodnocení získaných informací prostřednictvím matematického aparátu (zpracování formou grafů, tabulek, schémat).

Při domácí přípravě žáci využívají živé odkazy a QR kódy.

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jeho konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické a Vyšší odborné školy zdravotnické, Šumperk, příspěvkové organizace. Při hodnocení se posuzují teoretické vědomosti i dovednosti řešit zadané modelové situace a problémové úkoly. Je hodnocen ústní, písemný a praktický projev žáka. Hodnocení zohledňuje celkový přístup žáka k výuce, plnění úkolů a požadavků. Probíhá ústně i písemnou formou.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu fyzika se rozvíjí především tyto kompetence.

Kompetence k učení a kompetence k řešení problémů:

- žák je veden k řešení teoretických i praktických fyzikálních úloh, k osvojení analytického myšlení, základům matematické logiky při rozboru úloh a hledání jejich řešení,
- žák je veden k nezbytné systematickosti a přesnosti při práci s hodnotami fyzikálních veličin, využívání zdrojů informací jako jsou fyzikální tabulky a přehlednému zpracování získaných výsledků,
- žák je veden k získávání schopnosti syntézy dílčích poznatků z jednotlivých oblastí fyziky v ucelenou představu o fyzikální podstatě přírody.

Komunikativní kompetence:

- žák je veden k využívání při komunikaci mezinárodní fyzikální a matematické značky a symboly, zapisování pomocí nich řešené úlohy,
- žák je veden používat odbornou terminologii v psaném i mluveném projevu, hledat, hodnotit a zpracovávat potřebné informace.

Personální a sociální kompetence:

- žák je schopen spolupracovat s ostatními při řešení fyzikálních úloh prací ve dvojicích a týmech.

Občanské kompetence:

- žák je veden k utvoření si představy o fyzikální podstatě přírody a o vlivu techniky na životní prostředí,
- žák přispívá k udržení zdravého životního prostředí pro člověka a k jednání v duchu udržitelného rozvoje.

Matematické kompetence:

- žák je veden správně používat a převádět běžné jednotky, používat pojmy kvantifikujícího charakteru, provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy; číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy apod.); efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence:

- žák je veden k vyhledávání, hodnocení, zpracovávání a interpretaci informací s využitím digitálních zdrojů, jako jsou digitální měřicí přístroje, simulace atd.
- žák analyzuje a interpretuje informace a data a vyvozuje z nich odpovídající závěry,
- žák při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů informací a dat.

Rozpis učiva a realizace kompetencí

2. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> dokáže popsat význam fyziky v běžném životě, v praxi, ve zdravotnictví a příbuzných oblastech 	Obsah a význam fyziky
<ul style="list-style-type: none"> používá správně fyzikální veličiny a jejich jednotky, podle potřeby převádí násobky a díly jednotek 	Fyzikální veličiny a jejich jednotky v soustavě SI
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje pohyby podle trajektorie a změny rychlosti 	Kinematika, pohyb tělesa
<ul style="list-style-type: none"> určuje a užívá veličiny popisující pohyby (dráhu, čas, průměrnou a okamžitou rychlost, zrychlení, tíhové zrychlení, periodu, frekvenci) 	Rychlost a zrychlení tělesa
<ul style="list-style-type: none"> popíše sílu jako vektorovou fyzikální veličinu vysvětlí a používá Newtonovy pohybové zákony ovládá práci s online simulátory (např. PhET) 	Dynamika, síla. Newtonovy pohybové zákony ④
<ul style="list-style-type: none"> používá vztahy pro mechanickou práci, výkon a energii 	Mechanická energie a práce
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí a používá Všeobecný gravitační zákon řeší konkrétní úlohy vztahující se k pohybům těles v gravitačním poli 	Gravitační pole
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje poznatky o skládání a rozkládání sil určí v konkrétním případě těžiště tělesa 	Mechanika tuhého tělesa
<ul style="list-style-type: none"> určí tlak v kapalině, používá Pascalův a Archimédův zákon aplikuje poznatky z mechaniky na pochody v živých organizmech (krevní oběh) vysvětlí vlastnosti látek z hlediska kinetické teorie 	Mechanika tekutin
<ul style="list-style-type: none"> měří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a převádí na teplotu termodynamickou vysvětlí na příkladech z běžného života pojem vnitřní energie použije při řešení úloh kalorimetrickou rovnicí 	Termika

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí jednotlivé druhy deformace pevných těles, teplotní roztažnost pevných těles, přeměny skupenství 	Pevné látky a kapaliny
<ul style="list-style-type: none"> užívá pojmy: kmit, okamžitá výchylka, amplituda výchylky, doba kmitu, rozliší základní druhy vlnění charakterizuje vlastnosti zvuku, zná způsoby ochrany sluchu 	Mechanické kmitání a vlnění
<ul style="list-style-type: none"> popíše elektrický náboj, elektrické pole 	Elektrické pole.
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vznik elektrického proudu v látkách, elektrický odpor vodiče určí elektrický odpor spotřebičů zapojených za sebou a vedle sebe použije Ohmův zákon v praktických úlohách sestaví virtuální elektrický obvod 	Elektrický odpor ④
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí fyzikální princip elektrolýzy a uvede příklady využití elektrolýzy v praxi, zejména ve zdravotnictví 	Elektrický proud v kapalinách
<ul style="list-style-type: none"> popíše vznik elektrického výboje a uvede typy a příklady využití v praxi 	Elektrický proud v plynech
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí princip a využití základních polovodičových součástek 	Elektrický proud v polovodičích
<ul style="list-style-type: none"> popíše magnetické pole a interpretuje jednoduché pokusy s magnety vysvětlí orientaci magnetických indukčních čar v okolí vodiče s proudem vypočítá velikost magnetické síly působící v homogenním magnetickém poli na vodič s proudem a určí její směr vysvětlí vzájemné silové působení dvou přímých rovnoběžných vodičů s proudem a povahu magnetického pole cívky 	Magnetické pole
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vznik střídavého napětí otáčením závitů v homogenním magnetickém poli vyjádří okamžitou hodnotu střídavého napětí a proudu a efektivní hodnoty střídavého napětí a proudu popíše princip funkce generátoru, elektromotoru a transformátoru aplikuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s elektrickým proudem 	Střídavý proud

<ul style="list-style-type: none"> • užívá pojmy rychlost světla, frekvence a vlnová délka elektromagnetického záření • vysvětlí vliv různých druhů záření na živé organismy 	Elektromagnetické záření
<ul style="list-style-type: none"> • objasní využití rentgenového záření, uvede možná zdravotní rizika spojená s vyšetřením • uvede příklady využití jednotlivých druhů záření v praxi, především ve zdravotnictví 	Elektromagnetické spektrum
<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché otázky týkající se odrazu a lomu světla • sestaví virtuální optickou laboratoř • vysvětlí fyzikální podstatu očních vad a jejich korekce • popíše princip lupy, mikroskopu a dalekohledu 	Světlo a paprsková optika ④
Základy atomové fyziky ②	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše složení atomového jádra a elektronového obalu • uvede příklady využití emise záření v praxi, zejména ve zdravotnictví • vysvětlí biologické účinky ionizujícího záření a možné zdravotní následky 	Jaderná fyzika ②
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí podstatu radioaktivity, popíše způsoby ochrany před jaderným zářením • uvede základní zásady chování při radiačních haváriích 	Radioaktivita ②

1.4.7 Chemie

Název předmětu:	Chemie
Obor vzdělání:	Praktická sestra
Forma vzdělání:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	66
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi. Na zdravotnické škole umožňuje i pochopení dějů, které probíhají v živých organismech, učí dovednostem při práci s chemickými látkami a při jejich likvidaci.

Charakteristika učiva

Učivo chemie navazuje na RVP základních škol, prohlubuje jej a jeho hlavním úkolem je přispět k pochopení učiva odborných předmětů studijního oboru. V části obecná chemie, v anorganické a organické chemii i v biochemii jsou proto zdůrazněny především poznatky související s činností praktické sestry.

Předmět chemie se svým obsahem řadí mezi přírodovědné předměty. Učivo je strukturováno do tematických celků. V celku obecná chemie žáci získají přehled o pojmech těleso a chemická látka, fyzikální a chemické vlastnosti látek, stavba atomu. Dále žáci v tomto tematickém celku získají přehled o chemické vazbě a pozornost je také věnována názvům a vzorcům anorganických sloučenin. Dále je tento celek věnován prvkům, PSP a vlastnostem kovů a nekovů. V tomto celku je rovněž zahrnuto učivo týkající se metodám oddělování složek směsí, složení roztoků, chemickým reakcím a rovnicím. Poslední část je věnována jednoduchým chemickým výpočtům. Tematický celek anorganická chemie je věnován chemickým vzorcům a názvům anorganických sloučenin, charakteristice vybraných prvků a jejich sloučenin a jejich využití a poznatkům o určitých reakcích v chemické analýze. Následuje tematický celek organická chemie, v němž je probráno postavení atomu uhlíku v PSP z hlediska počtu a vlastností organických sloučenin, dále skupiny uhlovodíků a jejich derivátů a jejich vzorce a názvy. Dále žáci získají přehled o významných zástupcích organických sloučenin a jejich využití. Závěrečný tematický celek obsahuje základy biochemie a souvislosti mezi biochemií a lékařskými postupy.

Pojetí výuky

Výuka je prováděna především formou výkladu, do něhož se vyučující snaží žáky aktivně zapojit a při kterém vyučující používá názorné pomůcky, jednoduché pokusy a videosekvence s pokusy, které není možné ve škole provádět vzhledem k bezpečnosti práce nebo materiálnímu vybavení. Během výuky se žáci učí pracovat s informacemi, které získávají z učebnice, z odborných textů a z internetu, a výsledky své práce pak prezentují.

Zařazovány jsou i referáty, osobní příspěvky žáků a prezentace vytvořené žáky a vyučujícími. Důraz musí být kladen především na osobní aktivitu a samostatnost při získávání poznatků.

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jeho konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické a Vyšší odborné školy zdravotnické, Šumperk, příspěvkové organizace. Kritériem hodnocení je známka vytvořená na základě zkoušení (písemné, ústní). Významnou součástí hodnocení je také celkový přístup a aktivita žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu chemie se rozvíjí hlavně tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky.

Komunikativní kompetence:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- chápat význam vztahu chemie a životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Digitální kompetence:

- žák vyhledává relevantní informace v digitálním prostoru,
- žák pracuje s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků digitálních technologií.
- žák pracuje se simulacemi (PhET Interactive Simulations) a interaktivními modely a aplikacemi (MolView).

Personální a sociální kompetence:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku.

Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none">• rozlišuje pojmy těleso a chemická látka• dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek• popíše stavbu atomu, rozlišuje atom, ion, izotop, nuklid• vysvětlí vznik chemické vazby a charakterizuje typy vazeb• rozlišuje pojmy prvek, sloučenina a používá je ve správných souvislostech• zná názvy a značky vybraných chemických prvků• dokáže namodelovat strukturu atomu jednotlivých prvků pomocí AI• dokáže zapsat vzorec a název jednoduché sloučeniny, umí využívat oxidační číslo atomu prvku při odvozování vzorců a názvů sloučenin• vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků• charakterizuje obecné vlastnosti nekovů a kovů• popíše metody oddělování složek ze směsí• vyjádří složení roztoků různým způsobem, připraví roztok požadovaného složení• vysvětlí podstatu chemických reakcí a dokáže popsat faktory, které ovlivňují průběh reakce• zapíše chemickou reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji• provádí jednoduché chemické výpočty při řešení praktických chemických problémů	Obecná chemie <ul style="list-style-type: none">• chemické látky a jejich vlastnosti• částicové složení látek, atom, molekula ④• chemická vazba• chemické prvky, sloučeniny,• chemická symbolika, značky a názvy prvků, oxidační číslo, vzorce a názvy jednoduchých sloučenin• periodická soustava prvků• směsi homogenní, heterogenní, roztoky• látkové množství• chemické reakce, chemické rovnice, základní typy chemických reakcí• jednoduché výpočty v chemii – z chemických vzorců, chemických rovnic a složení roztoků

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vlastnosti anorganických látek • tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenin • charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí • uplatňuje poznatky o určitých chemických reakcích v chemické analýze 	<p>Anorganická chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> • anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli • základy názvosloví anorganických sloučenin • vybrané prvky a jejich anorganické sloučeniny ④
--	---

2. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo:
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí postavení atomu uhlíku v periodické soustavě prvků z hlediska počtu a vlastností organických sloučenin • charakterizuje skupiny uhlovodíků a jejich deriváty a tvoří jejich chemické vzorce a názvy • s využitím AI si osvojí základní struktury organických sloučenin • uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí • charakterizuje typy reakcí organických sloučenin a dokáže je využít v chemické analýze v daném oboru 	<p>Organická chemie ②④</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti atomu uhlíku • klasifikace a názvosloví organických sloučenin • typy reakcí v organické chemii • organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny • uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek • vysvětlí podstatu biochemických dějů • popíše a zhodnotí význam dýchání a fotosyntézy 	<p>Biochemie ②③</p> <ul style="list-style-type: none"> • chemické složení živých organismů • přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory • biochemické děje

1.4.8 Biologie a ekologie

Název předmětu:	Biologie a ekologie
Obor vzdělání:	Praktická sestra
Forma vzdělání:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	33
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu biologie a ekologie je vytváření vědomostí a znalostí o struktuře a funkci organismů, vymezení a pochopení jejich vzájemných vztahů i vztahů mezi neživou a živou přírodou. Výuka předmětu souvisí úzce s dalšími přírodovědnými předměty a obory, s fyzikou a chemií.

Prioritním cílem výuky biologie a ekologie je formování vztahu k přírodě, její ochraně a úctě k životu. Biologie se podílí na vytváření etických a morálních hodnot a estetického cítění ve vztahu k živým organismům a jejich životnímu prostředí. Vede žáky k pochopení postavení člověka v přírodě a ke zdůvodnění nezbytnosti udržitelného rozvoje, na který má člověk jako nejdokonalejší bytost největší vliv.

Charakteristika učiva

Předmět biologie a ekologie je vyučován v prvním ročníku s dotací 1 hodina týdně (33 hod.).

Úvodní část předmětu je věnována základům biologie. Zabývá se otázkami vzniku a vývoje života na Zemi, obecnými vlastnostmi živých soustav, jejich strukturou a funkcí. Další částí učiva je kapitola o základech dědičnosti a proměnlivosti. Následný tematický celek zahrnuje učivo o rozmanitosti organismů. To je systematické uspořádání živé přírody, kdy největší pozornost je věnována organismům majícím určitý dopad na lidskou populaci v souvislosti se studijním oborem praktická sestra. Učivo biologie a ekologie završuje ekologie, ve které je důraz kladen na dopady činnosti člověka na životní prostředí, na pochopení nutnosti jednat v osobním životě i v odborné činnosti v souladu se strategií udržitelného rozvoje. Biologie člověka je obsahem předmětu somatologie.

K rozvoji biologického učiva využíváme některé poznatky z předmětů fyziky, chemie, somatologie, a naopak určité poznatky jsou dále prohlubovány v předmětech veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví, klinická propedeutika, první pomoc a taktéž v občanské nauce a ekonomii.

Pojetí výuky

Frontální výuka je realizována výkladem učitele, který je doplněn vhodnými didaktickými pomůckami, např.: učebnice, nástěnné obrazy, postery, schémata, fotografie, obrázky živočichů, rostlin a hub, ať již jednotlivě nebo v sadách, atlasech, knihovně nebo prezentaci. Tento způsob výuky je doplněn vyučovacími metodami při práci s učebními texty, atlasy a encyklopediemi při týmové i individuální práci. Při výuce biologie a ekologie jsou zadávány problémové úlohy a drobné projekty, referáty, které žáci řeší jednotlivě nebo ve skupinách s využitím informační technologie.

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jehož konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické a Vyšší odborné školy zdravotnické Šumperk, příspěvkové organizace. Při hodnocení písemných testů se využívá klasifikační stupnice v návaznosti na bodový systém. Písemné domácí úvahy, projekty apod. jsou hodnoceny dle předem stanovených kritérií, dle zadání rozsahu a metody zpracování. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se zařazuje při práci v týmu a při řízené diskusi na určité téma. Při písemném a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu a aplikaci teoretických znalostí na konkrétní praktické příklady z přírody. Ústní zkoušení je realizováno průběžně po dobu školního roku, písemné ověřování vědomostí následuje vždy po probrání uceleného tematického celku.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu biologie a ekologie se rozvíjejí převážně tyto uvedené kompetence:

Kompetence k učení:

- žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- žák s porozuměním poslouchá mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizuje si poznámky,
- žák využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů:

- žák porozumí zadání úkolu, určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému,
- žák volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Komunikativní kompetence:

- žák se vyjadřuje přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat.

Personální a sociální kompetence:

- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- žák si stanovuje cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- žák pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- žák přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly,
- žák přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním i veřejném zájmu,
- žák chápe význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- žák uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Digitální kompetence:

- žák je veden ke kritickému vyhledávání a posuzování informací a jeho zkoumání a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích,
- žák analyzuje a interpretuje informace a data a vyvozuje z nich odpovídající závěry,
- žák při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů informací a dat.

Odborné kompetence:

- žák zvažuje při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) také možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady,
- žák nakládá se zdravotnickými prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Rozpis učiva a realizace kompetencí**1. ročník, 1 hodina týdně**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
Základy biologie	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi 	Vznik a vývoj života na Zemi <ul style="list-style-type: none"> • vznik života na Zemi • evoluční teorie • evoluce člověka
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav • obecně vysvětlí význam cukrů, tuků, bílkovin, nukleových kyselin a biokatalyzátorů pro živé soustavy • popíše rostlinnou buňku a uvede rozdíly mezi rostlinnou a živočišnou buňkou • objasní funkce buňky (buněčný metabolismus, rozmnožování, pohyb, dráždivost • ovládá práci s digitálním mikroskopem 	Vlastnosti živých soustav ④ <ul style="list-style-type: none"> • prvkové složení bioplasmy • látkové složení bioplasmy • charakteristika organických látek • biokatalyzátory • typy buněk • buněčné funkce
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam genetiky; • prokáže znalost základních genetických pojmů • vysvětlí význam genetiky v souvislosti s lidskou populací • vizualizuje rodokmen pomocí digitálních nástrojů 	Dědičnost a proměnlivost ④ <ul style="list-style-type: none"> • základní genetické pojmy • význam genetiky • genetika člověka

<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní skupiny organismů a porovná je • charakterizuje viry, bakterie a ostatní skupiny organismů • posoudí význam rostlin, hub a živočichů 	Rozmanitost organismů a jejich charakteristika <ul style="list-style-type: none"> • základní skupiny organismů • viry • bakterie • rostliny • houby • živočichové • význam organismů - obecně
Ekologie ②	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní ekologické pojmy 	Základní ekologické pojmy
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) • charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu 	Ekologické faktory prostředí <ul style="list-style-type: none"> • abiotické faktory • biotické faktory • vztahy organismu a prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklad potravního řetězce 	Potravní řetězce
<ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického 	Koloběh látek v přírodě a tok energie <ul style="list-style-type: none"> • koloběh vody v přírodě
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem 	Typy krajiny
Člověk a životní prostředí ①②	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody 	Vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím
<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví 	Dopady činností člověka na životní prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí 	Přírodní zdroje energie a surovin
<ul style="list-style-type: none"> • popíše způsoby nakládání s odpady 	Odpady
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje globální problémy na Zemi; uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci 	Globální problémy
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu • analyzuje data z webu ČHMÚ, WHO 	Ochrana přírody a krajiny ④

<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí 	<p>Nástroje společnosti na ochranu životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí 	<p>Zásady udržitelného rozvoje</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí • na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému 	<p>Odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí</p>

1.4.9 Matematika

Název předmětu:	Matematika
Obor vzdělání:	Praktická sestra
Forma vzdělání:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	99
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je zprostředkovat žákům potřebný objem matematických poznatků, seznámit je s matematickou terminologií a symbolikou, se základními postupy při řešení matematických úloh, rozvíjet jejich exaktní myšlení, geometrickou představivost, schopnost analyzovat text úloh a hledat cestu k řešení. Další prioritou je vést žáky, aby získané poznatky, vědomosti a dovednosti aplikovali v rámci jiných učebních předmětů.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu je rozdělen do dvou ročníků.

V prvním ročníku se žáci učí efektivně provádět početní operace, upravovat matematické výrazy, řešit lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy, provádět operace s mocninami a odmocninami.

Ve druhém ročníku se žáci seznamují se základními planimetrickými pojmy, osvojují si řešení především trojúhelníků, ale také ostatních rovinných obrazců. Učí se sestavovat grafy funkcí a vyvozovat jejich vlastnosti, řešit jednoduché exponenciální, logaritmické a goniometrické rovnice a seznamují se se základy posloupností. Další učivo je zaměřeno na stereometrii, pravděpodobnost a kombinatoriku, žáci se také učí interpretovat statistické údaje.

Pojetí výuky

Při výuce matematiky je kladen větší důraz na logické porozumění probíraného tématu s významným podílem procvičování příkladů. Velký podíl výuky zaujímá samostatná práce žáků pod odborným vedením vyučujícího. Významným prvkem efektivní práce při matematickém vzdělávání je samostatné řešení domácích prací a procvičování, kde si žáci ověřují správné pochopení probírané látky a upevňují získané dovednosti a znalosti. Při výuce je rovněž užíváno vhodných pomůcek – kalkulátorů, rýsovacích potřeb, literatury, případně počítačů.

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jehož konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické a Vyšší odborné školy zdravotnické, Šumperk, příspěvkové organizace. Hodnocení probíhá v několika formách. Nejčastější jsou práce písemné, při kterých je ověřováno, zda žáci zvládli dané téma, naučili se správným logickým postupům, které je vedou k přesným, úplným a formálně správným závěrům. Další složkou testování žáků tvoří zkoušení ústní. Je dodržován individuální přístup k žákům.

V každém klasifikačním období budou vypracovány dvě písemné práce, na jejichž vypracování a rozbor se vyčlení dvě vyučovací hodiny.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu matematika se rozvíjí především tyto kompetence:

Kompetence k řešení problémů:

- žák aplikuje získané vědomosti při řešení matematických úloh i běžných situací v denní praxi,
- žák se naučí porozumět textu a současně se přesně matematicky vyjadřovat,
- žák vyhodnotí získané informace a zpracuje je s užitím výpočetní techniky.

Komunikativní kompetence:

- žák je schopen vyjadřovat se přiměřeně v psaném i mluveném projevu a formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- žák je schopen zpracovávat texty na běžná i odborná témata,
- žák je veden ke snaze dodržovat jazykové i stylistické normy a odbornou terminologii,
- žák je schopen vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování, například při získávání informací pro statistické šetření.

Sociální kompetence:

- žák je schopen pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- žák je schopen přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů,
- žák je schopen nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Matematické kompetence:

- žák správně používá a převádí jednotky, provádí reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu,
- žák sestavuje ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků a matematizace reálné situace,
- žák využívá a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.) reálných situací a používá je pro řešení, rozvoj a upevnění prostorové představivosti,
- žák zvolí pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky a používá vhodné algoritmy,
- žák nachází funkční závislosti při řešení praktických úkolů, umí je vymezit, popsat a využít pro konkrétní řešení.

Digitální kompetence:

- žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence,
- žák nastavuje a mění digitální technologie a způsob jejich použití podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje,
- žák využívá a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.) reálných situací a používá je pro řešení, rozvoj a upevnění prostorové představivosti,
- žák navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy.

Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
Operace s čísly a výrazy	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí aritmetické operace v množině reálných čísel • používá různé zápisy reálného čísla • používá absolutní hodnotu provede zaokrouhlení reálného čísla • zapíše a znázorní interval a provádí operace s intervaly: sjednocení, průnik • řeší praktické úlohy s užitím trojčlenky • určí a řeší přímou a nepřímou úměru • řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu 	<p>Číselné množiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • číselné obory • početní operace s reálnými čísly • absolutní hodnota • zaokrouhlování • intervaly • úměra • procentový počet
<ul style="list-style-type: none"> • provádí operace s mocninami s celočíselným exponentem • zapíše číslo ve tvaru 10^k • provádí operace s druhou a třetí odmocninou • usměrní zlomek s druhou a třetí odmocninou ve jmenovateli 	<p>Mocniny a odmocniny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mocniny s celočíselným exponentem • operace s mocninami • zápis čísla ve tvaru 10^k • druhá a třetí odmocnina
<ul style="list-style-type: none"> • převádí mocniny s racionálním exponentem na odmocniny a naopak • provádí početní operace s mocninami s racionálním exponentem • ovládá částečné odmocňování a usměrňování zlomků 	<p>Mocniny s racionálním exponentem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • n-tá odmocnina • počítání s odmocninami
<ul style="list-style-type: none"> • provádí operace s mnohočleny • určí druhou a třetí mocninu dvojčlenu • rozkládá mnohočleny na součin užitím vzorců a vytýkáním • provádí operace s lomenými výrazy • vysvětlí význam definičního oboru daného výrazu 	<p>Algebraické výrazy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mnohočleny • lomené výrazy
Lineární funkce, rovnice a nerovnice	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce • narýsuje graf funkce 	<p>Základní pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojem funkce, definiční obor, obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí

<ul style="list-style-type: none"> • určí lineární a konstantní funkci • narýsuje graf lineární a konstantní funkce 	<p>Lineární funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkce lineární a konstantní • graf lineární a konstantní funkce
<ul style="list-style-type: none"> • používá ekvivalentní úpravy rovnic • řeší lineární rovnice s jednou neznámou a s neznámou ve jmenovateli • řeší soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých • převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě 	<p>Lineární rovnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ekvivalentní úpravy • lineární rovnice s jednou neznámou • lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli • soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých • slovní úlohy
<ul style="list-style-type: none"> • řeší lineární nerovnice • řeší soustavy lineárních nerovnic o jedné neznámé 	<p>Lineární nerovnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ekvivalentní úpravy • soustavy lineárních nerovnic
Kvadratická funkce, rovnice a nerovnice	
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne graf kvadratické funkce • určí souřadnice vrcholu paraboly • určí vlastnosti kvadratické funkce 	<p>Kvadratická funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definice • graf kvadratické funkce • vlastnosti
<ul style="list-style-type: none"> • řeší kvadratické rovnice, určí diskriminant • popíše vztah mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice • rozloží kvadratický trojčlen na součin • řeší kvadratické nerovnice • řeší jednoduché slovní úlohy, které vedou ke kvadratickým rovnicím 	<p>Kvadratické rovnice a nerovnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvadratické rovnice • vztahy mezi kořeny a koeficienty • rozklad kvadratického trojčlenu • kvadratické nerovnice • slovní úlohy

2. ročník, 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> • používá základní planimetrické pojmy • určí prvky v trojúhelníku, používá Euklidovy věty a Pythagorovu větu • užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách používá osovou a středovou so • úměrnost, posunutí a otočení • rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah 	<p>Planimetrie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní planimetrické pojmy • shodnost a podobnost trojúhelníků • Euklidovy věty • Pythagorova věta • goniometrické funkce v pravouhlém trojúhelníku • shodná a podobná zobrazení • rovinné obrazce

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti • definuje logaritmus a používá pravidla pro počítání s logaritmy • používá dekadický logaritmus • řeší jednoduché exponenciální a logaritmické rovnice 	<p>Funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti funkcí • exponenciální funkce • logaritmická funkce • logaritmus • exponenciální rovnice • logaritmické rovnice
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s úhly ve stupňové i obloukové míře • pracuje s jednotkovou kružnicí • znázorní goniometrické funkce a používá jejich vlastností při řešení jednoduchých goniometrických rovnic • řeší úlohy v pravouhlém trojúhelníku • používá sinovou a kosinovou větu, řeší obecný trojúhelník • převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě • pracuje s digitálními nástroji pro vizualizaci goniometrických funkcí 	<p>Goniometrie a trigonometrie ④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientovaný úhel • goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu • goniometrické rovnice • sinová a kosinová věta • řešení obecného trojúhelníku • aplikované úlohy.
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce • řeší posloupnost vzorcem pro n-tý člen, výčetem prvků, graficky • rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost • provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí • vyhledává aktuální data z oblasti finanční gramotnosti (úvěr, inflace atp.) a analyzuje je 	<p>Posloupnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posloupnost • aritmetická posloupnost • geometrická posloupnost • finanční matematika ④
<ul style="list-style-type: none"> • užívá základní stereometrické pojmy • určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny • vypočítá povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie 	<p>Stereometrie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní stereometrické pojmy • základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru • tělesa

<ul style="list-style-type: none"> • provádí operace s vektory: součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů • řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek • užívá různá analytická vyjádření přímky 	<p>Analytická geometrie v rovině:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vektory • přímka a její analytické vyjádření
<ul style="list-style-type: none"> • užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování • používá faktoriál a kombinační číslo 	<p>Kombinatorika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • variace, permutace a kombinace bez opakování
<ul style="list-style-type: none"> • užívá pojem náhodný jev • vypočítá pravděpodobnost náhodného jevu, sjednocení a průnik dvou jevů 	<p>Pravděpodobnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> • náhodný jev a jeho pravděpodobnost • nezávislé jevy
<ul style="list-style-type: none"> • užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí • vypočítá aritmetický průměr, modus a medián • čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji • pomocí grafu vyhodnotí rizika aktivit spojených se sázkovým průmyslem 	<p>Statistika ④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy statistiky

1.4.10 Informatika

Název předmětu:	Informatika
Obor vzdělání:	Praktická sestra
Forma vzdělání:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	66
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy. Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích,
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost,
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace,
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu,
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji,
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů,
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení,
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové,
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka),
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků,
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému,
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle,
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné,
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání,
- motivaci k celoživotnímu učení,
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci,
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka,
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému,
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Informatika prohlubuje a rozšiřuje znalosti a dovednosti žáků v oblastech digitálních technologií, informačních systémů, vývoje softwaru a zpracování informací. Tematické celky a kapitoly jsou sestaveny tak, aby si žáci uvědomovali princip fungování a historický kontext digitální techniky, dokázali používat aktuální digitální techniku vč. příslušenství a různých operačních systémů. Součástí je práce s aplikačním vybavením, zejména textovým editorem a tabulkovým procesorem. Žáci se seznámí se základy počítačových sítí, webových stránek a také bezpečnosti digitálních technologií, vč. bezpečnosti v prostředí internetu. Součástí učiva je také přiblížení vývoje softwaru, kde si žáci zkusí navrhnout, naprogramovat, spustit a otestovat vlastní program. Naučí se pracovat samostatně i spolupracovat na řešení problému s ostatními. Seznámí se s využitím umělé inteligence, kde ocení její výhody a uvědomí si nutnost kontroly a úprav jejího výstupu. Důležitou součástí je také kapitola informačních systémů. Žáci se seznámí s různými informačními systémy, jejich využitím, provozem a také obsluhou. Pozornost je věnovaná také databázi a struktuře dat, ze které informační systém čerpá. Poslední částí tohoto tématu jsou informační systémy, resp. Nemocniční informační systémy (dále NIS), se kterými žáci budou pracovat po nástupu do praxe. Důležitou součástí obsahu vzdělávání je využívání různých komunikačních programů pro sdílení informací s okolním světem (zejména zvládnutí komunikace elektronickou poštou) a uvědomování si hrozeb spojených s elektronickou komunikací a digitální stopou. Vzhledem k tomu, že Informatika je průřezovým tématem, dovednosti a vědomosti žáků jsou využívány ve všech předmětech vyučovaných ve studijním oboru při přípravě protokolů (laboratorní práce z chemie, fyziky, biologie), při vypracovávání referátů do českého jazyka a literatury, zpracovávání ročníkových prací apod. Všechny výše uvedené kompetence umožňují žákům integrální začlenění do moderní „informační společnosti“, poskytují jim nezbytná východiska pro práci v dalších předmětech – zpracování získaných dat, vyhodnocení výsledků měření či pozorování, vyhledávání alternativních metod řešení problému na internetu, používání systémů strojového učení apod.

Pojetí výuky

Vzhledem k převážně praktickému charakteru potřebných kompetencí je výuka organizována ve vysoké míře formou cvičení v odborných učebnách výpočetní techniky. K dispozici je jedna pracovní stanice samostatně pro každého žáka. Metoda výkladu je doplňována ukázkou a těžiště výuky leží ve vlastním procvičování učiva na příkladech přímo na počítačích. Do výuky jsou zařazeny problémové úlohy, žáci jsou vedeni k práci na vlastních projektech v rámci probírání tematických okruhů. Způsob výuky a metody volí vyučující s ohledem na probírané učivo, schopnosti žáků a také zaměření studijního oboru. Ve výuce učitel využívá dostupné moderní výukové technologie (dataprojekce, zobrazení pracovní plochy žáků učitelem, zobrazení učitelovy pracovní plochy všem žákům, řízená ukáзка na všech žakovských stanicích, zobrazení vzdálené plochy. Pro výuku algoritmizace vyučující využívá programovatelných mikropočítačů s příslušenstvím.

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jehož konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické, Šumperk, příspěvkové organizace. Při hodnocení se posuzují teoretické vědomosti i dovednosti řešit zadané modelové situace a problémové úkoly. Hlavním kritériem je míra schopnosti žáků řešit praktické úlohy při práci s digitální technikou a digitálními aplikacemi. Důsledně je dodržován individuální přístup k žákům, podle potřeby jsou využívány konzultační hodiny vyučujících, individuální konzultace a pomoc vyučujících. U žáků podporujeme sebereflexi a sebehodnocení, z nichž se učí objektivněji hodnotit sama sebe, posuzovat reálně své schopnosti a nedostatky a přijímat správné závěry a postupy pro odstranění nedostatků při učení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu informatika se rozvíjí především tyto kompetence:

Kompetence k učení a kompetence k řešení problémů:

- žák je schopen využívat při učení a řešení problémů prostředky digitální techniky.

Komunikativní kompetence:

- žák je schopen komunikovat prostřednictvím internetu a komunikačních sítí,
- žák je veden využívat při komunikaci mezinárodní symboliky z oblasti digitálních technologií
- žák je schopen používat odbornou terminologii v psaném i mluveném projevu, hledat, hodnotit a zpracovat potřebné informace.

Personální a sociální kompetence:

- žák je schopen spolupracovat s ostatními při řešení problémových úloh z oblasti informatiky ve dvojicích a týmech.

Občanské kompetence:

- žák se ztotožní z nutností vzdělávat se a orientovat se v digitálním světě pro osobní i profesní život, a pro celou společnost.

Matematické kompetence:

- žák je veden používat při práci s digitálními technologiemi matematicko-logické myšlení a matematické postupy, které práci s digitálními technologií usnadňují jako je např. algoritmizace úloh.

Digitální kompetence

- žák ovládá digitální technologie, zařízení, aplikace a služby, včetně nástrojů s umělou inteligencí, umí je smysluplně využít při studiu, práci i v běžném občanském životě, sleduje vývoj technologií a přizpůsobuje jim své postupy a nástroje podle měnících se potřeb nebo podmínek,
- žák vyhledává, získává a kriticky posuzuje informace, data a digitální obsah z různých zdrojů, umí s nimi pracovat v různých formátech a prostředích, volí účelné nástroje a strategie pro správu, sdílení a prezentaci informací v souladu se situací a účelem,
- žák tvoří, upravuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, umí se srozumitelně vyjadřovat prostřednictvím digitálních prostředků,
- žák navrhuje řešení k vylepšení postupů, technologií nebo procesů ve své činnosti či oboru za použití digitálních technologií, využívá algoritmické a systémové myšlení k analýze problémů a návrhu řešení, dokáže identifikovat běžné technické problémy a pomáhá ostatním s jejich řešením,
- žák sleduje a hodnotí, jak vývoj digitálních technologií ovlivňuje společnost, pracovní trh, osobní život i životní prostředí, zvažuje přínosy a rizika technologií včetně automatizace, AI nebo sledovacích systémů,
- žák předchází hrozbám pro bezpečnost digitálních zařízení, zneužití dat a osobních údajů, při práci s digitální technikou aktivně chrání své zdraví (tělesné i duševní) a pomáhá utvářet zdravé digitální návyky, jedná v online prostředí s ohledem, respektem a v souladu s etickými i právními normami.

Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník, 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
Digitální technologie	
<ul style="list-style-type: none"> identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano rozumí fungování HW a periférií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové popíše jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle objasní vliv digitálních technologií na tělesné i duševní zdraví a aktivně uplatňuje zásady prevence negativních dopadů při jejich používání 	<p>Hardware a software:</p> <ul style="list-style-type: none"> zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost ④ ③ současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty ④ připojitelné periferie, zobrazovací zařízení vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory souborový systém a paměťová úložiště ④ operační systémy aplikační SW a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, SW pro tvorbu prezentací, grafický software) zařízení s vestavěnými systémy vliv digitálních technologií na tělesné a duševní zdraví – prevence a řešení ④ ②
<ul style="list-style-type: none"> porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet, vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními, poradí druhým při řešení typických závad 	<p>Počítačové sítě a síťové služby:</p> <ul style="list-style-type: none"> internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti ④ typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména

Informační systémy:	
<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek • vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání • vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování, používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory • identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení, provede hromadný import nebo export dat • navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů • navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat, navrhuje číselníky a identifikátory dat • třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru • navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> • účel a charakteristika informačního systému nebo služby • veřejné nebo oborové informační systémy a služby • uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace) • uživatelské účty, role oprávnění a bezpečnost v informačních systémech • datový záznam, entita; atribut a vazba, číselníky a identifikátory • definice procesů, činností a konfigurace informačního systému • zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby) • vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů) • hromadné zpracování dat, export a import
Tvorba, testování a provoz softwaru	
<ul style="list-style-type: none"> • na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, scriptu nebo webové aplikace • rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní 	<p>Požadavky a analýza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení • analýza a dekompozice (rozložení) problému
<ul style="list-style-type: none"> • navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou • ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešený problém ty nejvhodnější, vylepší algoritmus podle daného hlediska • vytvoří jednoduchý spustitelný program, script nebo webovou aplikaci 	<p>Tvorba a vývoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly) • návrh algoritmů a datových struktur • zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky skriptovací a programovací jazyk) • využívání hotových komponent

<ul style="list-style-type: none"> • testuje spustitelný program, script nebo webovou aplikaci, najde, specifikuje a opraví případnou chybu 	<p>Testování:</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí • způsoby a druhy testování softwaru • spotřeba výpočetních a jiných zdrojů
<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě 	<p>Běh a provoz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verze programu, instalace a aktualizace programu • hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu • nápověda a licence programu
<ul style="list-style-type: none"> • chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím, reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost • s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit • kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně • v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovací systémů 	<p>Bezpečnost v digitálním prostředí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (aktualizace SW, antivir, firewall, VPN, šifrování) ④ • sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, více faktorová autentizace, zálohování dat) • digitální identita, elektronický podpis ④ • eGovernment a státní informační systémy • digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií ④ • sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy
<p>Data, informace a modelování:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v informačních zdrojích, dokáže si informaci ověřit • interpretuje data (získává z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů • odhaluje chyby v datech • porovnává různé příklady kódování dat a jejich použití, vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí • aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu • formuluje problém a požadavky na jeho řešení, získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) 	<ul style="list-style-type: none"> • získávání informací a ověřování informačních zdrojů ①③ • data a informace, interpretace dat • informace a množství informace v datech • chyby v datech a kontrola dat • kódování informací a dat • záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě • datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video) • zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka • model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa) • vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat

<p>vzhledem k řešenému problému, používá systémový přístup k řešení problémů, pro řešení problému sestaví model</p> <ul style="list-style-type: none">• převede data z jednoho modelu do jiného, najde nedostatky daného modelu a odstraní je, porovnává různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému• zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence	<ul style="list-style-type: none">• statistické zpracování dat, odhad a předpovědi strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika
--	---

1.4.11 Ekonomika

Název předmětu:	Ekonomika
Obor vzdělání:	Praktická sestra
Forma vzdělávání:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin na studium:	33
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu ekonomika je rozvíjet ekonomické myšlení a vést žáka k pochopení tržního mechanismu a jeho fungování. Žáci získají základní předpoklady k zařazení do pracovního procesu jako kvalifikovaní zaměstnanci nebo na základě orientace v právní úpravě podnikání získají znalosti a dovednosti potřebné k podnikání.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do tří kapitol, které na sebe logicky navazují. V první kapitole je žák seznámen se základními ekonomickými pojmy a základy podnikání. Naučí se vytvářet podnikatelské záměry a rozpočty a pochopí, jaké jsou základní povinnosti podnikatele vůči státu. Druhá kapitola je zaměřena na otázky hospodaření s financemi, kde žák získává přehled o finančních produktech, orientuje se v platebním styku, chápe podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel. Ve třetí kapitole je podrobněji rozebrán daňový systém České republiky včetně praktického vyhotovení daňového přiznání a orientace v systému sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Nedílnou součástí této problematiky je státní rozpočet a jeho vliv na chod celého státu. Předmět ekonomika využívá znalostí žáka z předmětu informatika, ze kterého žák využívá především tabulkové procesory při ekonomických výpočtech, a znalostí prezentačních technik i grafických programů při firemním marketingu. V oblasti pracovního práva rozvíjí ekonomika učivo občanské nauky.

Pojetí výuky

Při výuce ekonomiky je kromě běžných výukových metod (výklad, práce s textem, práce s digitálními informacemi) využíváno především samostatné práce žáků při řešení individuálních zadání a dále práce týmové.

Zvláštní důraz je kladen na osvojování pracovních návyků a orientaci na trhu práce, žák je připravován na celoživotní vzdělávání. Žák pracuje s informacemi v oblasti podnikání, zaměstnání, kriticky hodnotí publikované informace z oblasti národního hospodářství a vnímá začlenění České republiky do Evropské unie z pozice ekonoma.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jeho konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické, Šumperk, příspěvkové organizace. Kritériem hodnocení je známka vytvořená na základě zkoušení (písemné, ústní). Významná zde bude hloubka žákova porozumění ekonomickým jevům a procesům, schopnost používat poznatky při praktickém řešení různých problémů, kriticky myslet, diskutovat a pracovat s verbálními a ikonickými texty.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu občanská nauka se rozvíjí hlavně tyto kompetence:

Komunikativní kompetence:

- žák řeší samostatně úkoly, formuluje souvisle své názory a při týmové práci používá odbornou ekonomickou terminologii.

Personální kompetence:

- žák je schopen reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti, stanovovat si cíle podle svých osobních schopností a zájmů, efektivně se učit a pracovat, využívat zkušenosti jiných a dále se vzdělávat.

Sociální kompetence:

- žák se adaptuje na měnící se životní a pracovní podmínky a při práci volí vhodné prostředky a způsoby k dosažení cílů.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- žák má představu o svém uplatnění na trhu práce, orientuje se ve svých právech a povinnostech a má přehled o platových a ostatních podmínkách.

Digitální kompetence

- žák používá digitální nástroje pro výpočty ekonomických údajů, jako jsou mzdy, úrokové sazby a RPSN,
- podporujeme žáky při vytváření a analýze ekonomických modelů a rozpočtů s využitím digitálních aplikací,
- žák efektivně využívání dostupné softwarové nástroje pro správu financí, daňové evidence a podnikatelské záměry.

Rozpis učiva a realizace kompetencí

4. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">• rozlišuje jednotlivé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky• vytvoří podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet• na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu• rozliší jednotlivé druhy nákladů, výnosů• vypočítá výsledek hospodaření• stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období• vypočítá čistou mzdu• vysvětlí zásady daňové evidence	Podnikání ③④: <ul style="list-style-type: none">• podnikání a jeho formy• podnikatelský záměr• podnikání podle obchodního zákoníku• náklady, výnosy, výsledek hospodaření• struktura majetku• náklady, výnosy, výsledek hospodaření• nákladové stanovení ceny• mzdová soustava, složky mzdy• daňová evidence

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům • orientuje se v platebním styku • vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory • smění peníze podle kurzovního lístku • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu • charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění • orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby 	<p>Finanční vzdělávání ①④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojem inflace • běžný účet • peníze, platební styk • kurzovní lístek • úroková míra • úvěry (hypotéky) • životní a neživotní pojištění
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství • orientuje se v soustavě daní, vysvětlí jejich význam pro stát • vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob • provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění • orientuje se v daňovém dokladu 	<p>Daně③④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • státní rozpočet • přímé a nepřímé daně • daňové přiznání

1.4.12 Somatologie

Název předmětu:	Somatologie
Obor vzdělání:	Praktická sestra
Forma vzdělání:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	66
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem je seznámit žáky se stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Předmět poskytuje základní vědomosti z klinicky aplikované anatomie a fyziologie, okrajově z histologie a biochemie. Důraz je kladen na správné užívání odborné medicínské terminologie. Prioritním cílem je osvojení si základních znalostí a pochopení významu předmětu pro další vzdělávání v předmětech ošetrovatelství, ošetrovatelská praxe, první pomoc. Navazuje přitom na získané znalosti biologie na základní škole. Vytváří pevné mezipředmětové vztahy s biologií, první pomocí a ošetrovatelstvím.

Charakteristika učiva

Somatologie je teoretický předmět zařazený do 1. ročníku, je vyučován v rozsahu 2 hodin týdně, to je 66 hodin celkem. Učivo somatologie je rozvrženo do tematických celků, které odpovídají stavbě a funkci jednotlivých orgánových soustav člověka. Okrajově poskytuje základní informace o stavbě a funkci tkání. Velký důraz je kladen na medicínské názvosloví, a to počínaje tematickým celkem pohybový systém, který v sobě zahrnuje základní poznatky o kostech, kloubech a svalech. Téma krev je převážně fyziologicky zaměřené téma, na které navazují další témata: krevní oběh, dýchací, trávicí a vylučovací systém. Reprodukční systém muže a ženy poskytuje poznatky nejen o stavbě a funkci pohlavních orgánů, ale je veden tak, aby si žáci vytvořili správný a pozitivní přístup k reprodukčnímu zdraví. Závěrečný celek – nervový systém, je členěn na část endokrinní, nervovou a na smyslové orgány.

Pojetí výuky

Výuka směřuje k tomu, aby žák popsal stavbu lidského těla, prezentoval topografickou anatomii jednotlivých orgánů. Dále k tomu, aby vysvětlil fyziologickou funkci orgánů a orgánových soustav, osvojil si odborné názvosloví, uvědomil si význam zdravého těla pro dobrou kvalitu života, aby si vytvořil pozitivní postoj k zdravému způsobu života, uvědomil si vztah mezi prostředím a zdravím člověka, vážil si života a zdraví jako nejvyšší hodnoty, uvědomil si význam správného užívání medicínské nomenklatury a rizika spojená s možnou záměnou. Je nutné, aby znal parametry vybraných fyziologických hodnot lidského těla, uvědomil si provázanost mezi jednotlivými orgány a orgánovými soustavami v těle člověka, uvědomil si význam znalosti somatologie pro další vzdělávání v oboru, aby byl ochoten přijímat nové vědecké poznatky a zahrnoval je do stávajícího systému svých poznatků. Výuka je vedena frontálně, skupinově, aktivizačními metodami, probíhá v odborné učebně somatologie, která umožňuje kreativní přístup k výuce. V hodinách je využíváno didaktických pomůcek a moderní techniky. Výuka je doplněna vhodnými pomůckami, např. názornými modely orgánů a orgánových soustav, anatomickými obrazy, postery. U žáků jsou podporovány schopnosti samostatného získávání vědomostí z různých digitálních zdrojů a odborné literatury.

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jeho konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické, Šumperk, příspěvkové organizace. Při hodnocení je kladen důraz na porozumění poznatkům, jejich ústní i písemná interpretace, na schopnost zhodnotit, zda daný tělesný parametr je fyziologický, na schopnost schématického znázornění, na přesné vyjadřování odborných termínů a jejich českou interpretaci, na samostatnost žáků při řešení daného úkolu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu somatologie jsou rozvíjeny především tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- žák si vytváří a získává pozitivní vztah k učení,
- žák uplatňuje různé způsoby práce s textem,
- žák využívá nejrůznější informační zdroje, aby byl schopen se samostatně a efektivně učit,
- žák začleňuje nové poznatky do dřívějšího kontextu.

Komunikativní kompetence:

- žák prezentuje své myšlenky srozumitelně, souvisle, jazykově správně,
- žák užívá odbornou terminologii,
- žák využívá moderní informační prostředky komunikace,
- žák prezentuje připravené informace.

Personální a sociální kompetence:

- žák pracuje v týmu a je zodpovědný za daný díl práce,
- žák adekvátně reaguje na názory druhého, přijímá radu a kritiku,
- žák je veden k uvědomění si důležitosti celoživotního vzdělávání.

Digitální kompetence:

- žák je veden ke kritickému vyhledávání a posuzování informací o lidském těle a jeho zkoumání a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích,
- žák analyzuje a interpretuje informace a data a vyvozuje z nich odpovídající závěry,
- žák je podporován v zaznamenávání vlastních či skupinových pozorování a jejich zaznamenávání do digitálních mapových aplikací,
- žák je seznámen s možnostmi využívání digitálních technologií k monitorování kvality podmínek spojených s fungováním lidského těla, a tím i k předvídání možných dopadů aktivit člověka na vlastní zdraví i životní prostředí,
- žák při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů informací a dat.

Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník, 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje somatologii jako vědu • sdružující poznatky z morfologických a funkčních oborů biologie člověka • dokáže objasnit vztah somatologie k ostatním předmětům • uvědomí si význam znalostí předmětu somatologie pro pochopení funkce zdravého těla, funkce těla za patologických okolností a pochopení podstaty léčení 	<p>Úvod do studia ④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteristika somatologie jako vědy, biologie člověka • přínos předmětu pro studium
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav • popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života • vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou • charakterizuje živočišnou buňku 	<p>Buňka a její stavba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti živých soustav • typy buněk
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • popíše funkční morfolologii tkání • defínuje tkáň • rozdělí tkáň podle funkce a tvaru buněk • demonstruje a pojmenuje typy tkání na obrázkovém schématu • objasní regenerační schopnost tkání • vysvětlí termín homeostáza • dokáže vyjmenovat vnější a vnitřní vlivy působící na organizmus 	<p>Funkční morfologie tkání ②:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborná terminologie • tkáň, orgán, organizmus • tkáň, charakteristika • dělení dle tvaru buněk a dle funkce • tkáň výstelková a krycí • tkáň pojivová • tkáň svalová • tkáň nervová • regenerační schopnost tkání • vnější a vnitřní prostředí organismu
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • určí základní anatomické postavení lidského těla, základní roviny, směry a pohyby 	<p>Základní orientace na lidském těle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborná terminologie • roviny, směry a pohyby lidského těla • anatomická nomenklatura

<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • popíše obecnou stavbu kosti, vývoj kosti • objasní význam prvků a faktorů ovlivňujících růst kosti • uvede příklady kloubního a pevného spojení kostí • popíše stavbu kloubu na obrazu • prezentuje na modelu kosterní soustavy popis skeletu jako celku • popíše a demonstruje na modelu lebky jednotlivé kosti obličejové a mozkové části, lebeční švy, prostory lebky • používá české a latinské názvosloví • popíše a demonstruje na modelu kosterní soustavy páteř, počet obratlů, typy obratlů, stavbu obratle a fyziologické zakřivení páteře • pojmenuje na modelu kosterní soustavy hrudní kost, žebra, hrudník jako celek • užívá při popisu odbornou terminologii včetně rovin, směrů, pohybů • vyjmenuje a demonstruje na modelu pevná a kloubní spojení na hrudníku a páteři • popíše a demonstruje na modelu kosterní soustavy kostru horní a dolní končetiny včetně kloubního a pevného spojení • dokáže objasnit stavbu a funkci kosterních svalů • prakticky demonstruje na modelu jednotlivé svalové skupiny 	<p>Pohybový systém:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborná terminologie • kost, stavba, vývoj, růst • látková výměna v kostech • pevné a kloubní spojení kostí, stavba kloubu • kostra, kosterní skelet jako celek • lebka, mozková a obličejová část, důležité prostory lebky, lebeční švy, lebka novorozence • osový skelet • páteř, fyziologické zakřivení páteře, stavba obratle • hrudník, žebra, kost hrudní • pevné a kloubní spojení na páteři a hrudníku • kostra horní končetiny, klouby a spojení horní končetiny • kostra dolní končetiny, klouby a spojení dolní končetiny • stavba a funkce kosterních svalů • klidové napětí svalů • svalová práce a únava • svaly hlavy, krku, hrudníku, bránice, břišní svaly • svaly zádové, pánevního dna • svaly horní a dolní končetiny
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • objasní funkci a složení krve a vývoj krevních elementů • vysvětlí určování krevních skupin a rozdíl mezi krevními skupinami • definuje Rh faktor • vysvětlí a schematicky znázorní základní principy srážení krve, zástavy krvácení • definuje imunitu, její rozdělení a význam 	<p>Krev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborná terminologie • funkce a složení krve • plazma • krevní elementy, erytrocyty, leukocyty, trombocyty • vznik a vývoj formovaných elementů • krevní skupiny • zástava krvácení • obranné mechanismy organismu, imunita.

<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • prezentuje topografickou anatomii srdce, stavbu srdeční stěny, chlopně a jejich vzájemné prostorové vztahy • vysvětlí funkci převodního systému srdečního • definuje fáze srdečního cyklu • objasní průtok krve srdcem • definuje systolický, minutový objem • vysvětlí srdeční ozvy • objasní stavbu cévní stěny • popíše a schematicky znázorní na obrazu princip cirkulace malého a velkého krevního oběhu, portálního oběhu • pojmenuje a ukáže na obrazu tepny velkého krevního oběhu • popíše specifikum krevního zásobení mozku, srdce, břišních orgánů • pojmenuje a ukáže na obrazu žíly velkého krevního oběhu, portálního oběhu • objasní způsob proudění krve v tepnách • popíše skladbu mízního systému, vznik, složení a cirkulaci lymfy • prezentuje anatomicko-topografické uložení sleziny včetně jejího významu • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<p>Krevní oběh:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborná terminologie • srdce, stavba, činnost • převodní systém srdeční • mechanická činnost srdce • řízení činnosti srdce • zevní projevy srdeční činnosti • cévní systém, stavba cév • malý a velký krevní oběh • portální krevní oběh • tepny velkého krevního oběhu • zásobení mozku, srdce, břišních orgánů • žíly velkého krevního oběhu, portální oběh • proudění krve v tepnách • mikrocirkulace, tvorba tkáňového moku • řízení krevního oběhu • mízní systém • slezina
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • objasní rozdíl zevního a vnitřního dýchání • popíše stavbu a funkci horních a dolních cest dýchacích • prezentuje topografické uložení jednotlivých oddílů dýchacích cest a jejich vzájemné prostorové vztahy • nakreslí a popíše křivku dechových objemů a kapacity plic • vysvětlí podstatu přenosu dýchacích plynů a řízení dýchání • popíše mezihrudí 	<p>Dýchací systém:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborná terminologie • zevní a vnitřní dýchání • stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchacího systému - dutina nosní, nosohltan, hrtan, průdušnice, průdušky, plíce, poplicnice • funkce dýchacího systému, ventilace, mechanika dýchání • dechové objemy a plicní kapacity • přenos dýchacích plynů • řízení dýchání • mezihrudí

<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • rozčlení jednotlivé vrstvy kůže a popíše jejich stavbu • vysvětlí funkce kůže • pojmenuje přídatné kožní orgány, včetně mléčné žlázy • demonstruje na obrazu kožního systému stavbu kůže a přídatné kožní orgány 	<p>Kožní systém:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborná terminologie • stavba a funkce kůže • přídatné kožní orgány
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • prezentuje topografické uložení orgánů trávicí soustavy a jejich vzájemné prostorové vztahy • popíše obecný princip stavby a funkce jednotlivých orgánů trávicího systému • schematicky znázorní jednotlivé úseky trávicího systému, • objasní význam enzymů • definuje základní pojmy metabolismu živin 	<p>Trávicí systém ②:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborná terminologie • metabolismus, jeho podmínky • trávicí trubice, stavba stěny trávicí trubice • řízení pohybu svaloviny trávicí trubice • stavba a funkce jednotlivých úseků trávicího systému • dutina ústní, slinné žlázy, chrup • hltan, jícen, polykací reflex • žaludek, žaludeční šťáva • játra, žlučník • slinivka břišní • tenké, tlusté střevo • základní složky potravy • metabolismus základních živin
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • prezentuje topografické uložení orgánů vylučovacího systému a jejich vzájemné prostorové vztahy • definuje základní stavební a funkční jednotku ledvin • popíše stavbu a funkci ledvin • vysvětlí funkci a princip tvorby moči 	<p>Močový a vylučovací systém:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborná terminologie • ledviny, stavba a funkce • moč, její složení • vývodné cesty močové

<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v souvislostech neurohumorálního řízení organismu • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • popíše jednotlivé principy řízení organismu • objasní princip transportu hormonů • popíše hypotalamo-hypofyzární systém a vysvětlí jeho vliv na řízení organismu • prezentuje topografické uložení žláz s vnitřní sekrecí a jejich vzájemné prostorové vztahy • popíše jejich stavbu a vysvětlí funkci • objasní vzájemné vztahy a koordinaci žláz s vnitřní sekrecí • zdůvodní projev deficitu nebo nadbytku hormonů jednotlivých žláz s vnitřní sekrecí 	<p>Řízení činnosti organismu ④, humorální řízení organismu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecné schéma neurohumorálního řízení • odborná terminologie • přehled žláz s vnitřní sekrecí • stavba a funkce hypotalamo- hypofyzárního systému • štítná žláza a příštítná tělíska, regulace hladiny vápníku v těle • nadledviny • slinivka břišní • nadvěsek mozkový
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • prezentuje topografické uložení pohlavních orgánů a jejich vzájemné prostorové vztahy • popíše stavbu, charakterizuje fyziologii a objasní vývoj pohlavního systému muže a ženy • popíše princip oplození, těhotenství, fáze fyziologického porodu • popíše mléčnou žlázu a objasní princip laktace • objasní fyziologickou strukturu mléčné žlázy 	<p>Pohlavní systém:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborná terminologie • reprodukční systém muže, pohlavní hormony • reprodukční systém ženy, pohlavní hormony • ovulační a menstruační cyklus • fyziologické těhotenství • fyziologický porod
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • prezentuje topografické uložení orgánů zraku, sluchu, rovnovážného ústrojí a jejich vzájemné prostorové vztahy • popíše a schematicky znázorní stavbu smyslových orgánů, vysvětlí jejich funkci 	<p>Senzorické funkce, smyslové orgány ④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborná terminologie • stavba a funkce sensorů, receptorů • ústrojí zrakové stavba a funkce, oko, přídatné oční orgány • ústrojí sluchové a rovnovážné, ucho, fyziologie sluchu

<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • definuje základní stavební a funkční jednotku nervového systému • vysvětlí princip vedení vzruchu a princip reflexního oblouku • prezentuje topografické uložení orgánů nervového systému a jejich vzájemné prostorové vztahy • popíše stavbu a funkci jednotlivých oddílů • konkretizuje složení, tvorbu a význam cerebrospinální tekutiny • definuje pojem vyšší nervová činnost a její složky • objasní význam spánku a popíše jeho jednotlivé fáze 	<p>Nervové řízení organismu ④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborná terminologie • obecné schéma nervového řízení • stavba a funkce neuronu, synapse • funkční projevy nervových buněk, vedení vzruchu • reflex • periferní nervový systém, stavba a funkce periferních nervů • centrální nervový systém • mícha stavba a funkce, míšní nervy • mozkový kmen • prodloužená mícha, Varolův most, střední mozek, mozeček, stavba a funkce • hlavové nervy • mezimozek stavba a funkce • koncový mozek stavba a funkce • dutiny a obaly centrálního nervového systému • autonomní, vegetativní nervový systém • funkční stavy centrálního nervového systému • fyziologie chování
--	---

1.4.13 Odborná latinská terminologie

Název předmětu:	Odborná latinská terminologie
Obor vzdělávání:	Praktická sestra
Forma:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	33
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět odborná latinská terminologie tvoří neoddělitelnou součást vzdělávání praktických sester, slouží především k osvojení medicínské terminologie a umožňuje plné porozumění odborným termínům. Zároveň přispívá k porozumění termínům z dalších vědních oborů (lingvistika, přírodní vědy aj.) a jejich hlubšímu pochopení. V neposlední řadě významně pomáhá při studiu většiny západoevropských jazyků, kultivuje jazykový projev žáků, rozšiřuje jejich slovní zásobu a pomáhá rozvíjet jejich logické myšlení.

Základním cílem předmětu je seznámit žáky s latinsko-řeckou medicínskou terminologií tak, aby byli schopni porozumět odborným termínům, se kterými se během středoškolského (příp. dalšího) vzdělávání a během své praxe budou setkávat.

Charakteristika učiva

Odborná latinská terminologie je předmět zařazený do prvního ročníku, je chápán jako teoretická průprava k porozumění latinsko-řeckým odborným termínům a jejich aplikaci v praxi.

Ve výuce předmětu je kladen hlavní důraz na slovní zásobu, a to jak v psané, tak mluvené podobě. Tematické celky jsou probírány tak, aby korespondovaly s učivem probíraným v předmětu Somatologie, kde žáci získávají další odborné poznatky a kde je znalost latinských termínů nutná. Zároveň je vždy ponechán prostor pro rozvíjení mezipředmětových vztahů – analogie mezi termíny, příbuznost slov atp.

Jména jsou probírána podle deklinací, gramatika je omezena na několik nejčastěji se vyskytujících pádů (především genitiv) a nejdůležitějších předložkových vazeb.

Z dalších slovních druhů se klade důraz na číslovky a slovesa, jejich paradigmata však ve výuce zahrnutá nejsou.

Pojetí výuky

Výuka je vedena jako výklad (s využitím induktivních i deduktivních metod) a práce s učebnicí. Omezeně – vzhledem k jednohodinové týdenní dotaci – je zahrnuta samostatná práce žáků a různé aktivizační metody. Každé pololetí je zakončeno kontrolní písemnou prací.

Hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jehož konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Střední zdravotnické a Vyšší odborné školy zdravotnické, Šumperk, příspěvkové organizace. Při hodnocení se posuzují

teoretické znalosti i jejich aplikace v praktických úkolech. Je hodnocen ústní i písemný projev žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu odborná latinská terminologie se rozvíjí hlavně tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- žák je veden k pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání,
- žák je veden k porozumění odbornému textu a ke schopnosti jeho analýzy.

Komunikativní kompetence:

- žák je veden k tomu, aby chápal výhody znalosti cizích jazyků pro své pracovní uplatnění a je motivován k prohlubování svých odborných jazykových dovedností v celoživotním učení.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- žák je veden k tomu, aby si uvědomil odkaz antiky a jejích demokratických a kulturních hodnot a tím i přínos antiky pro současnost.

Digitální kompetence:

- žák je veden k tomu, aby při překladu diagnóz a dalších složitějších spojení využíval online překladač a AI, byl si vědom limitů těchto nástrojů a byl schopen odhalovat a opravovat nedostatky.

Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vznik a vývoj řecko-latinské medicínské terminologie, bezchybně přečte a napíše latinský (popř. řecký) výraz 	Úvod do učiva odborné latinské terminologie, hláskosloví, výslovnost, pravopis
<ul style="list-style-type: none"> • na termínech z daného tématu rozliší substantiva a jejich rody, přiřadí substantivum k deklinaci, vytvoří genitiv, popř. plurál 	Funkční morfologie tkání: <ul style="list-style-type: none"> • tkáň, orgán, buňka Dělení a rod substantiv
<ul style="list-style-type: none"> • používá termíny z daného tématu, na základě znalosti paradigmatu vytvoří spojení dvou substantiv, předložkové spojení 	Základní orientace na lidském těle: <ul style="list-style-type: none"> • roviny, směry, pohyby Deklinace substantiv
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje odbornou terminologií jednotlivé složky pohybového systému, vytvoří spojení substantiva s adjektivem 	Pohybový systém: <ul style="list-style-type: none"> • kost, kostra, lebka, páteř, klouby, svaly Deklinace adjektiv

<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje odbornou terminologií hlavní reálie tématu, rozezná sloveso v latinském textu, určí substantivní a adjektivní deverbativa a jejich význam 	Krev, krevní oběh: <ul style="list-style-type: none"> • srdce, cévy Slovesa
<ul style="list-style-type: none"> • používá terminologii daného tématu, aplikuje gramatické znalosti při tvorbě konkrétních sousloví 	Dýchací systém: <ul style="list-style-type: none"> • dýchání, dutina nosní, průdušky, plíce Nepravidelná adjektiva, stupňování adjektiv
<ul style="list-style-type: none"> • používá terminologii daného tématu, vytvoří spojení substantiva s předložkou, rozlišuje předložky podle vazeb s příslušnými pády 	Kožní systém: <ul style="list-style-type: none"> • kůže a přídatné kožní orgány Předložky
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje odbornou terminologií orgány trávicí soustavy, vytvoří spojení substantiva (popř. adjektiva) se základní i řadovou číslovkou, aplikuje v praxi znalosti o deklinaci číslovek 	Trávicí systém: <ul style="list-style-type: none"> • dutina ústní, chrup, hltan, jícen, žaludek, játra, žlučník, slinivka břišní, střeva Číslovky základní a řadové
<ul style="list-style-type: none"> • používá terminologii daného tématu, vysvětlí význam hlavních latinských předpon, je schopen určit význam slov s předponou a známým slovním základem 	Močový a vylučovací systém: <ul style="list-style-type: none"> • ledviny, moč Latinské předpony
<ul style="list-style-type: none"> • používá terminologii daného tématu, vysvětlí význam hlavních řeckých předpon a identifikuje jejich latinské ekvivalenty, je schopen určit význam slov s předponou a známým slovním základem 	Humorální řízení organismu: <ul style="list-style-type: none"> • žlázy s vnitřní sekrecí Řecké předpony
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje odbornou terminologií reálie daného tématu, určí změnu významu slova podle přípony, na základě analogie slova • s příponami vytváří 	Pohlavní systém: <ul style="list-style-type: none"> • mužské a ženské pohlavní orgány, ovulační a menstruační cyklus, těhotenství, porod Latinské a řecké přípony
<ul style="list-style-type: none"> • používá terminologii daného tématu, přeloží odborné sousloví z češtiny do latiny i naopak, při tvorbě aplikuje získané gramatické i lexikální znalosti 	Senzorické funkce, smyslové orgány: <ul style="list-style-type: none"> • oko, ucho Odborná sousloví
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje odbornou terminologií reálie daného tématu, přeloží jednoduchou diagnózu a obsah receptu do češtiny, je schopen vytvořit v latině jednoduchou diagnózu. • s pomocí slovníku, online překladače či AI prokáže základní porozumění textu pitevního protokolu 	Nervové řízení organismu: <ul style="list-style-type: none"> • nervy, mícha, mozek Diagnóza, recept, pitevní protokol ④

1.4.14 Klinická propedeutika

Název předmětu:	Klinická propedeutika
Obor vzdělání:	Praktická sestra
Forma vzdělání:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	66
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je seznámení žáků s odbornou terminologií, metodami fyzikálního vyšetření, nejužívanějšími vyšetřovacími metodami a speciální farmakoterapií. Odborná terminologie umožní žákům porozumět ošetrovatelské i lékařské dokumentaci (anamnéza, chorobopis, dekurz). Znalosti příznaků různých onemocnění, včetně principu daných vyšetřovacích metod a léčebných postupů spolu úzce souvisí, proto jsou řazeny do tematických celků po orgánových systémech. Taktéž speciální farmakologie v rámci jednotlivých orgánových systémů napomáhá žákům znát základní účinky léků jednotlivých lékových skupin a orientovat se ve zvláštностech při jejich podávání. Seznámení se s danou problematikou je považováno za klíčový základ, který by žáci měli získat před vstupem na oddělení, v rámci předmětu ošetrovatelská praxe. Žáci tak mohou aplikovat své teoretické vědomosti v praxi.

Charakteristika učiva

Předmět klinická propedeutika je zařazen do 2. a 3. ročníku. Ve 2. ročníku je vyučován v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně, tj. 33 hodin celkem. Ve 3. ročníku rovněž v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně, tj. 33 hodin celkem.

Ve 2. ročníku se žáci seznámí s nejužívanější terminologií klinické propedeutiky, jako jsou např. zdraví, nemoc, prevence aj. Následující tematický celek je zaměřen na diagnosticko-terapeutický proces, ve kterém je žákům objasněna lékařská i ošetrovatelská anamnéza a diagnóza. V logické návaznosti se další tematický celek týká metod fyzikálního vyšetření zaměřených na jednotlivé části těla, včetně vysvětlení jejich postupu a významu spolupráce praktické sestry s lékařem. Dále navazuje celek poskytující základní informace k vyšetřovacím metodám. Závěrečné dva tematické celky jsou rozděleny dle orgánových systémů.

Ve 3. ročníku se žáci seznámí s ostatními tematickými celky rozdělenými dle orgánových systémů. V rámci každého systému je žák seznámen s charakteristickými příznaky, diagnostickými metodami a speciální farmakologií. Všemi tematickými celky se prolíná odborná terminologie, která je nezbytným základem pro návaznost na ostatní odborné předměty.

Pojetí výuky

Klinická propedeutika je teoretický předmět, ale i přesto je učivo každého tematického celku doplňováno příklady z praxe. Výuka je realizována formou hromadné frontální výuky, ale také je často využíváno skupinové práce, kdy žáci pracují s odbornou literaturou (např. Praktický slovník medicíny, Seznam léčiv), odbornými časopisy (např. Sestra) a informacemi získanými pomocí

digitální technologie. Skupiny žáků dostávají dílčí úkoly a výsledky své práce se učí prezentovat před ostatními.

Výuka předmětu je organizována v klasické učebně. V hodinách je využíváno moderní didaktické techniky, jako je notebook, dataprojektor či interaktivní tabule. Dále jsou používány anatomické obrazy lidského těla, modely orgánů či aktuální videa. Z vyučovacích metod je nejčastěji využíván výklad, diskuse, aktivizační metody a práce s textem.

Předmět navazuje na znalosti somatologie a využívá také znalosti z předmětu fyzika a biologie. Souběžně je vhodné spolupracovat s vyučujícími předmětu ošetřovatelství, ošetřovatelská péče a první pomoc.

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jeho konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické Šumperk, Kladská 2. Kritériem hodnocení je známka vytvořená na základě zkoušení (písemné, ústní). Významná zde bude hloubka žákova porozumění společenským jevům a procesům, schopnost používat poznatky při praktickém řešení různých problémů, kriticky myslet, diskutovat a pracovat s verbálními a ikonickými texty.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu klinická propedeutika se rozvíjí hlavně tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- žák ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- žák uplatňuje různé způsoby práce s textem (zvládá studijní a analytické čtení), umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace,
- žák poslouchá mluvené projevy s porozuměním (např. výklad), pořizuje si poznámky,
- žák využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí (žák dokáže získat nové informace a poznatky ve zdravotnictví, např. z oblasti farmakologie, vyšetřovacích metod).

Kompetence k řešení problémů:

- žák uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (využívá svých zkušeností, navrhuje způsob řešení problému a zdůvodňuje jej),
- žák spolupracuje při řešení problému s jinými lidmi (týmové řešení se spolužáky).

Komunikativní kompetence:

- žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- žák používá odbornou terminologii,
- žák se vyjadřuje a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- žák dosáhne jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě),
- žák se aktivně zapojuje do diskuse a prezentuje svůj názor.

Personální a sociální kompetence:

- žák má odpovědný vztah ke svému zdraví,
- žák adekvátně reaguje na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku,
- žák přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- žák jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování,
- žák uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žák má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i k vzdělávání, uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Digitální kompetence:

- žák využívá vhodné technologie a jejich kombinace pro školní práci a k naplnění svých potřeb,
- žák při školní práci využívá vhodné digitální technologie; ukládá si zajímavé odkazy pro další použití,
- žák při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví, při interakci v digitálním prostředí jedná s ohleduplností a respektem k ostatním, rozpozná rizikové situace a vhodně na ně reaguje,
- žák odlišuje vlastní a cizí digitální obsah, při práci v digitálním prostředí a při práci s osobními údaji dodržuje právní normy,
- žák při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a s respektem k ostatním,
- žák získává potřebné informace z různých digitálních zdrojů na základě vlastních kritérií pro vyhledávání, ověřuje jejich spolehlivost v jiných zdrojích,
- žák využívá digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli.

Odborné kompetence:

- žák je vybaven vědomostmi, které se týkají přípravy pacienta na diagnostické i terapeutické výkony, ale také péči po nich,
- žák je vybaven znalostmi týkající se speciální farmakologie.

Rozpis učiva a realizace kompetencí

2. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje obsah klinické propedeutiky a její postavení v kontextu lékařských oborů • definuje uvedené odborné pojmy, vysvětlí pojem nemoc a obecné principy vzniku a vývoje nemoci • vysvětlí uvedené odborné pojmy • užívá správně českou i latinskou terminologii 	<p>Úvod do předmětu, charakteristika předmětu, nejužívanější terminologie klinické propedeutiky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam a přínos oboru klinická propedeutika • základní pojmy: zdraví, nemoc, prevence, diagnostika, příčina a průběh nemoci • odborná terminologie: symptomy, syndromy, prodromy, etiologie, patogeneze, prognóza, latence, inkubace, remise, relaps, recidiva, profylaxe, screening, dispenzarizace, kompenzace, dekompenzace, epidemie, pandemie
<ul style="list-style-type: none"> • popíše fáze diagnosticko-terapeutického procesu • charakterizuje jednotlivé druhy anamnéz • vysvětlí rozdíl mezi lékařskou a ošetrovatelskou anamnézou, zdůvodní význam správně odebrané ošetrovatelské anamnézy a seznámí se s jejím elektronickým záznamem • vysvětlí rozdíl mezi lékařskou a ošetrovatelskou diagnózou • užívá správně českou i latinskou terminologii 	<p>Diagnosticko-terapeutický proces ④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • součásti anamnézy, anamnéza osobní, rodinná, nynějšího onemocnění, pracovní a sociální anamnéza • anamnéza ošetrovatelská a lékařská • diagnóza lékařská a ošetrovatelská
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí podstatu, druhy, zásady uskutečňování fyzikálního vyšetření • popíše postup při fyzikálním vyšetření pacienta, vysvětlí význam spolupráce praktické sestry s lékařem při fyzikálním vyšetření • užívá správně českou i latinskou terminologii 	<p>Fyzikální vyšetření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • metody fyzikálního vyšetření, vyšetření hlavy (obličej, oči, ústa, krk), vyšetření hrudníku (tvar) vyšetření plic, srdce, břicha, končetin • odborná terminologie
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních diagnostických metod (laboratorní, zobrazovací a funkční metody), zvládá vyhledat potřebné informace pomocí digitálních technologií • užívá správně českou i latinskou terminologii 	<p>Vyšetřovací metody ④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní charakteristika a podstata vyšetření, rozdělení a druhy vyšetřovacích metod (laboratorní, zobrazovací, funkční, neinvazivní, invazivní), RTG s kontrastem, bez kontrastu, počítačová tomografie – CT, sonografické vyšetření, magnetická rezonance, endoskopická vyšetření, bioelektrická vyšetření • odborná terminologie

Příznaky, vyšetřovací metody a farmakologie u jednotlivých orgánových systémů:	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše příznaky a charakterizuje vyšetřovací metody (u vybraných vyšetřovacích metod uvede postup přípravy pacienta k vyšetření a péči o pacienta po vyšetření) oběhového systému • objasní účinky a způsoby podávání základních lékových skupin ovlivňujících oběhovou soustavu • užívá správně českou i latinskou terminologii 	<p>Oběhový systém:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteristické příznaky, diagnostické metody užívané při vyšetření oběhového systému • speciální farmakologie • odborná terminologie
<ul style="list-style-type: none"> • popíše příznaky a charakterizuje vyšetřovací metody (u vybraných vyšetřovacích metod uvede postup přípravy pacienta k vyšetření a péči o pacienta po vyšetření) dýchacího systému • objasní účinky a způsoby podávání základních lékových skupin ovlivňujících dýchací soustavu • užívá správně českou i latinskou terminologii 	<p>Dýchací systém:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteristické příznaky, diagnostické metody užívané při vyšetření dýchacího systému • speciální farmakologie • odborná terminologie

3. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	Příznaky, vyšetřovací metody a farmakologie u jednotlivých orgánových systémů:
<ul style="list-style-type: none"> • popíše příznaky a charakterizuje vyšetřovací metody (u vybraných vyšetřovacích metod uvede postup přípravy pacienta k vyšetření a péči o pacienta po vyšetření) zažívacího systému • objasní účinky a způsoby podávání základních lékových skupin ovlivňujících zažívací systém • užívá správně českou i latinskou terminologii 	<p>Zažívací systém:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteristické příznaky, diagnostické metody užívané k vyšetření zažívacího systému • speciální farmakologie, vitamíny, minerály • odborná terminologie

<ul style="list-style-type: none"> • popíše příznaky a charakterizuje vyšetřovací metody (u vybraných vyšetřovacích metod uvede postup přípravy pacienta k vyšetření a péči o pacienta po vyšetření) vylučovacího systému • objasní účinky a způsoby podávání základních lékových skupin ovlivňujících vylučovací systém • užívá správně českou i latinskou terminologii 	<p>Vylučovací systém:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteristické příznaky, diagnostické metody užívané při vyšetření vylučovacího systému • speciální farmakologie • odborná terminologie
<ul style="list-style-type: none"> • popíše příznaky a charakterizuje vyšetřovací metody (u vybraných vyšetřovacích metod uvede postup přípravy pacienta k vyšetření a péči o pacienta po vyšetření) endokrinního systému • objasní účinky a způsoby podávání základních lékových skupin ovlivňujících endokrinní systém • užívá správně českou i latinskou terminologii 	<p>Endokrinní systém:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteristické příznaky, diagnostické metody užívané při vyšetření endokrinního systému • speciální farmakologie, hormony užívané k léčbě • odborná terminologie
<ul style="list-style-type: none"> • popíše příznaky a charakterizuje vyšetřovací metody (u vybraných vyšetřovacích metod uvede postup přípravy pacienta k vyšetření a péči o pacienta po vyšetření) krevního systému • objasní účinky a způsoby podávání základních lékových skupin ovlivňujících krevní systém • užívá správně českou i latinskou terminologii 	<p>Krevní systém:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteristické příznaky, diagnostické metody užívané k vyšetření krevního systému • speciální farmakologie, protisrážlivé přípravky • odborná terminologie
<ul style="list-style-type: none"> • popíše příznaky a charakterizuje vyšetřovací metody (u vybraných vyšetřovacích metod uvede postup přípravy pacienta k vyšetření a péči o pacienta po vyšetření) nervového systému • objasní účinky a způsoby podávání základních lékových skupin ovlivňujících nervovou soustavu • užívá správně českou i latinskou terminologii 	<p>Nervový systém ④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteristické příznaky, diagnostické metody užívané k vyšetření neurologických onemocnění • speciální farmakologie, léky ovlivňující nervový systém a psychický stav • odborná terminologie

1.4.15 Výchova ke zdraví

Název předmětu:	Výchova ke zdraví
Obor vzdělávání:	Praktická sestra
Forma:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	33
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům poznatky z oblasti systému zdravotní péče, organizace a řízení zdravotnictví, připravit žáky, aby byli schopni vhodným způsobem ovlivňovat postoj svých pacientů i spoluobčanů k vlastnímu zdraví.

Výchova ke zdraví si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života.

V tomto směru má předmět významnou funkci, neboť vede žáky k chápání zdraví jako nejvyšší hodnoty a k odpovědnosti za své zdraví.

Charakteristika učiva

Předmět je zařazen do druhého ročníku. Žáci se seznamují se systémem zdravotní péče, což jsou zásady reformy systému zdravotní péče se soustavou zdravotnických zařízení, s organizací léčebně-preventivní péče, postavením občana v systému léčebně-preventivní péče a jeho odpovědnosti za vlastní zdraví, financováním zdravotní péče a řízením zdravotnictví. Žáci se rovněž seznamují s problematikou zdraví, s trendy v péči o zdraví, s determinanty, s vybranými programy na podporu zdraví a učí se připravovat jednoduché programy obdobného charakteru. Seznamují se s cíli a úkoly SZO (Světová zdravotnická organizace) a NPOPZ (Národní program obnovy a podpory zdraví). Dále je výuka zaměřena na prevenci a zdravotní výchovu, prevenci infekčních chorob, metody výchovy ke zdraví a oblasti zdravého způsobu života. Žáci jsou vedeni k poznání potřeb vlastního těla a uvědomění si, jak působí výživa, tělesná aktivita, mentální hygiena, stres, kouření, životní prostředí, práce a jiné vlivy na zdraví. Důraz je kladen na výchovu proti závislostem na tolerovaných i netolerovaných drogách, hracích automatech aj. Dále na výchovu k odpovědnému přístupu k reprodukčnímu zdraví. Žáci se seznamují s typy a možnostmi povinného i nepovinného pojištění.

Pojetí výuky

Tento předmět je pouze teoretický. Výuka je realizována výkladem a diskusí, řešením modelových situací a samostatnou prací žáků. Pro výuku je vhodné využít co nejvíce konkrétní příklady a situace, využívat osobních zkušeností žáků, jejich zájmů v dané oblasti i aktuálních otázek týkajících se učiva. Předmět poskytuje vhodné podmínky pro projektové vyučování.

Žáci si připravují prezentace na zadané téma, např. v programu Power Point, nebo formou krátkého videa a demonstrují je před svými spolužáky. Výuka je doplněna vhodnými didaktickými pomůckami, např. použitím dataprojektoru, grafů a schémat.

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jeho konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické a Vyšší odborné školy zdravotnické, Šumperk, příspěvkové organizace. Při hodnocení písemných testů, ústního a praktického zkoušení se využívá klasifikační stupnice. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se zařazuje při práci v týmu a při řízené diskusi na určité téma. Při písemném, ústním a praktickém zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu a aplikaci teoretických a praktických poznatků na konkrétní modelové situace.

Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě a zvládnutí nejen poznatků, ale také požadovaných dovedností.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví se rozvíjí především tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- žák si vytváří pozitivní vztah k učení,
- žák využívá ke svému učení různé informační zdroje (internet, tisk, média...),
- žák ovládá různé techniky učení.

Kompetence k řešení problémů:

- žák dokáže porozumět zadanému problému, dokáže navrhnout způsob řešení ze zkušenosti nebo ze získané informace,
- žák uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení,
- žák spolupracuje při řešení problémů se spolužáky.

Komunikativní kompetence:

- žák dokáže srozumitelně formulovat své myšlenky,
- žák se vyjadřuje a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- žák dokáže komunikovat verbálně i písemně a vhodně se reprezentuje při diskusi nebo referátu.

Personální a sociální kompetence:

- žák má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i psychický rozvoj,
- žák přispívá k vytváření pozitivních mezilidských vztahů ve třídě i ve svém okolí,
- žák adekvátně reaguje na názory druhého, dokáže přijmout pochvalu, radu i kritiku.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- žák dodržuje zákony, respektuje práva druhých lidí,
- žák jedná v souladu s morálními principy,
- žák uznává tradice a hodnoty svého národa, hodnoty evropské a světové kultury.

Digitální kompetence:

- žák dokáže získat informace z otevřených zdrojů, dokáže vyhledat relevantní informace, zhodnotit jejich kvalitu a využitelnost v dané situaci ke správnému rozhodování o zdraví svém i ostatních,
- žák spolupracuje s ostatními na různých komunikačních platformách, konstruktivně komunikuje, identifikuje a řeší problémy s pomocí digitálních prostředků,
- žák uplatňuje a rozvíjí již osvojené digitální kompetence ve vztahu k podpoře zdraví,
- žák při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví,
- žák ovládá práci s aplikacemi na sledování zdraví (chytré hodinky, diagnostika pomocí algoritmů),
- žák vyhledá doporučení WHO k digitální hygieně.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

3. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
Ochrana veřejného zdraví	
<ul style="list-style-type: none">• objasní rozdíl mezi pojmy veřejné zdravotnictví, zdravotní péče, zdravotní služby• vysvětlí význam zdravotní péče o zdraví obyvatelstva	Význam předmětu: <ul style="list-style-type: none">• pojmy
<ul style="list-style-type: none">• objasní principy řízení zdravotnictví• vysvětlí způsob a zdroje financování zdravotnictví• uvede základní druhy zařízení léčebně preventivní péče	Organizace a řízení zdravotnictví: <ul style="list-style-type: none">• zásady řízení zdravotnictví, financování zdravotnictví, organizace léčebně-preventivní péče
<ul style="list-style-type: none">• popíše systém poskytování zdravotní péče a služeb• vysvětlí funkci sociálních služeb, komu jsou poskytovány, kdo je poskytovatelem• vysvětlí rozdíl mezi komunitní zdravotní péčí a terénní (domácí) sociální péčí• uvede příklady sociálních služeb a sociálních zařízení, zejména pro osoby se zdravotním postižením, seniory a dlouhodobě nemocné• vyhledá informace týkající se poskytnutí sociální péče• charakterizuje hospicovou a paliativní péči vč. podmínek jejího poskytování• vyhledá informace týkající se poskytnutí sociální péče	Trendy v péči o zdraví: <ul style="list-style-type: none">• ambulantní péče, léčebná zařízení, následná péče

<ul style="list-style-type: none"> • objasní postavení nemocného / klienta v oblasti zdravotních a sociálních služeb, jeho práva a povinnosti • zdůvodní význam zdravého životního stylu • vysvětlí pojem odpovědnost za své zdraví a to z pohledu jednání jedince v osobním životě, i z pohledu zdravotnického pracovníka v rámci zdravotní péče 	<p>Odpovědnost občana za vlastní zdraví ①:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zákon č 372/20/2011 Sb., o zdravotnických službách, práva pacientů
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá informace týkající se hrazení zdravotních výkonů a poskytování příspěvků pojišťoven občanům na péči o zdraví 	<p>Pojištění povinné, nepovinné ③④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdravotní, nemocenské, důchodové, sociální, úrazové
<p>Podpora zdraví a prevence nemocí</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje význam WHO a program Zdraví pro všechny v 21. století • vysvětlí hlavní cíle programu Zdraví 21 WHO a způsob jeho aplikace v ČR (dokumenty, cíle) 	<p>Programy na podporu zdraví obyvatelstva, SZO, NPOPZ ②④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdraví 21, zdravé město, zdravý podnik, zdravá škola, zdravá rodina
<ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí • vyjmenuje vlivy digitálních technologií včetně AI na psychické a fyzické zdraví • vysvětlí zásady digitální hygieny WHO, rozpozná případný nesoulad mezi nimi a skutečným užíváním technologií v reálném životě 	<p>Činitelé ovlivňující zdraví ②:</p> <ul style="list-style-type: none"> • determinanty vnitřní, zevní
<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem zdraví • vyjmenuje a charakterizuje determinanty zdraví • uvede nejčastější příčiny nemocí • objasní zdravý způsob života s ohledem na jeho základní oblasti (životní rytmus, pohybový režim, duševní aktivita, zvládání náročných životních situací, životospráva) • vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu • zdůvodní význam zdravého životního stylu • navrhne cíle, zásady, formy, metody a prostředky edukace zacílené na přijetí zdravého životního stylu a k péči pro danou cílovou skupinu 	<p>Partnerské vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • plánované rodičovství • promiskuita

<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje a volí vhodné argumenty v diskuzi o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • vysvětlí vhodný způsob péče o zdraví s ohledem na osobnostní charakteristiky (věk, zdravotní stav, životní styl atp.) jedince nebo skupiny (např. děti předškolního nebo mladšího školního věku, dospívající, mladí sportovci atp.) • vyjmenuje aplikace na sledování zdravotního stavu a vysvětlí jejich výhody a rizika 	<p>Požadavky na hygienu, bezpečnost a zdraví při práci ②③④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracovní podmínky, sociální podmínky, nozokomiální nákazy
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi primární, sekundární a terciární prevencí • analyzuje vybrané programy prevence a podpory zdraví obyvatelstva 	<p>Prevence nemocí a úrazů, prevence: celospolečenská medicínská:</p> <ul style="list-style-type: none"> • primární, sekundární, terciární prevence nemocí, prevence úrazů práva a povinnosti v případě nemoci a úrazu
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé druhy sociálně patologických závislostí, jejich negativní účinky na organismus a důsledky na osobní život jedince (zejména mladého člověka), rodiny a společnosti • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví 	<p>Droga a její vliv, prevence</p>

1.4.16 Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena

Název předmětu:	Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena
Obor vzdělávání:	Praktická sestra
Forma:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	33
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům vybrané poznatky z mikrobiologie, epidemiologie, imunologie a hygieny, potřebné pro to, aby pochopili příčiny onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví a vztah člověka a životního prostředí. Dále žáky připravuje na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění.

Charakteristika učiva

Předmět mikrobiologie, epidemiologie a hygiena je vyučován v druhém ročníku s dotací 1 hodina týdně (33 hod.).

Obsah předmětu tvoří vybrané základní poznatky z mikrobiologie, imunologie, ze všeobecné a speciální epidemiologie, ze všeobecné a komunální hygieny a hygieny práce ve zdravotnických zařízeních. Tematické celky jsou řazeny od úvodu do studia – základní pojmy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny a vztahy mezi těmito obory po speciální. Předmět umožňuje rozvíjet práci s informacemi, komunikativní dovednosti. Předmět je chápán jako teoretický, avšak prostřednictvím konkrétních příkladů, zaměřením žáků na práci s odbornými informacemi, osobních zkušeností žáků i jejich znalostí z jiných předmětů (např. biologie a ekologie, somatologie, výchova ke zdraví), lze podpořit praktický význam a přínos prezentovaných poznatků.

Pojetí výuky

Frontální výuka je realizována výkladem učitele, který je doplněn vhodnými didaktickými pomůckami, např.: učebnice, prezentace, nástěnné obrazy, postery, schémata, fotografie, internet, projekce reálných či schematických obrazů. Při výuce předmětu mikrobiologie, epidemiologie a hygiena jsou zadávány problémové úlohy a drobné projekty, referáty, které žáci řeší jednotlivě nebo ve skupinách s využitím informační technologie.

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jehož konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické a Vyšší odborné školy zdravotnické, Šumperk, příspěvkové organizace. Při hodnocení písemných testů se využívá klasifikační stupnice v návaznosti na bodový systém. Písemné domácí úvahy, projekty apod. jsou hodnoceny dle předem stanovených kritérií, dle zadání rozsahu

a metody zpracování. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se zařazuje při práci v týmu a při řízené diskuzi na určité téma. Při písemném a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu a aplikaci teoretických znalostí na konkrétní praktické příklady z praxe. Ústní zkoušení je realizováno průběžně po dobu školního roku, písemné ověřování vědomostí následuje vždy po probrání uceleného tematického celku.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu mikrobiologie, epidemiologie a hygiena se rozvíjejí převážně tyto uvedené kompetence:

Kompetence k učení:

- žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- žák ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- žák uplatňuje různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný,
- žák s porozuměním poslouchá mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizuje si poznámky.

Kompetence k řešení problémů:

- žák porozumí zadání úkolu nebo určit jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- žák uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace.

Komunikativní kompetence:

- žák se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje,
- žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje personální.

Personální a sociální kompetence:

- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- žák si stanovuje cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- žák má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- žák chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje,
- žák uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Digitální kompetence:

- žák využívá digitální nástroje k pozorování a dokumentaci mikroorganismů, analyzuje aktuální data o výskytu a rezistenci patogenů a učít se ověřuje věrohodnost odborných informací z různých zdrojů,
- žák využívá simulační a vizualizační nástroje pro pochopení epidemiologických jevů a vytváří digitální výstupy z laboratorní práce.

Odborné kompetence:

- žák dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci – chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem,
- žák při všech činnostech dbá na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy.

Rozpis učiva a realizace kompetencí

2. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny • vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro péči o zdraví 	Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny
<ul style="list-style-type: none"> • klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy • pracuje s digitálním mikroskopem, sejme a popíše mikrobiální preparát, vytvoří digitální protokol • popíše mikrobiální osídlení zdravého člověka, charakterizuje patogenní mikroorganismy • uvede příklady diagnostiky nakažlivých chorob • uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence • vyhledá informace o původcích onemocnění v odborných databázích • vysvětlí účinek antibiotik a chemoterapeutik • popíše příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů při léčbě infekčních onemocnění 	Mikrobiologie: <ul style="list-style-type: none"> • klasifikace mikroorganismů ④ • mikrobiální osídlení zdravého člověka • patogenní mikroorganismy ④ • infekční onemocnění • diagnostika nakažlivých chorob • léčba infekčních chorob • rezistence mikroorganismů

<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem imunita a fungování imunitních mechanismů • vysvětlí rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou a uvede příklady • vysvětlí význam a fungování obranných mechanismů v organismu • uvede a vysvětlí příklady patologické imunity (alergie, stavy imunitní nedostatečnosti, autoimunní nemoci) 	<p>Imunologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • imunita a její formy • obranné mechanismy • imunitní reakce a chorobné procesy
<ul style="list-style-type: none"> • objasní rozdíl mezi infekčním a neinfekčním onemocněním • specifikuje infekční onemocnění podle původu nákazy a způsobu přenosu a charakterizuje je z hlediska jejich projevů • vysvětlí zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění a význam očkování • objasní pojem nozokomiální nákazy, uvede jejich základní rozdělení, navrhne možnosti jejich prevence 	<p>Epidemiologie ②:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteristika infekčních onemocnění • dělení infekčních chorob • prevence infekčních chorob • očkování • nozokomiální nákazy, prevence
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje obor a význam hygieny v primární prevenci • objasní činnost orgánů hygienické služby • uvede předmět a úkoly komunální hygieny • vyhledá informace týkající se zajištění ochrany zdraví dětí a mladistvých (např. zotavovací akce, tábory, školy v přírodě apod.) • vyhledá informace týkající se hygienických požadavků na provoz zdravotnických a sociálních zařízení • popíše způsob zajištění hygieny a bezpečnosti práce zaměstnanců ve zdravotnictví a sociálních službách 	<p>Hygiena ①②③:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy, význam hygieny • orgány hygienické služby • komunální hygiena • hygiena dětí a dorostu • hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních

1.4.17 První pomoc

Název předmětu:	První pomoc
Obor vzdělání:	Praktická sestra
Forma vzdělání:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	33
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu je vytváření vědomostí a dovedností o první pomoci, fungování integrovaného záchranného systému. Prioritou předmětu je naučit žáky pohotově reagovat a správně postupovat v život ohrožujících situacích v terénu i v nemocničním prostředí a naučit je správně postupovat při mimořádných situacích.

Cíl vyplývá z povinnosti zdravotnického pracovníka poskytnout neprodleně první pomoc každému, jestliže by bez této pomoci byl ohrožen jeho život nebo vážně ohroženo zdraví. Prioritním cílem výuky první pomoci je osvojení vědomostí, zvládnutí dovedností v předlékařské první pomoci, uplatnění zásad bezpečného chování v situacích obecného ohrožení. Žáci jsou vedeni k osvojení etických aspektů první pomoci a k získávání vlastností záchránce.

Charakteristika učiva

Předmět první pomoc je vyučován ve 3. ročníku. Žáci se seznamují s obecnou první pomocí, což je definice základních pojmů, získávají vědomosti o integrovaném záchranném systému a aktivaci jeho jednotlivých složek. Postupně získávají znalosti a dovednosti o polohování raněných a jejich transportu. Jedním z nejdůležitějších témat je neodkladná resuscitace, kdy žáci prakticky nacvičují resuscitaci zraněných různých věkových skupin. Žáci se učí poskytovat první pomoc v bezvědomí, mdlobě a při šoku. Dále žáci získávají znalosti a dovednosti v první pomoci u úrazů a náhlých zdravotních příhodách. Tematické celky se věnují první pomoci u krvácení, termických poranění, poranění hlavy, páteře, poranění hrudníku, břicha, kostí, kloubů a poskytování první pomoci při akutních neúrazových stavech, při překotném porodu a otravách. Na závěr 3. ročníku se pozornost věnuje první pomoci v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí.

Pojetí výuky

Předmět první pomoc je teoreticko-praktický předmět. Výuka je organizována v odborné učebně první pomoci nebo ošetrovatelské péče, kde se nachází všechny potřebné pomůcky k výuce. Výuka je realizovaná výkladem, praktickými ukázkami učitele, aktivizačními metodami. Z vyučovacích forem převládá cvičení jednotlivých postupů při poskytování první pomoci. Do výuky jsou zařazovány modelové situace a konfrontace životních zkušeností žáků. Výuka je doplněna vhodnými didaktickými pomůckami, např. použitím dataprojektoru, anatomických modelů, instruktážních videí a digitálních aplikací.

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jeho konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické, Šumperk, příspěvkové organizace. Je hodnocen písemný, ústní a praktický projev žáka. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní

hodnocení jsou zařazovány při týmové práci a řízené diskuzi na dané téma. Při písemném, ústním a praktickém zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu a aplikaci teoretických a praktických poznatků na konkrétní modelové situace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu první pomoc jsou rozvíjeny především tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- žák ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- žák s porozuměním poslouchá mluvený projev,
- žák využívá k učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- žák sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů:

- žák porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- žák využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- žák spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence:

- žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- žák dodržuje odbornou terminologii,
- žák se vyjadřuje a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence:

- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- žák reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu a kritiku,
- žák pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- žák jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování,
- žák uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Digitální kompetence:

- žák rozpozná vlastní informační potřeby z oblasti ochrany zdraví a bezpečí, identifikuje vhodné informační zdroje, dokáže vyhledat relevantní informace, zhodnotit jejich kvalitu a využitelnost v dané situaci ke správnému rozhodování o zdraví svém i ostatních,
- žák spolupracuje s ostatními na různých komunikačních platformách, konstruktivně komunikuje, identifikuje a řeší problémy s pomocí digitálních prostředků,

- žák uplatňuje a rozvíjí již osvojené digitální kompetence ve vztahu k podpoře zdraví a ochraně bezpečí,
- žák při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví, při interakci v digitálním prostředí jedná s ohleduplností a respektem k ostatním, rozpozná rizikové situace a vhodně na ně reaguje,
- žák zodpovědně využívá digitálních technologií při komunikaci se složkami integrovaného záchranného systému a linkami bezpečí.

Odborné kompetence:

- žák je schopen spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc.

Rozpis učiva a realizace kompetencí

3. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> • definuje základní pojmy používané v první pomoci • vysvětlí povinnost poskytnout první pomoc občanem nebo zdravotnickým pracovníkem • vyjmenuje vlastnosti zachránce • uvede složky integrovaného záchranného systému • uvede linky tísňového volání a možnosti jejich využití prostřednictvím digitálních aplikací • dokáže získat informace z různých zdrojů o vzniklé situaci, charakteru zraněných a předat informace na linky tísňového volání 	<p>Úvod do předmětu ①④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definice základních pojmů • integrovaný záchranný systém
<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní vybavení lékárny • uvede zásady uložení lékárny • dokáže zjistit předepsané vybavení autolékárny a příruční lékárny z vhodných zdrojů s využitím digitálních technologií 	Příruční lékárna
<ul style="list-style-type: none"> • objasní jednotný postup při poskytování první pomoci • aplikuje postup při vyšetření zraněného • uvede pravidla pro vyproštění a odsun zraněného • aplikuje způsoby vyprošťování a odsunu zraněných • použije vhodnou polohu při vyšetření a ošetření zraněného a zdůvodní volbu polohy 	<p>Jednotný postup při poskytování první pomoci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • polohování a transport zraněných

	První pomoc při stavech bezprostředně ohrožujících život
<ul style="list-style-type: none"> • stanoví život ohrožující příznaky a stavy • uvede příčiny a příznaky poruch vědomí • rozpozná stupeň poruchy vědomí • aplikuje postup při vyšetření zraněného v bezvědomí • v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci u zraněného v bezvědomí a při kolapsu 	<ul style="list-style-type: none"> • bezvědomí
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem neodkladná resuscitace • rozpozná zástavu krevního oběhu a poruchu průchodnosti dýchacích cest • v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci u zástavy krevního oběhu a dýchaní s ohledem na věk postiženého • uvede příčiny neprůchodnosti dýchacích cest • v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci u neprůchodnosti dýchacích cest s ohledem na věk postiženého • dokáže použít pomůcky k osobní ochraně a objasní jejich význam • pojmenuje pomůcky k rozšířené neodkladné resuscitaci a vysvětlí jejich použití 	<ul style="list-style-type: none"> • neodkladná resuscitace
<ul style="list-style-type: none"> • uvede druhy, příčiny a příznaky šoku • vyjmenuje protišoková opatření a objasní jejich význam • v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci u šokových stavů 	<ul style="list-style-type: none"> • šokové stavy

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé úrazy a náhlé zdravotní příhody • dokáže rozlišit druhy u jednotlivých úrazů a náhlých zdravotních příhod • vyjmenuje příznaky jednotlivých úrazů a náhlých zdravotních příhod • uvede příčiny vzniku jednotlivých úrazů a náhlých zdravotních příhod • v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci u jednotlivých úrazů a náhlých zdravotních příhod • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a ostatním 	<p>První pomoc u úrazů a náhlých zdravotních příhod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • krvácení • rány • poškození teplem, chladem, chemickými látkami • poranění oka • poranění kostí a kloubů • poranění hlavy a páteře • poranění hrudníku a břicha • akutní otravy • akutní neúrazové stavy (hypoglykemie, akutní dušnost, akutní infarkt myokardu, epileptický záchvat) • překotný porod
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje život ohrožující situace • definuje mimořádné události • uvede pravidla třídění raněných • objasní systém aktivace a organizace integrovaného záchranného systému • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel • dokáže rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • uvede možnosti varování obyvatel a jak se chovat při vyhlášení evakuace, dokáže vyhledat potřebné informace pomocí digitálních technologií • uvede obsah evakuačního zavazadla • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a ostatním při hromadném zasažení obyvatel 	<p>Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí ④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní život a život ohrožující situace • mimořádné události (živelné pohromy, havárie, krizové situace aj.) • třídění raněných • aktivace integrovaného záchranného systému při mimořádných událostech • základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) • poranění při hromadném zasažení obyvatel

1.4.18 Ošetrovatelská péče

Název předmětu:	Ošetrovatelská péče
Obor vzdělávání:	Praktická sestra
Forma:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	132 hod.
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu ošetrovatelská péče je získávání teoretických poznatků, a především praktických dovedností. Žáci jsou vedeni tak, aby dokázali aplikovat teoretické vědomosti při práci u lůžka v laboratoři a při nácviku ošetrovatelských výkonů na modelu. Žáci provádí výkony samostatně, ale také se učí spolupracovat v týmu. Nácvik praktických dovedností je zaměřen na správné provedení výkonu, na schopnost vhodné komunikace a empatie k pacientovi. Nedílnou součástí přípravy žáků je také holistický pohled na člověka a tím schopnost poskytování komplexní ošetrovatelské péče o děti a dospělé. Dále je kladen důraz na respektování kulturních zvyků a tradic v rámci ošetrovatelské péče.

Při praktickém nácviku ošetrovatelských výkonů jsou rozvíjeny kladné osobnostní vlastnosti vedoucí k profesionálnímu přístupu k pacientovi.

Charakteristika učiva

Předmět ošetrovatelská péče je zařazen do 1. a 2. ročníku v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. Jedná se o předmět teoreticko – praktický.

V 1. ročníku se žáci seznamují s ošetrovatelstvím jako vědou, vývojem ošetrovatelství, vzděláváním zdravotnických pracovníků a postavením praktické sestry, ochranou zdraví praktické sestry, ošetrovací jednotkou, problematikou ošetrovatelského procesu, výživou, vizitou a péčí o odpočinek a spánek, ošetrováním pacienta s bolestí, organizací práce zdravotnického týmu, problematikou pacienta a nemocničního prostředí, provádí praktický nácvik: druhy obvazového materiálu, obvazová technika, péče o pomůcky – dezinfekce, sterilizace, úprava lůžka, hygienická péče u dětí a dospělých, výživa pacientů a rehabilitační ošetrovatelství.

Ve 2. ročníku se žáci seznamují s objektivními a subjektivními příznaky, fyziologickými a patologickými hodnotami fyziologických funkcí, provádí praktický nácvik sledování fyziologických funkcí a vyprazdňování nemocného. Dále se seznamují s jednotlivými formami léků a prakticky se učí podávání a aplikaci léků různých forem a různými způsoby. Seznamují se s odběry biologického materiálu, s chirurgickými zákroky a asistencí při převazech, s punkcemi, problematikou zánětů, nádorů a regresivních změn.

Pojetí výuky

Předmět ošetrovatelská péče je teoreticko – praktický předmět. Předmět navazuje na vědomosti získané v somatologii, latinské odborné terminologii, klinické propedeutice. Na teoretické vědomosti navazuje praktický nácvik jednotlivých dovedností. Žáci jsou děleni do skupin z důvodu

možnosti praktického nácviku jednotlivých situací. Výuka je převážně vedena metodou praktických ukázek na modelu s využitím odborných pomůcek. Těchto pomůcek využívají i žáci při vlastním nácviku jednotlivých dovedností s ohledem na dodržování pravidel BOZP. Z dalších metod je využíván výklad. V hodinách jsou využity didaktické pomůcky a moderní technika jako je dataprojektor, notebook s možností připojení k internetu.

U žáků je podporována schopnost samostatného získávání vědomostí z různých zdrojů např. z internetových stránek a digitálních aplikací, odborné literatury a časopisů.

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků vzdělávání se řídí zákonem č. 561 (školský zákon), jeho konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické, Šumperk, příspěvkové organizace. Je hodnocen písemný, ústní a praktický projev žáka.

Při praktickém zkoušení je kladen důraz na schopnost aplikovat teoretické a praktické poznatky při realizaci ošetrovatelských výkonů prováděných na modelu v laboratoři ošetrovatelství. Dále je při klasifikaci praktických výkonů hodnocena schopnost organizace práce, přípravy pomůcek, komunikace při výkonu, vztah k práci, schopnost spolupracovat ve skupině a dodržování pravidel BOZP.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu ošetrovatelská péče se rozvíjí zejména tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- žák efektivně vyhledává a zpracovává informace z různých informačních zdrojů.

Kompetence k řešení problémů:

- žák spolupracuje při řešení problémů s pracovní skupinou.

Komunikativní kompetence:

- žák používá odbornou terminologii a orientuje se v ní,
- žák se orientuje v kulturních odlišnostech jiných menšin.

Personální a sociální kompetence:

- žák plní zadané úkoly samostatně, ale také ve skupině.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- žák si uvědomuje hodnotu života, odpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečení ochrany života a zdraví ostatních.

Digitální kompetence:

- žák využívá digitální technologie k získávání a záznamu dat týkajících se zdraví a bezpečí (zdravý životní styl, výživa, hygienická péče atd.),
- žák vyhodnocuje a digitálně sdílí získaná data,
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým,

- žák přizpůsobuje své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami.

Odborné kompetence:

- žák rozvíjí praktické dovednosti a schopnosti,
- žák provádí na modelu činnosti základní ošetrovatelské péče,
- žák si osvojí postupy při provádění ošetrovatelských výkonů na modelu,
- žák získá správné komunikativní návyky,
- žák dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci v laboratoři ošetrovatelství.

Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem ošetrovatelství a vysvětlí jeho cíle • popíše základní rysy moderního ošetrovatelství • vyzvedne význam koncepce současného ošetrovatelství • objasní holistické pojetí člověka v ošetrovatelství • definuje pojem multikulturní ošetrovatelství, vysvětlí zásady multikulturního ošetrovatelství 	Ošetrovatelství ①: <ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ošetrovatelství a jeho cíle • základní rysy moderního ošetrovatelství • koncepce současného ošetrovatelství • holistické pojetí člověka v ošetrovatelství • multikulturní ošetrovatelství
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje historický vývoj světového a českého ošetrovatelství • uvede významné osobnosti ošetrovatelství • charakterizuje historický vývoj vzdělávání zdravotnických pracovníků • vysvětlí současný systém vzdělávání zdravotnických pracovníků • uvede základní kategorie pracovníků ve zdravotnictví • vysvětlí postavení praktické sestry v systému zdravotní péče, její základní kompetence, práva a povinnosti, možnosti kariérního růstu • objasní možnosti uplatnění praktické sestry v sociálních službách • uvede příklady profesních organizací sester a vysvětlí jejich funkci • vyhledá informace v základních právních normách týkajících se činnosti praktické sestry a poskytování zdravotních služeb 	Vývoj ošetrovatelství a postavení praktické sestry v systému zdravotní péče ②: <ul style="list-style-type: none"> • vývoj ošetrovatelství • významné osobnosti ošetrovatelství • vývoj vzdělávání zdravotnických pracovníků • současný systém vzdělávání zdravotnických pracovníků • kategorie zdravotnických pracovníků • praktická sestra v systému zdravotní péče • kompetence, práva a povinnosti praktické sestry • kariérní růst praktické sestry • uplatnění praktické sestry • profesní organizace sester

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje osobnostní předpoklady pro výkon povolání praktické sestry • interpretuje kodex zdravotnického pracovníka • interpretuje vlastními slovy práva pacientů a hospitalizovaných dětí • určí pravidla zdravého životního stylu • vysvětlí význam pracovního prostředí na výkon povolání praktické sestry • naplánuje režim dne praktické sestry s přihlédnutím na pracovní zatížení a posoudí rizika vyplývající z nedodržení režimu dne a přetížení organismu • vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP • uvede význam ochrany zdraví při práci praktické sestry a jeho zajištění • uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úraz 	<p>Osobnost praktické sestry a ochrana zdraví ①②③:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobnost praktické sestry • kodex zdravotnického pracovníka • práva pacientů • životní styl praktické sestry • pracovní prostředí • ochrana zdraví při práci praktické sestry (BOZP, povinnosti organizace, pracovní úraz)
<ul style="list-style-type: none"> • definuje potřeby pacientů • určí hierarchii potřeb nemocných a navrhne intervenci uspokojování jejich potřeb • definuje a vymezení ošetrovatelský proces • uvede jednotlivé fáze ošetrovatelského procesu • vysvětlí význam získávání informací o pacientech • charakterizuje způsoby získávání informací o pacientech 	<p>Ošetrovatelský proces:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potřeby pacientů • charakteristika ošetrovatelského procesu • fáze ošetrovatelského procesu • získávání informací o pacientech, jejich záznam ④
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje druhy obvazového materiálu a zásady při obvazování • demonstruje základní druhy otoček • použije obvazový materiál na jednotlivé části těla • vysvětlí význam přiloženého obvazu 	<p>Obvazový materiál a obvazová technika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy obvazového materiálu, použití • obvazy šátkové • obvazy obinadlové (mulové) • bandáže dolních končetin • obvazy prakové a náplast'ové • obvazy z pružných úpletů

<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojmy dezinfekce, sterilizace, • vysvětlí pojmy expoziční doba, expirační doba • objasní způsoby dezinfekce • nařadí dezinfekční roztok určité koncentrace • vypočítá množství použitého prostředku • uvede zásady hygieny rukou • popíše zásady pro práci se sterilním materiálem • demonstruje manipulaci se sterilním materiálem • zdůvodní význam použití jednorázových pomůcek • definuje pojmy nozokomiální nákazy, bariérová ošetrovatelská péče 	<p>Péče o pomůcky ②:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dezinfekce, druhy, způsoby • dezinfekční prostředky, příprava, zásady • dezinfekce a čištění pomůcek z různých materiálů • manipulace a uložení zdravotnických prostředků • sterilizace, druhy, způsoby • sterilizační přístroje, příprava materiálu ke sterilizaci, zacházení se sterilním materiálem • pomůcky k jednomu použití. • nozokomiální nákazy, bariérová ošetrovatelská péče
<ul style="list-style-type: none"> • definuje termín ošetrovací jednotka • popíše jednotlivé typy ošetrovací jednotky, jejich výhody a nevýhody • jmenuje základní vybavení ošetrovací jednotky • vysvětlí nutnost udržování čistoty a pořádku na ošetrovací jednotce • uvede možná rizika při porušení hygienických opatření • objasní pojem nozokomiální nákazy, navrhne možnosti jejich prevence 	<p>Ošetrovací jednotka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • typy, stavební uspořádání • vybavení, inventář • spotřební materiál, prádlo • udržování čistoty a pořádku na ošetrovací jednotce • nozokomiální nákazy
<ul style="list-style-type: none"> • popíše různé typy lůžek a jejich vybavení • pojmenuje pomůcky doplňující lůžko • dokáže použít pomůcky doplňující lůžko • provede úpravu lůžka a použije pomůcky podle potřeb nemocných • vysvětlí význam správně upraveného lůžka a účel zajištění polohy pacienta • specifikuje jednotlivé polohy pacientů • vyzkouší změnu polohy pacienta • dokáže komunikovat na modelové situaci s pacientem při úpravě lůžka a polohování • provádí nácvik sebeobsluhy a soběstačnosti 	<p>Lůžko a jeho úprava:</p> <ul style="list-style-type: none"> • typy lůžek pro děti a dospělé • základní vybavení lůžka, pomůcky doplňující lůžko • úprava lůžka bez pacienta, s pacientem, • komunikativní dovednosti při práci s pacientem • polohy pacienta v lůžku, jejich změny – posouvání, obracení, přenášení • nácvik sebeobsluhy a soběstačnosti
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam rehabilitačního ošetrovatelství, popíše rehabilitační metody a účinky • definuje pojem fyzikální terapie a terapeutické metody v rehabilitačním ošetrovatelství • popíše tradiční balneologické procedury 	<p>Rehabilitační ošetrovatelství:</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam, rehabilitační metody, účinky • fyzikální terapie a terapeutické metody v rehabilitačním ošetrovatelství • balneologické procedury

<ul style="list-style-type: none"> • popíše postup a správně provádí základní pasivní a aktivní kondiční a dechová cvičení s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta • aplikuje zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury • uplatňuje prvky arteterapie při nácviku soběstačnosti pacienta • uplatňuje při ergoterapii estetické a funkční normy při výrobě předmětů používaných v běžném životě 	<p>Rehabilitační ošetřovatelství – praktická:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kondiční cvičení, dechová cvičení • fyzikální a terapeutické metody • aplikace tepla a chladu • nácvik soběstačnosti pacienta, estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam hygienické péče • popíše jednotlivé pohybové kategorie • respektuje zásady manipulace s prádlem • provádí správně komplexní hygienickou péči u nemocných s různým stupněm sebepéče a soběstačnosti • popíše zásady při provádění hygienické péče • připraví pomůcky k hygienické péči • vyzkouší na modelové situaci komunikaci s pacientem při zajišťování hygienické péče • vysvětlí a demonstrovuje na modelové situaci hygienické vyprazdňování, respektuje zásady • charakterizuje dekubity a opruzeniny podle doporučených hodnotících škál • používá vhodné postupy, zdravotnické prostředky a pomůcky při prevenci dekubitů a opruzenin • demonstrovuje koupel kojence na modelu • vyzkouší na modelu vážení kojence a záznam • respektuje některá specifika hygienické péče daná kulturními tradicemi 	<p>Hygienická péče o děti a dospělé:</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam hygienické péče • pohybové kategorie pacientů • péče o osobní a ložní prádlo • komunikativní dovednosti při poskytování hygienické péče • péče o hygienu dutiny ústní • ranní a večerní toaleta • celková koupel • mytí vlasů, péče o nehty • hygienické vyprazdňování • mytí znečištěného pacienta • péče o kůži • prevence opruzenin, příčiny jejich vzniku, projevy, ošetření • prevence proleženin, příčiny jejich vzniku, projevy, ošetření • vedení hygienických záznamů • koupel kojence, vážení kojence • komunikativní dovednosti při poskytování hygienické péče • některá specifika hygienické péče daná kulturními tradicemi
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje základní složky potravy • objasní správné složení potravy a její význam • zhodnotí stav výživy • definuje pojem dieta • vysvětlí jednotlivé druhy diet • objasní nutnost dietních opatření u pacientů, • vysvětlí systém objednávání stravy za využití digitálních technologií • charakterizuje potraviny pro zvláštní účely a objasní jejich využití 	<p>Výživa ②④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy zdravé výživy • hodnocení stavu výživy • dietní systém • objednávání stravy • potraviny pro zvláštní lékařské účely

<ul style="list-style-type: none"> • rozděluje stravu nemocným podle diet a dbá na jejich dodržování • sleduje bilanci tekutin • pozoruje a zaznamenává fyzický a psychický stav nemocných a zaznamenává schopnost příjmu potravy • popíše postup podávání stravy nemocným podle stupně sebepěče • demonstruje na modelové situaci krmení nesoběstačného pacienta • objasní zvláštnosti ve stravování dané kulturní odlišnosti • pojmenuje způsoby výživy u dětí • demonstruje na modelu krmení kojence • komunikuje s pacientem během krmení 	<p>Výživa pacientů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podávání jídla u dětí a dospělých dle pohybové kategorie • vybraná kulturní specifika ve stravování • výživa u dětí • příprava kojenecké stravy, krmení kojence • komunikace při krmení pacienta
<ul style="list-style-type: none"> • popíše organizační schéma zdravotnického zařízení • definuje pojem zdravotnický tým, týmová práce, sestaví schéma hierarchie zdravotnických pracovníků • popíše náplň práce zdravotnického týmu • objasní časový rozpis služeb pro lůžkové oddělení • popíše písemné a ústní předání služby • vysvětlí organizační formy ošetrovatelské péče • vysvětlí význam auditu ve zdravotnictví • uvede měřicí techniky • vysvětlí význam standardů • vysvětlí, jak je zajištěna ochrana osobních údajů ve zdravotnictví (zvl. pacientů a zaměstnanců) • vysvětlí pojmy léčebný řád, domácí řád 	<p>Organizace práce zdravotnického týmu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizace a řízení ošetrovatelské péče • zdravotnický tým a jeho cíle, týmová práce • náplň práce zdravotnického týmu • časový rozpis služeb • předání služby • organizační formy ošetrovatelské péče • audit ve zdravotnictví • měřicí techniky • standardy • ochrana osobních údajů • léčebný řád, domácí řád
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí význam prvního kontaktu pacienta s ošetřujícím personálem • vyjmenuje činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propuštěním nemocných, včetně jejich elektronického záznamu • definuje pojem sanitární filtr, hospitalizace, vyjmenuje dokumentaci nutnou pro příjem, přemísťování a propuštění pacienta 	<p>Pacient a nemocniční prostředí ④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • první kontakt pacienta s ošetřujícím personálem • příjem, přemísťování a propuštění pacienta, edukace, zdravotnická dokumentace pacienta

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem vizita • objasní účel vizity • vyjmenuje formy vizity a objasní jejich zvláštnosti • popíše funkci lékařské a sesterské vizity • určí povinnosti praktické sestry před, v průběhu a po vizitě • objasní etické aspekty vizity 	<p>Vizita:</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam, účel, formy vizity • povinnosti praktické sestry při vizitě • sesterská vizita • záznam ordinací • etické aspekty vizity
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem bolest, vysvětlí fyziologii vzniku bolesti a její vnímání a prožívání pacientem • dokáže rozdělit typy bolesti, charakter a intenzitu bolesti • popíše projevy bolesti, demonstruje na modelové situaci práci s mapou bolesti a škálou bolesti • uvede postupy a prostředky pro zmírnění a prevenci bolesti • uvede možnou léčbu bolesti • objasní účinek lékových skupin užívaných k léčbě bolesti, vyjmenuje léky ze skupiny analgetik a anestetik, popíše principy celkové a lokální anestézie • uvede specifika etnických skupin při prožívání bolesti 	<p>Ošetřování pacienta s bolestí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímání a prožívání bolesti • typy bolesti, charakter bolesti a její intenzita • projevy bolesti • mírnění bolesti, prevence • léčba bolesti • analgetika, anestetika • kulturní specifika prožívání bolesti
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem odpočinek a spánek • vysvětlí význam spánku • charakterizuje podmínky pro zajištění dostatečného spánku • vysvětlí poruchy spánku 	<p>Péče o odpočinek a spánek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam spánku • poruchy spánku • vytváření vhodných podmínek pro odpočinek a spánek

2. ročník, 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
Subjektivní a objektivní příznaky	
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje subjektivní a objektivní příznaky, dokáže na příkladech posoudit příznaky a zařadit je do skupin 	<ul style="list-style-type: none"> • základní charakteristika subjektivních a objektivních příznaků
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje uvedené příznaky, vysvětlí význam hydratace, dokáže určit příznaky dehydratace, dokáže rozlišit typy kašle a dušnosti, charakterizuje poruchy vědomí 	<ul style="list-style-type: none"> • únava, žízeň, hlad, nechutenství nevolnost, bušení srdce, závrať, svědění kůže, poruchy řeči, poruchy hybnosti, výraz tváře, dušnost, kašel, cyanóza, dysfagie, zvracení, škytavka, pálení žáhy, změny na kůži /ikterus, edém, anasarka, ascites/, poruchy vědomí
Sledování fyziologických funkcí ④	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede fyziologické a patologické hodnoty fyziologických funkcí, používá a dokáže přeložit odborné termíny související s fyziologickými funkcemi, rozpozná život ohrožující stavy 	<ul style="list-style-type: none"> • odborná terminologie – tělesná teplota, puls, dech, tlak krevní, defekace, sledování stolice, příměsi stolice, mikce, sledování moči, příměsi moči
<ul style="list-style-type: none"> • připraví pomůcky, prakticky změří fyziologické funkce a zaznamená hodnoty • změří fyziologické funkce s použitím moderních digitálních technologií • vyhodnotí fyziologické nebo patologické hodnoty u dospělých i dětí 	<ul style="list-style-type: none"> • měření a vážení pacientů, měření tělesné teploty, pulsu, dechu, krevního tlaku • záznam hodnot
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy hustota moči, bilance tekutin • připraví pomůcky k měření hustoty moči • změří hustotu moči (k názornosti se využívá voda) a provádí záznamy hodnot 	<ul style="list-style-type: none"> • vyprazdňování močového měchýře: hustota moči, bilance tekutin, záznamy hodnot
<ul style="list-style-type: none"> • připraví pomůcky k cévkování a výplachu močového měchýře • demonstruje na modelu asistenci při cévkování ženy i muže a při výplachu močového měchýře • dodržuje zásady třídění použitého materiálu • popíše péči o močový katétr 	<ul style="list-style-type: none"> • asistence při cévkování ženy i muže, péče o močový katétr, výplach močového měchýře

<ul style="list-style-type: none"> • popíše nácvik vyprazdňovacího reflexu • charakterizuje druhy klyzmat • připraví pomůcky ke klyzmatu • demonstruje klyzma na modelu • dodržuje zásady třídění použitého materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> • vyprazdňování tlustého střeva: vyprazdňovací reflex, klyzma, druhy klyzmat
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje druhy inkontinence popíše pomůcky pro inkontinentní pacient vysvětlí jejich použití • demonstruje na modelu použití pomůcek pro inkontinentní pacienty 	<ul style="list-style-type: none"> • inkontinence – druhy a pomůcky
Podávání a aplikace léků ④	
<ul style="list-style-type: none"> • definuje základní pojmy • orientuje se v označení léků a expirační době • popíše formy léků a způsoby aplikace léků • specifikuje žádoucí a nežádoucí účinky léků • je si vědom trestní odpovědnosti při zneužití léků • uvede účinky základních lékových skupin a zná zástupce léků u těchto skupin • dokáže vyhledat a doplňovat si nové informace a poznatky v oboru farmakologie • používá odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • obecná farmakologie • lék, léčivo, označení léků, lékové skupiny, způsoby aplikace, žádoucí a nežádoucí účinky léků, interakce, kumulace léků, léková závislost, odborná terminologie
<ul style="list-style-type: none"> • prakticky rozliší jednotlivé ukázky základních forem a označení léků • popíše objednávání léků • uvede možnost elektronického objednávání léků • vysvětlí, jak hospodárně nakládat s léky • interpretuje pravidla pro manipulaci s opiáty 	<ul style="list-style-type: none"> • formy léků, objednávání, uložení, hospodaření s léky, opiáty
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje zásady při perorálním podávání léků • dovede připravit pomůcky k podávání léků per os • orientuje se v dokumentaci, ale také v digitálně vedených ordinacích • dokáže komunikovat s pacientem v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • podávání léků per os • zásady, pomůcky, postup, dokumentace, komunikace

<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje místní aplikace léků • respektuje zásady při podávání léků konečníkem • dovede připravit pomůcky • demonstruje postup na modelu • orientuje se v dokumentaci, ale také v digitálně vedených ordinacích • dokáže komunikovat s pacientem v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • místní aplikace léků • podávání léků konečníkem • zásady, pomůcky, postup, dokumentace, komunikace
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje zásady při podávání léků kůží • dovede připravit pomůcky • demonstruje postup na modelu • orientuje se v dokumentaci, ale také v digitálně vedených ordinacích • dokáže komunikovat s pacientem v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • podávání léků kůží • zásady, pomůcky, postup, dokumentace, komunikace
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje zásady při podávání léků do spojivkového vaku • dovede připravit pomůcky • demonstruje postup na modelu • orientuje se v dokumentaci, ale také v digitálně vedených ordinacích • dokáže komunikovat s pacientem v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • podávání léků do spojivkového vaku • zásady, pomůcky, postup, dokumentace, komunikace
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje zásady při podávání léků do ucha • dovede připravit pomůcky • demonstruje postup na modelu • orientuje se v dokumentaci, ale také v digitálně vedených ordinacích • dokáže komunikovat s pacientem v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • podávání léků do ucha • zásady, pomůcky, postup, dokumentace, komunikace
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje zásady při podávání léků do nosu • dovede připravit pomůcky • demonstruje postup na modelu • orientuje se v dokumentaci, ale také v digitálně vedených ordinacích • dokáže komunikovat s pacientem v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • podávání léků do nosu • zásady, pomůcky, postup, dokumentace, komunikace

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí účel a vyjmenuje druhy inhalací • popíše postup a zásady při podávání inhalace • orientuje se v dokumentaci, ale také v digitálně vedených ordinacích • dokáže komunikovat s pacientem v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • podávání léků do dýchacích cest • inhalace, účel, druhy, zásady, pomůcky, postup, dokumentace, komunikace
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí účel aplikace kyslíku • vyjmenuje zásady při manipulaci s kyslíkem a nutnost dodržování provozních a bezpečnostních předpisů při oxygenoterapii • popíše aplikátory kyslíku • dokáže komunikovat s pacientem v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • aplikace kyslíku • účel, druhy, zásady, pomůcky, postup, dokumentace, komunikace • provozní a bezpečnostní předpisy
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže připravit pomůcky, manipulovat s lahvičkami a ampulkami a připravit lék k podání • dodržuje zásady třídění použitého materiálu • vysvětlí zvláštnosti aplikace injekcí u dětí 	<ul style="list-style-type: none"> • aplikace injekcí • příprava k aplikaci injekcí • zvláštnosti injekcí u dětí
<ul style="list-style-type: none"> • připraví pomůcky k aplikaci injekcí do kůže • respektuje zásady při aplikaci injekcí • vyhledá na modelu místa vpichu • demonstruje na modelu techniku vpichu • orientuje se v dokumentaci, ale také v digitálně vedených ordinacích • dokáže komunikovat s pacientem v modelových situacích <ul style="list-style-type: none"> • připraví pomůcky k aplikaci injekcí do podkoží • respektuje zásady při aplikaci injekcí • vyhledá na modelu místa vpichu • demonstruje na modelu techniku vpichu • vyjmenuje možné komplikace • orientuje se v dokumentaci, ale také v digitálně vedených ordinacích • dokáže komunikovat s pacientem v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • aplikace injekcí do kůže, do podkoží • pomůcky, zásady, místa vpichu, technika vpichu, dokumentace, komunikace

<ul style="list-style-type: none"> • připraví pomůcky k aplikaci injekcí do svalu • respektuje zásady při aplikaci injekcí • vyhledá na modelu místa vpichu • demonstruje na modelu techniku vpichu • vyjmenuje možné komplikace • orientuje se v dokumentaci, ale také v digitálně vedených ordinacích • dokáže komunikovat s pacientem v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • aplikace injekcí do svalu • pomůcky, zásady, místa vpichu, technika vpichu, komplikace, dokumentace, komunikace
<ul style="list-style-type: none"> • připraví pomůcky k aplikaci injekce do žíly • asistuje na modelu při aplikaci injekce do žíly • popíše péči o periferní kanylu • nachystá pomůcky k zavedení periferní kanyly 	<ul style="list-style-type: none"> • asistence při aplikaci injekce do žíly • péče o periferní kanylu
<ul style="list-style-type: none"> • objasní účel podávání infúzních roztoků • vyjmenuje druhy infúzních roztoků • připraví pomůcky k aplikaci infúze • popíše přípravu pacienta na aplikaci infúze • asistuje při aplikaci infúze • vyjmenuje možné komplikace při infúzi • orientuje se v dokumentaci, ale také v digitálně vedených ordinacích 	<ul style="list-style-type: none"> • infúzní terapie - účel, druhy infúzních roztoků, příprava pacienta, komplikace, dokumentace
<ul style="list-style-type: none"> • objasní účel podávání transfúze • vyjmenuje druhy transfúzních přípravků • popíše přípravu pacienta před podáním transfúze • nachystá pomůcky k aplikaci transfúze • asistuje při aplikaci transfúze • popíše péči o pacienta při a po podání transfúze • vyjmenuje možné komplikace při a po transfúzi • orientuje se v dokumentaci, ale také v digitálně vedených ordinacích 	<ul style="list-style-type: none"> • asistence při transfúzi: účel transfúze, transfúzní přípravky, příprava pacienta, komplikace, dokumentace

Odběry biologického materiálu ② ④	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem biologický materiál • objasní zásady při odběrech a podstatu jednotlivých druhů vyšetření • charakterizuje prevenci přenosných chorob a bezpečnost a ochranu zdraví při práci • připraví pomůcky, dokumentaci včetně žádanek k základním odběrům biologického materiálu • uvede možnost elektronického získávání dat o výsledcích odběrů • dokáže komunikovat s pacientem během odběru • charakterizuje zvláštnosti odběru biologického materiálu u dětí 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady při odběrech biologického materiálu, druhy vyšetření • bezpečnost, ochrana zdraví při odběrech, dokumentace, komunikace • zvláštnosti odběru u dětí
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje základní vyšetření moči, způsoby a zásady odběru • vyjmenuje druhy vyšetření 	<ul style="list-style-type: none"> • odběr moči • druhy vyšetření - orientační, biochemické, mikrobiologické
<ul style="list-style-type: none"> • popíše postupy při odběru sputa, zvratků, zbytků potravy a techniky výtěrů a stěrů 	<ul style="list-style-type: none"> • odběr sputa, zvratků, zbytků potravy, výtěry, stěry
<ul style="list-style-type: none"> • popíše a demonstruje na modelu odběr stolice • vyjmenuje druhy vyšetření stolice 	<ul style="list-style-type: none"> • odběr stolice: druhy vyšetření
<ul style="list-style-type: none"> • nachystá pomůcky k odběru krve • popíše techniku odběru krve • orientuje se v dokumentaci • provádí odběr krve na modelu • dodržuje zásady třídění použitého materiálu • charakterizuje jednotlivé druhy vyšetření krve 	<ul style="list-style-type: none"> • odběr krve: technika odběru, dokumentace • odběr krve na biochemické, hematologické, sérologické, mikrobiologické vyšetření
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá techniku odběru kapilární krve 	<ul style="list-style-type: none"> • odběr kapilární krve
<ul style="list-style-type: none"> • připraví pomůcky k výplachu žaludku • asistuje při výplachu žaludku 	<ul style="list-style-type: none"> • výplach žaludku
Asistence při převazech ran	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí obecné chirurgické pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> • chirurgické zákroky – punkce, incize, excize, amputace, resekce, sutura, extrakce, ektomie, revize, transplantace

<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a charakterizuje druhy ran • vysvětlí způsoby hojení ran • pojmenuje základní chirurgické nástroje • vyjmenuje vybavení převazového vozíku • připraví sterilní stolek • dodržuje zásady asepse při práci • asistuje při převazu aseptické a septické rány na modelu • dodržuje zásady třídění použitého materiálu • vyjmenuje druhy drénů a vysvětlí význam drenáží 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy ran – akutní, chronické, aseptické, septické • hojení ran • základní chirurgické nástroje • vybavení převazového vozíku • příprava sterilního stolku • asistence při převazu aseptické a septické rány • drény, drenáže
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam a základní druhy stomií 	<ul style="list-style-type: none"> • stomie – úvod, druhy
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí účel punkce, charakterizuje jednotlivé druhy punkcí • popíše druhy punkcí • popíše přípravu pacienta před punkcemi, připraví základní pomůcky k punkcím, popíše péči o pacienta po punkci 	<p>Punkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • účel, druhy: punkce lumbální, sternální, hrudní, břišní • příprava pacienta a pomůcek, komunikace s pacientem, péče o pacienta po punkci
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu – záněty • vyjmenuje příčiny vzniku zánětů • popíše místní a celkové projevy zánětu • uvede druhy zánětu – podle průběhu, převažujících změn a charakteru zánětlivých projevů • specifikuje lékové skupiny užívané při léčbě zánětu, uvede hlavní zástupce lékových skupin užívaných k léčbě zánětu • používá odbornou terminologii 	<p>Záněty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příčiny zánětu • odborné názvosloví zánětu • projevy zánětu • druhy zánětu – podle průběhu zánětu, převažujících změn, charakteru zánětlivých projevů • léčba zánětu
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu – nádory • charakterizuje nádory, uvede druhy nádorů • objasní základy léčby nádorů, specifikuje lékové skupiny užívané k léčbě nádorových onemocnění, uvede hlavní zástupce lékové skupiny • používá odbornou terminologii 	<p>Nádory:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příčiny nádoru • charakteristika a druhy nádorů, nepravé nádory, prekancerózy, pravé nádory • léčba nádorů, cytostatika

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu – regresivní a progresivní změny • uvede ve správných souvislostech příčiny a příznaky zániku organismu • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<p>Regresivní a progresivní změny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • regresivní změny – nekróza, gangréna, dekubitus, atrofie, dystrofie, poruchy vápníkových iontů v krvi, poruchy oběhu krve • progresivní změny – regenerace, reparace, hypertrofie, hyperplazie, metaplazie • zánik organismu – příčiny a příznaky
--	---

1.4.19 Ošetrovatelství

Název předmětu:	Ošetrovatelství
Obor vzdělání:	Praktická sestra
Forma vzdělání:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	192
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovaciho předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu ošetrovatelství je získávání teoretických poznatků a praktických dovedností v oblastech prevence, léčby, ošetrování a následné péče o zdravé i nemocné děti a dospělé v rozsahu kompetencí praktické sestry. Nedílnou součástí je pohled na člověka v holistickém pojetí, který v žácích rozvíjí přístup ke každému člověku jako k individu. Dále je kladen důraz na respektování kulturních zvyků a tradic v rámci ošetrovatelské péče.

Během celého studia je prohlubován profesionální přístup k pacientům.

Charakteristika učiva

Ošetrovatelství je zařazeno do 3., 4. a 5. ročníku.

Ve 3. ročníku je náplň učiva zaměřena na poskytování ošetrovatelské péče u pacientů s interním a chirurgickým onemocněním. 4. ročník je zaměřen na ošetrovatelskou péči u pacientů s chirurgickým, ortopedickým, urologickým, gynekologickým onemocněním a na poskytování ošetrovatelské péče u dětí na dětském oddělení. Do 5. ročníku je zařazena problematika ošetrovatelské péče na neurologickém, gerontologickém, infekčním, onkologickém, očním, kožním oddělení, stomatologickém a ve stomatologii. V tomto ročníku se žáci seznámí se systémem práce v primární sféře, rehabilitační a fyzikální medicíně, komunitních centrech, léčebných ústavech a dětských zařízeních, sociálních službách.

Pojetí výuky

Ošetrovatelství je teoretický předmět. Předmět navazuje na vědomosti získané v somatologii, klinické propedeutice, psychologii, ale i ve všeobecně vzdělávacích předmětech. Předmět se vyučuje v klasické i odborné učebně. Výuka je vedena frontálně s využitím výkladu, dále jsou využívány aktivizační metody a metody praktických ukázek s využitím odborných pomůcek. V hodinách je využíváno didaktických pomůcek a moderní techniky, jako je dataprojektor, notebook s možností k připojení k internetu. U žáků je podporována schopnost samostatného získávání vědomostí z různých zdrojů, např. z webových stránek, aplikací, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, odborné literatury a časopisů.

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jeho konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické, Šumperk, příspěvkové organizace.

K hodnocení písemných testů a ústního zkoušení se využívá klasifikační stupnice.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu ošetrovatelství se rozvíjí hlavně tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- žák ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- žák uplatňuje různé techniky práce s textem, umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace,
- žák s porozuměním poslouchá mluvený projev,
- žák využívá k učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- žák zná možnosti dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů:

- žák porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace k řešení problému, navrhne způsob řešení a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- žák volí prostředky a způsoby ke splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Komunikativní kompetence:

- žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- žák využívá odbornou terminologii,
- žák se vyjadřuje a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- žák dosáhne jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace.

Personální a sociální kompetence:

- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- žák reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku,
- žák přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly,
- žák přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení osobním konfliktům.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- žák má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- žák má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru.

Digitální kompetence:

- žák získává příležitosti pro tvůrčí využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení a osobnostnímu a sociálnímu rozvoji,
- žák vyhledává informace za pomoci digitálních technologií k např. z oblastí výživy, péče o odpočinek a spánek, prevence, diagnostiky, léčby nemocí,
- žák vyhodnocuje a digitálně sdílí získaná data, formuluje návrhy pro zlepšení daného stavu
- žák kriticky přistupuje k výběru informačních zdrojů, k rozpoznávání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti podpory zdraví a ochrany bezpečí,
- žák bezpečně komunikuje prostřednictvím digitálních technologií, odpovědně přistupuje při používání a sdílení informací, které se týkají zdraví a bezpečí,
- žák eticky jedná a odmítá všechny projevy násilí a agrese při interakci v digitálním prostředí.

Odborné kompetence:

- žák je vybaven odbornými vědomostmi potřebnými k ošetrovatelské péči o pacienta.

Rozpis učiva a realizace kompetencí**3. ročník, 2 hodiny týdně**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
	Léčebné metody, předoperační a pooperační péče:
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních léčebných metod (konzervativní, operativní a doplňkové léčebné metody) • vysvětlí specifika konzervativní a operativní léčby u dětí, seniorů a osob s handicapem; • ilustruje využití doplňkových léčebných metod • užívá správně českou i latinskou terminologii • charakterizuje druhy předoperační přípravy, pooperační péči u dospělých • popíše zvláštnosti předoperační přípravy a pooperační péče u dětí 	<ul style="list-style-type: none"> • léčebné metody – konzervativní, operativní, doplňkové • specifika konzervativní a operativní léčby u dětí, seniorů a osob s handicapem • využití doplňkových léčebných metod • předoperační příprava a pooperační péče u dospělých, zvláštnosti u dětí

	Ošetrovatelská péče u pacientů na interním oddělení:
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje ošetrovatelskou péči na interním oddělení • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění na interním oddělení • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na interním oddělení 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ošetrovatelské péče na interním oddělení • etiopatogeneze, diagnostika a léčba na interním oddělení • zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na interním oddělení
<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u jednotlivých onemocnění • dokáže formulovat edukaci u pacienta s onemocněním dýchacího systému 	Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním dýchacího systému: <ul style="list-style-type: none"> • zánětlivá onemocnění akutní a chronická • astma bronchiale • tuberkulóza
<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u jednotlivých onemocnění • dokáže formulovat edukaci u pacienta s onemocněním srdce a oběhového systému 	Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním oběhového systému: <ul style="list-style-type: none"> • hypertenze • ischemická choroba srdeční • infarkt myokardu • onemocnění periferních tepen a žil
<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u jednotlivých onemocnění • dokáže formulovat edukaci u pacienta s onemocněním zažívacího systému 	Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním zažívacího systému: <ul style="list-style-type: none"> • vředová choroba gastroduodena • jaterní cirhóza • hepatitis
<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u jednotlivých onemocnění • dokáže formulovat edukaci u pacienta s onemocněním žláz s vnitřní sekrecí 	Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním žláz s vnitřní sekrecí: <ul style="list-style-type: none"> • hypothyreóza • hyperthyreóza • diabetes mellitus a jeho komplikace

<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u jednotlivých onemocnění • dokáže formulovat edukaci u pacienta s onemocněním krve 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním krve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • anémie • krvácivé projevy
<p>Ošetrovatelská péče u pacientů na chirurgickém oddělení:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje ošetrovatelskou péči na chirurgickém oddělení • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění na chirurgickém oddělení • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na chirurgickém oddělení 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ošetrovatelské péče na chirurgickém oddělení • etiopatogeneze, diagnostika a léčba na chirurgickém oddělení • zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na chirurgickém oddělení
<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u jednotlivých onemocnění • dokáže formulovat edukaci u pacienta s onemocněním mozku 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním mozku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • komoče mozku • bezvědomí
<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u jednotlivých onemocnění • dokáže formulovat edukaci u pacienta s onemocněním zažívacího systému 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním zažívacího systému:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poranění břicha • operace žaludku • cholelithiáza, cholecystektomie • pankreatitida • hernie • onemocnění střev • náhlé příhody břišní

4. ročník, 2 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
Ošetrovatelská péče u pacientů na chirurgickém oddělení:	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u jednotlivých onemocnění • dokáže formulovat edukaci u pacienta s onemocněním pohybového systému 	Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním pohybového aparátu: <ul style="list-style-type: none"> • druhy zlomenin • osteosyntéza • sádrový obvaz • extenze • amputace
<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče • dokáže formulovat edukaci u pacientů s onemocněním krku 	Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním krku: <ul style="list-style-type: none"> • strumektomie
Ošetrovatelská péče na ortopedickém oddělení:	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje ošetrovatelskou péči na ortopedickém oddělení • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění na ortopedickém oddělení • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na ortopedickém oddělení 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ošetrovatelské péče na ortopedickém oddělení • etiopatogeneze, diagnostika a léčba na ortopedickém oddělení • zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na ortopedickém oddělení
<ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u jednotlivých onemocnění • dokáže formulovat vhodnou edukaci, včetně využití aplikace Pacientská cesta 	Ošetrovatelská péče u nemocných s onemocněním: <ul style="list-style-type: none"> • revmatoidní artritida • artróza • totální endoprotéza kyčle ④

Ošetřovatelské péče na urologickém oddělení:	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje ošetřovatelskou péči na urologickém oddělení • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění na urologickém oddělení • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na urologickém oddělení 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ošetřovatelské péče na urologickém oddělení • etiopatogeneze, diagnostika a léčba na urologickém oddělení • zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na urologickém oddělení
<ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u jednotlivých onemocnění • dokáže formulovat vhodnou edukaci 	Ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním: <ul style="list-style-type: none"> • záněty močových cest, ledvin • urolitiáza • selhání ledvin
Ošetřovatelská péče u ženy na gynekologicko – porodnickém oddělení:	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje ošetřovatelskou péči na gynekologicko-porodnickém oddělení • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění na gynekologicko-porodnickém oddělení • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na gynekologicko-porodnickém oddělení 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ošetřovatelské péče na gynekologicko-porodnickém oddělení • etiopatogeneze, diagnostika a léčba na gynekologicko-porodnickém oddělení • zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na gynekologicko-porodnickém oddělení
<ul style="list-style-type: none"> • popíše ošetřovatelskou péči u ženy před a po malém gynekologickém zákroku • objasní podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje ošetřovatelskou péči u žen se záněty rodidel • vyjmenuje základní gynekologické operace • popíše ošetřovatelskou péči u ženy před a po gynekologické operaci • vysvětlí rizika a následky pohlavních chorob 	Ošetřovatelská péče u ženy na gynekologickém oddělení: <ul style="list-style-type: none"> • malé gynekologické zákroky • záněty rodidel • gynekologické operace • pohlavní choroby

<ul style="list-style-type: none"> • popíše fyziologický průběh těhotenství • objasní ošetrovatelskou péči u ženy před, během a po porodu • popíše péči o ženu v šestinedělí • popíše ošetření novorozence 	<p>Ošetrovatelská péče na porodnickém oddělení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ošetrovatelská péče u ženy před, během porodu a po porodu, v šestinedělí • ošetření novorozence
<p>Ošetrovatelská péče u pacientů na dětském oddělení:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje ošetrovatelskou péči na dětském oddělení • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění na dětském oddělení • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na dětském oddělení • specifikuje význam preventivních prohlídek 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ošetrovatelské péče na dětském oddělení • etiopatogeneze, diagnostika a léčba na dětském oddělení • zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na dětském oddělení
<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u jednotlivých onemocnění • dokáže formulovat edukaci srozumitelnou formou pro děti i rodiče 	<p>Ošetrovatelská péče u dětí s onemocněním:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zánětlivá onemocnění dýchacího systému • astma bronchiale • vrozená a získaná onemocnění srdce (informativně) • febrilní křeče • diabetes mellitus • průjmová onemocnění infekční a neinfekční • adenoidní vegetace a adenotomie

5. ročník, 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<p>Ošetrovatelská péče na neurologickém oddělení:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje ošetrovatelskou péči na neurologickém oddělení • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění na neurologickém oddělení • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na neurologickém oddělení 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ošetrovatelské péče na neurologickém oddělení • etiopatogeneze, diagnostika a léčba na neurologickém oddělení • zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na neurologickém oddělení

<ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u jednotlivých onemocnění • dokáže formulovat vhodnou edukaci 	<p>Ošetrovatelská péče u nemocných s onemocněním:</p> <ul style="list-style-type: none"> • epilepsie • cévní mozková příhoda • demence • Parkinsonova choroba (informativně) • vertebroalgický syndrom
<p>Ošetrovatelská péče o staré lidi, na gerontologickém oddělení a v terminálním stádiu nemoci:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje změny ve stáří • specifikuje ošetrovatelskou péči o staré a chronicky nemocné pacienty • vysvětlí pojem imobilizační syndrom • uvede příčiny vzniku imobilizačního syndromu • popíše projevy imobilizačního syndromu • vysvětlí prevenci vzniku imobilizačního syndromu • specifikuje zařízení pro staré a chronicky nemocné pacienty • objasní ostatní možnosti péče o seniory • navrhne možnosti sociální aktivizace v péči o seniory 	<p>Ošetrovatelské péče o staré lidi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • změny ve stáří • ošetrovatelská péče u starých a chronicky nemocných • imobilizační syndrom • péče o seniory, zařízení pro pacienty staré a chronicky nemocné • sociální aktivizace v péči o seniory
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje ošetrovatelskou péči na gerontologickém oddělení • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění na gerontologickém oddělení • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na gerontologickém oddělení 	<p>Ošetrovatelská péče na gerontologickém oddělení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ošetrovatelské péče na gerontologickém oddělení • etiopatogeneze, diagnostika a léčba na gerontologickém oddělení • zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na gerontologickém oddělení
<ul style="list-style-type: none"> • uvede postup při ošetrování pacienta v terminálním stádiu • vysvětlí význam psychické podpory umírajícím a jejich blízkým • popíše péči o tělo zemřelých • popíše činnosti spojené s úmrtím nemocného 	<p>Péče o pacienta v terminálním stádiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvláštnosti ošetrovatelské péče u nemocných v terminálním stádiu • psychická podpora umírajícím a jejich blízkým • péče o mrtvé tělo
<p>Ošetrovatelské péče na onkologickém oddělení:</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje ošetrovatelskou péči na onkologickém oddělení • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice, léčbě a komplikacích onemocnění na onkologickém oddělení • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na onkologickém oddělení • popíše možnost onkologické léčby a vyjmenuje komplikace 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ošetrovatelské péče na onkologickém oddělení • etiopatogeneze, diagnostika a léčba na onkologickém oddělení • zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na onkologickém oddělení • onkologická léčba • komplikace
<ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u jednotlivých onemocnění • dokáže formulovat vhodnou edukaci • specifikuje psychické změny v chování pacienta, popíše způsoby uspokojování psychických potřeb • získané vědomosti z chirurgického celku aplikuje na onkologickou problematiku 	<p>Ošetrovatelské péče u nemocných s onemocněním:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nádory prsu • nádory plic • nádory tlustého střeva, • nádory prostaty
<p>Ošetrovatelská péče na očním oddělení ④:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje ošetrovatelskou péči na očním oddělení • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění na očním oddělení • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na očním oddělení a také možnosti využití digitálních technologií 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ošetrovatelské péče na očním oddělení • etiopatogeneze, diagnostika a léčba na očním oddělení • zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na očním oddělení
<ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u jednotlivých onemocnění • dokáže formulovat vhodnou edukaci 	<p>Ošetrovatelská péče o nemocné s onemocněním:</p> <ul style="list-style-type: none"> • katarakta • glaukom

Ošetrovatelské péče na kožním oddělení:	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje ošetrovatelskou péči na kožním oddělení • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění na kožním oddělení • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na kožním oddělení 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ošetrovatelské péče na kožním oddělení • etiopatogeneze, diagnostika a léčba na kožním oddělení • zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na kožním oddělení
<ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u jednotlivých onemocnění • dokáže formulovat vhodnou edukaci 	Ošetrovatelská péče o nemocné s onemocněním: <ul style="list-style-type: none"> • bércový vřed • lupénka
Ošetrovatelská péče ve stomatologii:	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje práci ve stomatologické ambulanci a na stomatologickém oddělení • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění ve stomatologii • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče ve stomatologii • dokáže formulovat vhodnou edukaci • orientuje se v dentálních materiálech používaných ve stomatologii, vysvětlí jejich využití 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika práce ve stomatologické ambulanci a na stomatologickém oddělení • etiopatogeneze, diagnostika a léčba ve stomatologii • zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče ve stomatologii • dentální materiály ve stomatologii
<ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatu, příznaky, diagnostiku a léčebné postupy u jednotlivých onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u jednotlivých onemocnění • dokáže formulovat vhodnou edukaci 	Ošetrovatelská péče o nemocné s onemocněním: <ul style="list-style-type: none"> • zubní kaz • onemocnění parodontu
Ošetrovatelská péče v rehabilitační a fyzikální medicíně:	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje ošetrovatelskou péči v rehabilitační a fyzikální medicíně • orientuje se v léčbě onemocnění v rehabilitační a fyzikální medicíně • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče v rehabilitační a fyzikální medicíně • orientuje se v regionální lázeňské léčbě • popíše metody bazální stimulace 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ošetrovatelské péče v rehabilitační a fyzikální medicíně • léčba v rehabilitační a fyzikální medicíně • zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče v rehabilitační a fyzikální medicíně • lázeňská léčba • bazální stimulace

Práce praktické sestry v terénu, komunitních centrech, léčebných ústavech a dětských zařízeních, sociálních službách ④:

- charakterizuje ošetrovatelskou péči v jednotlivých zařízeních a službách, včetně využití digitálního zpracování údajů u nemocných a klientů
- specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče v jednotlivých zařízeních a službách
- rozlišuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům
- navrhne herní aktivity dětí
- navrhne možnosti aktivizace v rámci péče o seniory
- navrhne možnosti zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu v péči poskytované dětem a seniorům v různých zařízeních a službách

- charakteristika ošetrovatelské péče v jednotlivých zařízeních a službách
- zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče v jednotlivých zařízeních a službách poskytovaným dětem a seniorům
- aktivizace a péče o psychickou pohodu dětí a seniorů

1.4.20 Ošetrovatelská praxe

Název předmětu:	Ošetrovatelská praxe
Obor vzdělání:	Praktická sestra
Forma vzdělání:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	477
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu je profesní příprava žáků k poskytování komplexní ošetrovatelské péče o děti, mládež a dospělé pacienty v rozsahu náplně práce praktické sestry.

Vyučovací předmět směřuje k osvojení praktických dovedností a odborných činností nezbytných pro poskytování ošetrovatelské péče pacientům, a to v reálném prostředí zdravotnického zařízení, případně i sociálních zařízeních dle možností regionu. Výuka předmětu upevňuje a doplňuje znalosti, dovednosti a návyky získané v ostatních teoreticko-praktických odborných předmětech, vede žáky ke komplexnímu a systematickému myšlení.

Výuka předmětu směřuje k osvojení profesionálního přístupu k pacientům, ke schopnosti řídit se etickým kodexem zdravotnických pracovníků. Žáci jsou vedeni k respektování zásad multikulturního ošetrovatelství. Výuka je vedena tak, aby si žáci vážili života a zdraví, aby preferovali zdravý životní styl.

Charakteristika učiva

Předmět ošetrovatelská praxe je zařazen do 3. ročníku v rozsahu 3 hodin týdně, ve 4. a 5. ročníku je to 6 hodin týdně.

Učivo předmětu je rozvrženo do jednotlivých tematických celků. Témata celků navazují na učivo probrané v teoretických a teoreticko-praktických hodinách odborných předmětů.

Tematické celky zahrnují oblasti – management ošetrovatelské péče, realizace základní ošetrovatelské péče, péče o výživu, péče o vyprazdňování, sledování fyziologických funkcí, vizita, odběry biologického materiálu, podávání léků, aplikace léků injekcemi, psychická a fyzická aktivizace pacientů, příjem, překládání a propuštění pacienta, úmrtí pacienta. Komplexní ošetrovatelská péče u vybraných klinických onemocnění je zařazena do čtvrtého a pátého ročníku.

Pojetí výuky

Výuka předmětu má charakter vyučovací hodiny v klinických podmínkách. Má svůj cíl, obsah, metodiku a organizaci. Uskutečňuje se na smluvním základě mezi školou a pracovištěm. Smlouva stanoví podmínky a rozsah výuky předmětu. Pozornost je věnována poučení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci před zahájením i v průběhu výuky předmětu.

Výuka předmětu probíhá ve skupinách s přihlédnutím k individuálním potřebám žáků, a to pod vedením odborného vyučujícího. Realizované ošetrovatelské intervence musí být v souladu s vědomostmi a dovednostmi získanými v předmětu ošetrovatelství a se znalostmi z ostatních

odborných předmětů. Ošetrovatelské intervence žáci provádí pod dohledem odborné učitelky. Při výuce je nezbytná spolupráce s personálem zdravotnického, popř. sociálního zařízení.

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jehož konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické, Šumperk, příspěvkové organizace. U žáků je hodnocen ústní, písemný projev a jejich praktické dovednosti. Hodnocení praktických dovedností je komplexní a zahrnuje tyto oblasti:

- schopnost zorganizovat pracovní činnosti, jejich správné a pečlivé provedení,
- zručnost a rychlost při praktických dovednostech,
- aktivní přístup k ošetrovatelské péči, vztah k práci, schopnost spolupracovat v týmu a komunikovat se zdravotnickým personálem,
- uplatnění teoretických poznatků v praktické činnosti,
- schopnost orientovat se ve zdravotnické dokumentaci,
- vedení dokumentace k výuce,
- komunikativní dovednosti,
- přístup k pacientům,
- úprava žáků ve výuce,
- dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se uskutečňuje při práci ve skupině.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu ošetrovatelská praxe se rozvíjí především tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- žák efektivně vyhledává a zpracovává informace z různých informačních zdrojů včetně digitálních,
- žák využívá informací a zkušeností svých i jiných v procesu vlastního učení,
- žák poznává možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru.

Kompetence k řešení problémů:

- žák porozumí zadání úkolu, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení problému a zdůvodní jej,
- žák spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi v pracovním týmu.

Komunikativní kompetence:

- žák formuluje své myšlenky souvisle a srozumitelně,
- žák zpracovává pracovní dokumenty,
- žák porozumí odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě.

Personální a sociální kompetence:

- žák reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování, dokáže přijímat radu i kritiku,

- žák má odpovědný vztah ke svému zdraví, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislosti,
- žák pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních i jiných činností,
- žák přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- žák respektuje práva a osobnost druhých lidí, jejich kulturní specifika,
- žák uznává hodnotu života, uvědomuje si spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- žák vhodně komunikuje v českém i v cizím jazyce s nemocnými a jejich příbuznými, uplatňuje profesní etiku a práva nemocných.

Digitální kompetence:

- žák ovládá práci s moderními digitálními technologiemi a aplikacemi,
- žák rozpoznává a využívá důvěryhodné digitální zdroje v oblasti podpory zdraví a ochrany bezpečí,
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence:

- žák rozvíjí praktické dovednosti a schopnosti,
- žák provádí činnosti základní ošetrovatelské péče,
- žák se podílí pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované ošetrovatelské péče nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče,
- žák usiluje o co nejvyšší kvalitu své práce a zdravotnických služeb,
- žák získá správné komunikativní návyky směrem k pacientům i spolupracovníkům,
- žák vnímá a respektuje potřeby a zvyky pacientů jiných etnik,
- žák dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci,
- žák jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

Rozpis učiva a realizace kompetencí

3. ročník, 3 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
Management ošetrovatelské péče ③②:	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu • vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, zdravotnických prostředků a prádla • vykonává činnosti při zajištění stálé připravenosti pracoviště • používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště, dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů • provádí zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci 	<ul style="list-style-type: none"> • organizace a harmonogram práce praktické sestry a zdravotnického týmu • specifika vybavení a pracovních postupů na ošetrovací jednotce
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje podle etického kodexu a dodržuje práva pacientů • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství • aplikuje ve své činnosti algoritmy ošetrovatelského procesu (problém, cíl ošetrovatelské péče, intervence) • spolupracuje se členy zdravotnického týmu • komunikuje s nemocnými adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a společenskými zásadami, vhodně používá odbornou terminologii • dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými • používá platné ošetrovatelské standardy 	<ul style="list-style-type: none"> • léčebný a organizační řád, etický kodex, práva pacientů, služební mlčenlivost
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje interní předpisy týkající se BOZP, PO a krizových situací 	<ul style="list-style-type: none"> • požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci

První pomoc:	
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti 	<ul style="list-style-type: none"> • poskytování první pomoci sobě i druhým při úrazu na pracovišti
Realizace základní ošetrovatelské péče u dětí a dospělých ②:	
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní a aplikuje správný postup při úpravě lůžka • provede úpravu lůžka a použije pomůcky podle potřeb nemocných 	<ul style="list-style-type: none"> • úprava lůžka
<ul style="list-style-type: none"> • pečuje o osobní hygienu nemocných různého stupně sebeděče • provádí správně komplexní hygienickou péči u nemocných s různým stupněm sebeděče a soběstačnosti • sleduje zdravotní stav nemocného • předchází vzniku imobilizačního syndromu 	<ul style="list-style-type: none"> • hygienická péče
<ul style="list-style-type: none"> • používá vhodné postupy, zdravotnické prostředky a pomůcky při prevenci dekubitů a opruzenin • podílí se na realizaci vhodných preventivních opatření vzniku opruzenin a dekubitů 	<ul style="list-style-type: none"> • prevence opruzenin a dekubitů
<ul style="list-style-type: none"> • provádí dezinfekci a dekontaminaci pomůcek • orientuje se v dezinfekčním plánu ošetrovací jednotky • dodržuje zásady manipulace se sterilním materiálem • zdůvodní význam dodržování aseptického postupu • šetrně nakládá s pomůckami, třídí odpadový materiál a objasní vztah těchto postupů k ochraně životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • péče o pomůcky

Realizace péče o výživu u dětí a dospělých:	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v dietním systému • rozděljuje stravu nemocným podle diet a dbá na jejich dodržování • dodržuje hygienické zásady při rozděllování stravy na ošetrovací jednotce • podává stravu nemocným podle stupně jejich sebeběče • pozoruje a zaznamenává fyzický a psychický stav nemocných a zaznamenává schopnost příjmu potravy, množství přijaté stravy • respektuje kulturní odlišnosti pacientů různých etnik 	<ul style="list-style-type: none"> • podávání jídla
<ul style="list-style-type: none"> • dohlíží na dodržování pitného režimu 	<ul style="list-style-type: none"> • hydratace pacientů
<ul style="list-style-type: none"> • podává potraviny pro zvláštní lékařské účely 	<ul style="list-style-type: none"> • zvláštnosti při podávání jídla dětem různých věkových skupin
Realizace péče o vyprazdňování u dětí a dospělých:	
<ul style="list-style-type: none"> • sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin a vyprazdňování nemocného • pečuje o vyprazdňování nemocného (moč, stolice) • provádí hygienu genitálu, dezinfekci močového katétru a výměnu močového sáčku • pečuje o močové katetry nemocných starších 3 let 	<ul style="list-style-type: none"> • sledování diurézy • sledování odchodu stolice a moči
<ul style="list-style-type: none"> • asistuje při cévkování muže i cévkování ženy • provádí klyzma 	<ul style="list-style-type: none"> • cévkování ženy, klyzma • nácvik vyprazdňování
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně pečuje o inkontinentní nemocné, správně používá pomůcky • respektuje zvyklosti při hygieně vyprazdňování u pacientů různých etnik 	<ul style="list-style-type: none"> • péče o inkontinentní pacienty
<ul style="list-style-type: none"> • přebaluje kojence a dbá na vytvoření hygienických návyků u batolat 	<ul style="list-style-type: none"> • zajištění hygienického vyprazdňování u dětí různých věkových skupin

Realizace sledování fyziologických funkcí u dětí a dospělých ④:	
<ul style="list-style-type: none"> • přesně zjišťuje, měří a zaznamenává fyziologické funkce a stav vědomí pacienta • měří fyziologické funkce i s použitím moderních digitálních technologií 	<ul style="list-style-type: none"> • měření tělesné teploty, krevního tlaku, pulsu, dechu, zjišťování a posuzování stavu vědomí
<ul style="list-style-type: none"> • váží pacienta, měří výšku a tělesné obvody • provádí záznam fyziologických funkcí do zdravotnické dokumentace 	<ul style="list-style-type: none"> • zjišťování hmotnosti, výšky a tělesných obvodů
Realizace asistence u vizity u dětí a dospělých:	
<ul style="list-style-type: none"> • připravuje nemocného k vizitě a k diagnostickým a léčebným výkonům • připravuje prostředí a pomůcky k vizitě • asistuje při vizitě 	<ul style="list-style-type: none"> • příprava pacientů, prostředí a pomůcek k vizitě, asistence u vizity
<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na plnění ordinací po vizitě • provádí záznam o splnění ordinací 	<ul style="list-style-type: none"> • organizace práce ošetrovatelského týmu po vizitě
Realizace podávání léků dětem a dospělým ④:	
<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na podávání léků dle ordinace v písemné i v digitální podobě dýchacím a zažívacím ústrojím, kůží, do dutin • dodržuje správný postup při podávání léků dýchacím a zažívacím ústrojím, kůží, do dutin • používá správně pomůcky k podávání léků • sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných 	<ul style="list-style-type: none"> • podávání léků dýchacím a zažívacím ústrojím, kůží, do dutin
<ul style="list-style-type: none"> • zavádí a udržuje inhalační a kyslíkovou terapii • provádí odsávání sekretů z horních cest dýchacích u nemocných při vědomí starších 10 let • dodržuje zásady BOZP při manipulaci s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví 	<ul style="list-style-type: none"> • aplikace kyslíku

Realizace aplikace léků injekcemi u dětí a dospělých:	
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje injekce pod kůži a do svalu u dospělých a dětí starších 3 let věku • pod odborným dohledem připravuje léky a pomůcky k aplikaci do žíly • asistuje při podávání léků do žíly • sleduje periferní žilní vstup • ošetřuje periferní žilní vstupy 	<ul style="list-style-type: none"> • aplikace léků injekcemi pod kůži, do svalu • příprava a asistence při aplikaci léků do žíly
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v transfúzních záznamech • podílí se na přípravě pacienta k transfúzi • podílí se na asistenci při aplikaci transfúzních přípravků • sleduje pacienta v průběhu transfúze a předává informace o případné změně zdravotního stavu 	<ul style="list-style-type: none"> • asistence při aplikaci transfúzních přípravků
Realizace psychické a fyzické aktivizace dětí a dospělých pacientů:	
<ul style="list-style-type: none"> • pečuje o pohodlí nemocného • aktivně vyhledává a saturuje psychické, fyzické a sociální potřeby nemocných • komunikuje s nemocnými a objektivně hodnotí jejich potřeby • provádí sociální aktivizace zejména v rámci péče o seniory • vykonává činnosti při zajištění herních aktivit dětí • pečuje o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu • motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny, a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe 	<ul style="list-style-type: none"> • uspokojování psychických, tělesných a sociálních potřeb pacientů
Realizace příjmu, přemístování, propuštění dětí a dospělého pacienta:	
<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při přijetí, přemístování a propuštění nemocných 	<ul style="list-style-type: none"> • asistence a ošetrovatelské intervence

4. ročník, 6 hodin týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v postupech ochrany osob před použitím anonymní hrozby výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou • popíše činnost po nálezů či obdržení podezřelého předmětu • dokáže využít improvizovaných prostředků osobní ochrany 	<p>IPCHO – improvizované prostředky chemické ochrany:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrana osob před použitím anonymní hrozby útoku výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou • činnost po nálezů či obdržení podezřelého předmětu
<ul style="list-style-type: none"> • připravuje dokumentaci a pomůcky k odběru biologického materiálu dle druhu odběru • psychicky a fyzicky připravuje pacienta k výkonu • provádí odběry kapilární a venózní krve • provádí vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve • dodržuje bezpečnost práce 	<p>Realizace odběru biologického materiálu u dětí a dospělých @:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava dokumentace a pomůcek • psychická a fyzická příprava pacientů • odběry biologického materiálu na vyšetření
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky onemocnění dýchacích cest • orientuje se ve vyšetřovacích metodách a základních léčebných postupech při onemocnění dýchacích cest • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby dítěte a podílí se na jejich uspokojování • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u dětí s onemocněním dýchacích cest • podílí se na edukaci dětí a rodiny • pojmenuje možná rizika při nedodržení léčby 	<p>Ošetrovatelská péče u dětí s onemocněním dýchacích cest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí • s onemocněním dýchacích cest
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky onemocnění oběhového systému • orientuje se ve vyšetřovacích metodách a základních léčebných postupech při onemocnění oběhového systému • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby dítěte a podílí se na jejich uspokojování • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u dětí s onemocněním oběhového systému • podílí se na edukaci dětí a rodiny • zdůvodní důležitost dodržování léčebného režimu 	<p>Ošetrovatelská péče u dětí s onemocněním oběhového systému:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí s onemocněním oběhového systému

<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky onemocnění zažívacího traktu • orientuje se v základních vyšetřovacích metodách zažívacího traktu • zajišťuje přípravu dětí k vyšetření • orientuje se v základních léčebných postupech při onemocnění zažívacího traktu • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči • u vybraných onemocnění zažívacího traktu • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby dítěte a podílí se na jejich uspokojování • podílí se na edukaci dětí a rodiny 	<p>Ošetrovatelská péče u dětí s onemocněním zažívacího traktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí s onemocněním zažívacího traktu
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky metabolického a endokrinního onemocnění • orientuje se ve vyšetřovacích metodách • zajišťuje přípravu dětí k vyšetření • orientuje se v základních léčebných postupech u dětí s metabolickým a endokrinním onemocněním • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u dětí s onemocněním metabolickým a endokrinním • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby dítěte a podílí se na jejich uspokojování • podílí se na edukaci dětí a rodiny 	<p>Ošetrovatelská péče u dětí s onemocněním metabolickým a endokrinním:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí s onemocněním metabolickým a endokrinním
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky onemocnění • orientuje se ve vyšetřovacích metodách • zajišťuje přípravu dětí k vyšetření • orientuje se v základních léčebných postupech u dětí s febrilními křečemi • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u dětí s febrilními křečemi • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby a podílí se na jejich uspokojování • podílí se na edukaci dětí a rodiny 	<p>Ošetrovatelská péče u dětí s febrilními křečemi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí s febrilními křečemi

<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky onemocnění • orientuje se ve vyšetřovacích metodách • zajišťuje přípravu dětí k vyšetření • orientuje se v základních léčebných postupech u dětí s adenoidní vegetací, před a po adenotomií • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u dětí s adenoidní vegetací a před a po adenotomií • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby a podílí se na jejich uspokojování • podílí se na edukaci dětí a rodiny 	<p>Ošetrovatelská péče u dětí s adenoidní vegetací, před a po adenotomií:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí s adenoidní vegetací, před a po adenotomií
<p>Ošetrovatelská péče u pacientů na chirurgických odděleních</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na psychické a fyzické přípravě pacienta k operaci • podílí se na předoperační a následné pooperační péči o pacienta • sleduje poruchy celistvosti kůže • asistuje při převazech a ošetřování ran • ošetřuje nekomplikované chronické rány a stomie • rozpozná druhy drénů a drenáží • podílí se na péči o drény a drenáže • připravuje pomůcky a dokumentaci • dodržuje předepsané pracovní postupy a zásady BOZP 	<p>Realizace předoperační přípravy a pooperační péče u dětí a dospělých:</p> <ul style="list-style-type: none"> • předoperační příprava • pooperační péče • péče o rány • péče o drény a drenáže
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná základní příznaky chirurgického onemocnění zažívacího traktu • orientuje se v základních vyšetřovacích metodách trávicího ústrojí, zajišťuje přípravu pacientů k vyšetření trávicího ústrojí • orientuje se v možnostech léčby před a po operaci trávicího ústrojí • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči před a po operaci trávicího systému • podílí se na edukaci pacientů, zdůvodní význam informovanosti a dispenzarizace pacientů s onemocněním trávicího traktu 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů před a po operaci trávicího ústrojí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů před a po operaci trávicího systému

<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky nádorového onemocnění • orientuje se v diagnostických metodách, zdůvodní výhody prevence a včasné diagnostiky při léčbě nádorových onemocnění • orientuje se v možnostech léčby nádorových onemocnění • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby a podílí se na jejich uspokojování • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u pacientů s nádorovým onemocněním 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s nádorovým onemocněním:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů s nádorovým onemocněním
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem amputace a její indikaci • orientuje se ve vyšetřovacích metodách před amputací • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u pacienta s amputací • objasní moderní trendy v léčbě nehojících se kožních defektů, jejich přínos v léčbě ran • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby pacientů a podílí se na jejich uspokojování • zdůvodní přínos rehabilitace a využití kompenzačních pomůcek 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s amputací:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příčiny amputací / úrazy, ischemická choroba dolních končetin, /diabetická gangréna/ • vyšetřovací metody před neúrazovými amputacemi • zvláštnosti ošetrovatelské péče před a po amputaci dolní končetiny
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky zlomenin • orientuje se ve vyšetřovacích metodách, zajišťuje přípravu pacientů k diagnostice zlomenin • orientuje se v možnostech léčby zlomenin • aplikuje aktivní ošetrovatelskou péči u pacientů se sádrovým obvazem 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů se sádrovým obvazem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky zlomenin • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů se sádrovým obvazem horní končetiny, dolní končetiny
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná druhy osteosyntéz • orientuje se ve vyšetřovacích metodách • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u pacientů s osteosyntézou • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby pacientů a podílí se na jejich uspokojování 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s osteosyntézou:</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy osteosyntéz • vyšetřovací metody • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů s osteosyntézou

Ošetrovatelská péče u pacientů na interních odděleních	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve vyšetřovacích metodách • u jednotlivých systémových onemocnění, • zdůvodní a realizuje přípravu pacientů k jednotlivým vyšetřením • orientuje se v základních lékových skupinách podávaných na interním oddělení a uvede jejich zástupce 	<p>Zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů na interním oddělení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyšetřovací metody • lékové skupiny
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky onemocnění dých. cest • orientuje se ve vyšetřovacích metodách, zajišťuje přípravu pacientů k vyšetření • orientuje se v možnostech léčby onemocnění dýchacích cest • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u pacientů s vybranými chorobami dýchacího systému • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby pacientů a podílí se na jejich uspokojování • zdůvodní nutnost rehabilitace 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním dýchacích cest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů s onemocněním dýchacích cest
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky onemocnění oběhového systému • orientuje se ve vyšetřovacích metodách, zajišťuje přípravu pacientů k vyšetření • orientuje se v možnostech léčby onemocnění oběhového systému • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u pacienta s vybranými chorobami oběhového systému • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby pacientů a podílí se na jejich uspokojování 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním oběhového systému:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů s onemocněním oběhového systému
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky onemocnění zažívacího traktu • orientuje se ve vyšetřovacích metodách, zajišťuje přípravu pacientů na vyšetření • orientuje se v možnostech léčby onemocnění zažívacího traktu • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u pacienta s vybranými chorobami zažívacího traktu • zdůvodní význam rehabilitace • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby pacientů a podílí se na jejich uspokojování • podílí se na edukaci pacienta 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním zažívacího traktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů s onemocněním zažívacího traktu

5. ročník, 6 hodin týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky stáří, stárnutí, tělesné, sociální a psychické změny spojené se stářím • orientuje se v rozsahu poskytování péče starým a chronicky nemocným pacientům v jednotlivých zařízeních • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u starých a chronicky nemocných pacientů • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby starých a chronicky nemocných pacientů a podílí se na jejich uspokojování • zdůvodní význam fyzické a psychické aktivizace starých a chronicky nemocných pacientů a podílí se na její realizaci • rozpozná příznaky imobilizačního syndromu • plánuje a podílí se na preventivních ošetrovatelských intervencích k prevenci imobilizačního syndromu • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u pacientů v terminálním stádiu • dodržuje práva pacientů v terminálním stádiu • poskytuje a zajišťuje psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým • podílí se na péči o umírajícího a pečuje o tělo zemřelých a činnosti spojené s úmrtím nemocného 	<p>Ošetrování starých a chronicky nemocných pacientů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky stárnutí a stáří, tělesné, sociální a psychické změny ve stáří • zvláštnosti průběhu chorob ve stáří • zvláštnosti ošetrovatelské péče u starých a chronicky nemocných pacientů • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů s demencí • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů v terminálním stádiu, péče o mrtvé tělo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede rozdělení malých gynekologických zákroků • zdůvodní nutnost edukace ženy v rámci prevence nádorových onemocnění, podílí se na edukaci žen • zajišťuje přípravu ženy k menším gynekologickým zákrokům • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči o ženy po malých gynekologických zákrocích • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby žen a podílí se na jejich uspokojování 	<p>Ošetrovatelská péče u ženy před a po malých gynekologických zákrocích:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozdělení malých gynekologických zákroků • příprava ženy k malým gynekologickým zákrokům • sledování ženy po menších gynekologických zákrocích

<ul style="list-style-type: none"> • objasní rozdělení gynekologických operací • zdůvodní výhody laparoskopických diagnostických metod • zajišťuje přípravu žen ke gynekologickým operacím • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči o ženy po gynekologických operacích • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby žen a podílí se na jejich uspokojování 	<p>Ošetrovatelská péče u ženy před a po gynekologické operaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy gynekologických operací a operačních přístupů • příprava ženy ke gynekologické operaci • péče o ženu po gynekologické operaci
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky nádorových onemocnění pohlavních orgánů žen • orientuje se v diagnostických metodách, zdůvodní výhody prevence a včasné diagnostiky při léčbě nádorových onemocnění • zdůvodní nutnost edukace ženy v rámci prevence nádorových onemocnění • orientuje se v možnostech léčby nádorových onemocnění • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči o ženy s vybraným nádorovým onemocněním • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby žen a podílí se na jejich uspokojování 	<p>Ošetrovatelská péče u ženy s nádorovým onemocněním pohlavních orgánů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u ženy s vybraným nádorovým onemocněním
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky zánětlivých onemocnění rodidel • orientuje se ve vyšetřovacích metodách • orientuje se v možnostech léčby zánětlivého onemocnění rodidel • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u žen se zánětlivým onemocněním rodidel • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby a podílí se na jejich uspokojování • zdůvodní nutnost edukace ohledně doléčení onemocnění • poukáže na rizika promiskuitního způsobu sexuálního života 	<p>Ošetrovatelská péče u ženy se zánětlivým onemocněním rodidel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u žen s gynekologickými záněty
<ul style="list-style-type: none"> • zajišťuje péči o ženu před, během a po porodu, v šestinedělí • podílí se na ošetřování novorozence 	<p>Ošetrovatelská péče na porodnickém oddělení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvláštnosti ošetrovatelské péče u ženy před, během a po porodu, v šestinedělí • ošetřování novorozence

<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná základní příznaky onemocnění • orientuje se ve vyšetřovacích metodách, zajišťuje přípravu žen k vyšetření prsu, zdůvodní nutnost samovyšetřování prsu • objasní význam včasné diagnostiky • realizuje přípravu žen k operaci a péči o ženy po operaci prsu 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů před a po operaci prsu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody, význam samovyšetřování prsu • druhy chirurgických zákroků dle nálezu • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů před a po operaci prsu
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky onemocnění ledvin a močových cest • orientuje se v základních vyšetřovacích metodách, zajišťuje přípravu pacientů k vyšetření • orientuje se v možnostech konzervativní a chirurgické léčby onemocnění ledvin a močových cest, prostaty • realizuje předoperační přípravu a pooperační péči u vybraných onemocnění • objasní základní chirurgické metody vedoucí k odstranění onemocnění, zmírnění obtíží • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby u pacientů a podílí se na jejich uspokojování • zdůvodní nutnost dostatečného příjmu tekutin 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním ledvin a močových cest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů s urolitiázou • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů před a po operaci ledvin, • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů před a po operaci prostaty
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky poruchy vědomí • orientuje se ve vyšetřovacích metodách, sleduje stav vědomí pacientů • orientuje se v možnostech léčby u pacientů s poruchou vědomí • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u pacientů s poruchou vědomí • spolupracuje při odsávání sekretu z dýchacích cest 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s poruchou vědomí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky poruch vědomí • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů s poruchou vědomí
<ul style="list-style-type: none"> • objasní druhy extenzí, indikace k zavedení • provede přípravu lůžka pro pacienta s extenzí • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u pacientů s extenzí • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby pacientů a podílí se na jejich uspokojování • zdůvodní význam rehabilitace 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s extenzí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy extenzí • příprava lůžka pro pacienta s extenzí • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů s extenzí

<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky vedoucí k totální endoprotéze kyčelního kloubu • orientuje se ve vyšetřovacích metodách, zajišťuje přípravu pacientů k vyšetření • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u pacientů před a po operaci, včetně využití aplikace Pacientská cesta • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby pacientů a podílí se na jejich uspokojování • zdůvodní nutnost včasné rehabilitace 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s endoprotézou kyčelního kloubu ④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky vedoucí k totální endoprotéze • vyšetřovací metody • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů před a po totální endoprotéze kyčelního kloubu
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky endokrinního onemocnění • orientuje se ve vyšetřovacích metodách, zajišťuje přípravu pacientů na vyšetření • orientuje se v možnostech léčby endokrinního onemocnění • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u pacienta s onemocněním štítné žlázy • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby pacientů a podílí se na jejich uspokojování • zdůvodní nutnost dispenzarizace 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním endokrinním:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů s onemocněním štítné žlázy
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky metabolického onemocnění • orientuje se ve vyšetřovacích metodách, zajišťuje přípravu pacientů na vyšetření • orientuje se v možnostech léčby metabolického onemocnění • aplikuje aktivní ošetrovatelskou péči u pacientů s diabetes mellitus • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby pacientů a podílí se na jejich uspokojování • objasní význam dodržování dietního omezení • podílí se na edukaci pacientů • zdůvodní nutnost dispenzarizace v diabetologické poradně 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním metabolickým:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů s diabetem mellitem, s komplikacemi diabetu mellitu.

<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky onemocnění krve • orientuje se ve vyšetřovacích metodách, zajišťuje přípravu pacientů na vyšetření • orientuje se v možnostech léčby onemocnění krve • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u pacientů s anémií • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby pacientů a podílí se na jejich uspokojování 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním krve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů s onemocněním krve
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky onemocnění ledvin a močových cest • orientuje se ve vyšetřovacích metodách, zajišťuje přípravu pacientů na vyšetření • orientuje se v možnostech léčby onemocnění ledvin a močových cest • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u vybraných onemocnění ledvin a močových cest • objasní pojmy dialýza, transplantace ledvin • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby pacientů a podílí se na jejich uspokojování 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním ledvin a močových cest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů s infekcí močových cest, s pyelonefritidou • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů s chronickým ledvinovým selháním
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky neurologických onemocnění • orientuje se ve vyšetřovacích metodách, zajišťuje přípravu pacientů na vyšetření • orientuje se v možnostech léčby neurologického onemocnění • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u pacientů s cévní mozkovou příhodou • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby pacientů a podílí se na jejich uspokojování • zdůvodní význam rehabilitace 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů s neurologickým onemocněním:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů s cévní mozkovou příhodou
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky kožních onemocnění • orientuje se ve vyšetřovacích metodách, zajišťuje přípravu pacientů na vyšetření • orientuje se v možnostech léčby na kožním oddělení • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u pacientů s kožním onemocněním • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby pacientů a podílí se na jejich uspokojování 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů na kožním oddělení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů s kožním onemocněním

<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky očních onemocnění • orientuje se ve vyšetřovacích metodách, zajišťuje přípravu pacientů na vyšetření • orientuje se v možnostech léčby na očním oddělení a také v možnostech využití digitálních technologií • realizuje aktivní ošetrovatelskou péči u pacientů s očním onemocněním • identifikuje bio-psycho-sociální potřeby pacientů a podílí se na jejich uspokojování 	<p>Ošetrovatelská péče u pacientů na očním oddělení ④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů s očním onemocněním
<ul style="list-style-type: none"> • zajišťuje s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy, metody bazální stimulace • užívá základní metody rehabilitace k prevenci imobilizačního syndromu • zajišťuje aplikaci zábalů, obkladů, léčivých koupelí, teplých a studených procedur • aplikuje zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury 	<p>Ošetrovatelská péče v rehabilitační a fyzikální medicíně:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rehabilitace • polohování pacienta • kondiční a dechová cvičení, nácvik sebeobsluhy • aplikace tepla a chladu • bazální stimulace
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná příznaky u vybraných onemocnění • orientuje se ve vyšetřovacích metodách, zajišťuje přípravu pacientů na vyšetření • podílí se na edukaci pacienta • orientuje se v možnostech léčby ve stomatologii • zpracovává dentální materiály v ordinaci • vede příslušnou dokumentaci • dodržuje hygienické zásady a BOZP 	<p>Ošetrovatelská péče ve stomatologii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příznaky onemocnění • vyšetřovací metody • léčba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů v stomatologii
<ul style="list-style-type: none"> • vykonává činnosti odpovídající práci praktické sestry v terénu, v komunitních centrech, v léčebných ústavech a dětských zařízeních, v sociálních službách 	<p>Práce praktické sestry v terénu, v komunitních centrech, v léčebných ústavech a dětských zařízeních, v sociálních službách</p>

1.4.21 Psychologie a komunikace

Název předmětu:	Psychologie a komunikace
Obor vzdělání:	Praktická sestra
Forma vzdělání:	večerní studium
Počet vyučovacích hodin za studium:	129
Platnost:	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět psychologie a komunikace umožňuje žákům získat všeobecný přehled vědomostí a dovedností ze základních teoretických i aplikovaných oborů psychologie. Vede žáky k uplatnění těchto poznatků nejen v osobním a občanském životě, ale především k jejich aplikaci při řešení konkrétních pracovních problémů a situací při výkonu zdravotnického povolání, v ošetřování při komplexní péči o pacienta. Učí žáky rozlišovat a respektovat zvláštnosti jednotlivých vývojových období člověka, přispívá k utváření postojů a chování žáků k nemocným a zdravotně nebo sociálně handicapovaným osobám i k osobám z jiného jazykového a kulturního prostředí. Předmět přispívá k získání předpokladů žáků k týmové práci a efektivní komunikaci. Pozornost je věnována také osobnostnímu rozvoji žáků a prevenci syndromu vyhoření, osvojení zásad duševní hygieny a celoživotní zodpovědnosti za své zdraví.

Charakteristika učiva

Předmět psychologie a komunikace je rozvržen do 2. – 5. ročníku.

Ve 2. ročníku se žáci seznamují se základy obecné psychologie a psychologie osobnosti.

Výuka ve 3. ročníku se zaměřuje na vývojovou a sociální psychologii. Žáci se seznamují s charakteristikou lidského vývoje v jednotlivých vývojových stádiích, sociální podstatou osobnosti a psychologii sociálních skupin.

Ve 4. ročníku je kladen důraz na získávání poznatků z oblasti komunikace. Žáci se seznamují s verbální a neverbální komunikací, osvojují si různé komunikační techniky a získávají povědomí o specifikách komunikace s cizinci a příslušníky národnostních menšin. Nabyté dovednosti následně uplatňují v praktickém vyučování.

Výuka v 5. ročníku se zaměřuje na zdravotnickou psychologii a komunikaci. Žáci si osvojují principy individuálního přístupu k pacientům různého věku a psychického stavu, a to v různých situacích spojených s průběhem nemoci či hospitalizací. Součástí výuky je také seznámení s metodami duševní hygieny.

Mezipředmětové vztahy lze uplatňovat nejen s předměty ošetřovatelství, ošetřovatelská praxe, které se s psychologii a komunikací úzce doplňují, ale i s občanskou naukou, českým jazykem a literaturou, biologií a ekologií.

Pojetí výuky

V psychologii a komunikaci je kladen důraz na metody výuky, které vedou k přípravě žáků na zvolenou profesi v oblasti odborných znalostí a praktických sociálních dovedností, které rozvíjí osobnost žáka, formují jeho vztah ke zvolené profesi, ke schopnosti sebepoznávání, týmové spolupráci, individuálnímu přístupu k pacientům, chápání zodpovědnosti za své zdraví, osvojování zásad duševní hygieny, řešení náročných životních situací a konfliktů.

Kromě tradičních metodických postupů, jako je výklad, se výuka zaměřuje i na demonstraci, cvičení, diskusi, aktivizační metody, na práci s textem, odbornou literaturou i s informacemi z různých digitálních zdrojů.

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), jehož konkretizace je ve vnitřním klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické, Šumperk, příspěvkové organizace. Je hodnocen ústní a písemný projev žáka. Důraz je kladen na porozumění učivu a jeho praktické využití, aktivní přístup žáka k výuce.

Dále je kladen důraz na porozumění učivu a jeho praktické využití.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu psychologie a komunikace se rozvíjí hlavně tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- žák si upevňuje správné návyky k učení,
- žák uplatňuje různé způsoby práce s textem, umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace,
- žák s porozuměním poslouchá mluvené projevy, pořizuje si poznámky,
- žák využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- žák sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- žák zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů:

- žák získává informace potřebné k řešení problému,
- žák navrhuje způsob řešení problému, zdůvodňuje jej a ověřuje správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků,
- žák uplatňuje při řešení problému různé metody myšlení, využívá svých zkušeností,
- žák volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- žák se učí spolupracovat při řešení problémů se spolužáky (týmové řešení).

Komunikativní kompetence:

- žák se vyjadřuje jasně, jazykově správně a srozumitelně formuluje své myšlenky,
- žák se aktivně zapojuje do diskuse, formuluje a obhajuje své názory a postoje,
- žák používá odbornou terminologii,
- žák zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),
- žák se vyjadřuje a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence:

- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého chování a jednání v různých situacích,
- žák je připravován ke schopnosti sebepoznávání,

- žák reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí,
- žák si ověřuje získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí,
- žák má odpovědný vztah ke svému zdraví, uvědomuje si negativa nesprávného životního stylu,
- žák umí reagovat na měnící se životní a pracovní podmínky,
- žák plní zadané úkoly samostatně, ale také ve skupině,
- žák je připravován k interakci a týmové spolupráci,
- žák je připravován k přijímání a odpovědnému plnění svěřených úkolů,
- žák nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- žák uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- žák dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- žák chápe význam životního prostředí pro člověka.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- žák má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání,
- žák je připravován vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Digitální kompetence:

- žák je veden k vyhledávání a kritickému posuzování informací o lidské psychice a k analyzování a srovnávání s informacemi z jiných zdrojů,
- žák se zapojuje do společnosti prostřednictvím digitálních technologií, využívá je ke sdílení dat, informací a obsahu s ostatními,
- žák využívá vhodné technologie pro školní práci, ukládá si zajímavé odkazy pro další použití,
- žák při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů informací a dat,
- žák analyzuje a interpretuje informace a data a vyvozuje z nich odpovídající závěry,
- žák posuzuje vliv digitálních technologií na jednotlivce i společnost, hodnotí rizika a přínosy,
- žák při pohybu v digitálním prostředí respektuje pravidla odpovědného chování, etického jednání, respektuje kulturní rozmanitost a aktivně vystupuje proti nepřijatelnému jednání v online světě,
- žák při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií rozpozná situace ohrožující jeho duševní zdraví.

Rozpis učiva a realizace kompetencí

2. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> • předmět psychologie • popíše základní mezníky vývoje psychologie jako vědní disciplíny • charakterizuje jednotlivé metody psychologie a uvede jejich využití • vysvětlí význam psychologie a uplatnění v různých oblastech lidské činnosti • vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé odvětví psychologie • vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky 	<p>Psychologie jako věda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • předmět psychologie • vývoj psychologie jako vědní disciplíny • metody psychologie • význam psychologie • odvětví psychologie • charakteristika lidské psychiky
	Obecná psychologie ④
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní psychické procesy a stavy • charakterizuje pojmy vnímání, vjem, počitek, vyjmenuje a vysvětlí zákonitosti vnímání • na příkladech objasní smyslovou adaptaci, smyslové klamy • charakterizuje pojem představa, objasní rozdíl mezi představou a vjemem, rozliší druhy představ a uvede konkrétní příklady • objasní pojmy myšlení a řeč, souvislost mezi myšlením a řečí • charakterizuje formy myšlení, popíše jednotlivé myšlenkové operace • objasní druhy řeči, poruchy řeči • definuje pojem paměť a učení a vysvětlí jednotlivé fáze paměti, rozliší druhy, typy paměti a učení, uvede základní techniky učení, objasní, na čem závisí efektivita učení, uvede možnosti využití digitálních technologií při učení • charakterizuje emoce, objasní vlastnosti a projevy citů, objasní rozdělení emocí, uvede konkrétní příklady • charakterizuje pojem vůle, objasní formy volního jednání a význam vůle • charakterizuje pojem pozornost, vysvětlí a na příkladech objasní druhy a vlastnosti 	<p>Obecná psychologie ④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • třídění psychických jevů – procesů, stavů a vlastností • vnímání, představy • myšlení a řeč • paměť a učení • procesy emoční a volní • pozornost, aktivace organismu • poruchy psychických procesů a stavů

<p>pozornosti, objasní činitele ovlivňující pozornost</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní aktivaci organismu a její význam pro člověka • vyjmenuje a charakterizuje základní poruchy psychických procesů a stavů 	
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem osobnost • rozdělí a uvede konkrétní příklady činitelů ovlivňujících vývoj osobnosti • objasní strukturu osobnosti • definuje a popíše rysy osobnosti • rozliší vrozené vlastnosti osobnosti • definuje pojem temperament, uvede různé typologie • definuje pojmy pudy a vlohy • definuje pojem charakter, objasní složky charakteru • vyjmenuje a charakterizuje stupně a druhy schopností • definuje jednotlivé získané vlastnosti osobnosti • vyjmenuje a charakterizuje poruchy osobnosti 	<p>Psychologie osobnosti ②:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteristika osobnosti • utváření osobnosti ② • struktura • rysy osobnosti • vrozené vlastnosti osobnosti (temperament, pudy, vlohy) • získané vlastnosti osobnosti (charakter, schopnosti, vědomosti, dovednosti, návyky, zvyky, motivace, potřeby, cíle, zájmy, hodnoty) • poruchy osobnosti

3. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše a vytvoří na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku člověka • užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti • ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů 	<p>Psychologie osobnosti a obecná psychologie ①:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozorování a posuzování psychických procesů a stavů • sebepoznání a sebehodnocení osobnosti
<ul style="list-style-type: none"> • specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka • charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v daném vývojovém období • uvede potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích • vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap 	<p>Vývojová psychologie ②:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ontogenetického vývoje psychiky, faktory a zákonitosti vývoje • charakteristika vývojových stádií • potřeby člověka v jednotlivých vývojových etapách

- vysvětlí pojem socializace a fáze socializačního procesu
- vyjmenuje formy sociálního učení a ty demonstruje na konkrétních příkladech
- vysvětlí pojem sociální vnímání a dokumentuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti
- definuje pojem sociální interakce a objasní jednotlivé typy sociálních vztahů
- objasní pojmy konflikty, dělení konfliktů, styly zvládání a optimální řešení konfliktů
- řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace
- charakterizuje základní typy sociálních skupin, vymezí jejich znaky
- charakterizuje vliv skupiny na vývoj jedince
- definuje pojmy pozice, status, role, normy
- popíše požadavky na osobnost vůdce, vysvětlí a na příkladech charakterizuje jednotlivé druhy vůdcovství
- vyjmenuje a charakterizuje poruchy socializace, uvede poruchy socializace související s digitálním prostředím
- uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací, jako je stres, frustrace, deprivace a umí na ně vhodným způsobem reagovat
- objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku syndromu

Základy sociální psychologie ①④:

- sociální podstata osobnosti, socializace
- sociální učení
- sociální vnímání
- poznávání a posuzování osobnosti
- sociální interakce
- konflikty
- řešení konfliktních situací
- sociální skupiny
- vliv na vývoj osobnosti
- pozice, status, role, normy
- vůdcovství ve skupině
- poruchy socializace
- stres, frustrace a deprivace
- syndrom vyhoření

4. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem komunikace • objasní složky komunikace, charakterizuje jednotlivé typy a druhy komunikace, uvede specifika komunikace v digitálním prostředí • vysvětlí rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací • předvede na modelových situacích jednotlivé typy neverbální komunikace • demonstruje navazování kontaktů s jedinci různých věkových skupin • vyjmenuje zásady komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky • komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností, zejména vlivu sociokulturního prostředí • objasní zásady komunikace s pacienty – cizinci nebo s pacienty s nedostatečnou znalostí češtiny • vyjmenuje druhy rozhovorů, uvede jejich rozdíly, objasní zásady vedení rozhovorů • uvede a charakterizuje specifické komunikační techniky, objasní význam jednotlivých specifických komunikačních technik • využívá v komunikaci specifické komunikační techniky • definuje pojem empatie a objasní její význam, popíše způsoby projevování empatie v komunikaci • definuje pojem asertivita a agresivita, vyjmenuje asertivní techniky a objasní jejich využití v praxi • rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního chování • objasní zásady komunikace s agresivním pacientem • předvede taktiku komunikace s agresivním nemocným 	<p>Komunikace ①④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace • verbální komunikace, neverbální komunikace • typy neverbální komunikace • navazování kontaktu dle věkových skupin • zásady komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky • komunikace a přístup k pacientům, dětem různého věku a rodičům • zásady komunikace s pacienty - cizinci, nebo s pacienty s nedostatečnou znalostí češtiny • druhy rozhovorů, zásady vedení rozhovorů • specifické komunikační techniky • využití specifických komunikačních technik • empatie • asertivita a agresivita • komunikace s agresivním pacientem • asertivní chování a jednání s agresivním pacientem • direktivní a nedirektivní chování • produktivního chování, neproduktivní chování, evalvace a devalvace.

<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje direktivní a nedirektivní způsob chování • vysvětlí podstatu produktivního chování, charakterizuje neproduktivní chování, definuje pojmy evalvace, devalvace 	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede osobnostní předpoklady pro volbu profese • vyjmenuje faktory, které mají vliv na psychický a fyzický stav zdravotnického pracovníka; • vyjmenuje možnosti dalšího vzdělávání a pracovního zařazení a navrhne profesní dráhu • vyjmenuje možnosti navázání produktivního kontaktu s potencionálním zaměstnavatelem, popíše vhodné projevy kulturního vystupování, orientuje se v prezentaci své osobnosti, navrhne prezentaci své osobnosti s využitím digitálních technologií 	<p>Zdravotnická psychologie ③④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • předpoklady pro volbu profese • osobnost zdravotnického pracovníka • profesní dráha zdravotnického pracovníka • situace související s hledáním zaměstnání, osobní prezentace
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje v pracovních i mimopracovních vztazích znalosti sociální stránky psychiky člověka • charakterizuje problémy ve vzájemné interakci, navrhne taktiky řešení konfliktních situací • identifikuje vztahy mezi členy skupiny a poznatky využije pro práci v týmu 	<p>Základy sociální psychologie ①:</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace se zdravotníky, nadřízenými, vztahy ve skupině

5. ročník, 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojmy klinická psychologie, zdravotnická psychologie, psychologie zdraví • vyjmenuje specifika komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými • vyjmenuje specifika komunikace s pacienty s PAS (postižení autistického spektra) a mentálním postižením • popíše zvláštnosti komunikace u nemocných s psychickými obtížemi 	<p>Zdravotnická psychologie ①④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klinická psychologie, zdravotnická psychologie, psychologie zdraví • přístup k jedincům se zdravotním postižením (tělesně, smyslově, mentálně, s PAS a psychickými obtížemi) ① • projevy produktivního a neproduktivního chování, evalvace a devalvace osobnosti • komunikace a přístup k jedincům se zdravotním postižením, řešení modelových situací

<ul style="list-style-type: none"> • uvede možnosti využití digitálních technologií v přístupu k jedincům s různým zdravotním postižením • rozliší evalvační a devalvační chování, identifikuje prvky tohoto chování v komunikaci • uplatňuje zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými • rozliší a zhodnotí na příkladech různé přístupy a postoje zdravotnického pracovníka k pacientům • popíše na příkladu individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb, zdravotního znevýhodnění, sociokulturních a jiných zvláštností • dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování • dodržuje práva pacientů 	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní na příkladech psychosomatickou jednotu lidského organismu • objasní psychosomatické a somatopsychické nemoci a uvede jejich projevy 	<p>Psychologie osobnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • psychosomatické a somatopsychické nemoci
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a objasní faktory ovlivňující psychiku nemocného • objasní vliv nemoci a zdravotního postižení na psychiku člověka • popíše subjektivní prožívání nemoci, uvede složky prožívání, objasní prožívání pacientů z odlišného, jazykového nebo kulturního a náboženského prostředí, objasní vliv digitálního prostředí na prožívání nemoci • popíše, jak se nemoc nebo zdravotní postižení může projevit v chování a jednání člověka (dítěte, dospělého, seniora a příbuzných pacienta) • vyjmenuje a charakterizuje reakce pacienta na nemoc jako svízelnou situaci • charakterizuje různé postoje pacienta k nemoci • charakterizuje jednotlivé fáze prožívání nemoci v čase • objasní pojem adaptace na nemoc a nemocniční prostředí a určí okolnosti 	<p>Zdravotnická psychologie ①③④:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vliv nemoci a zdravotního postižení na psychiku člověka • subjektivní prožívání nemoci a jeho modifikace kulturou • reakce na nemoc • postoj pacienta k nemoci • prožívání nemoci v čase • adaptace na nemoc a nemocniční prostředí • hospitalismus a jeho prevence • iatrogenie • psychologie strachu, úzkosti a bolesti • psychologie umírání a smrti ① • etika v práci zdravotnického pracovníka, respektování práv pacientů ① • profesionální adaptace a profesionální deformace • duševní hygiena a kompenzační činitelé ③

negativně ovlivňující adaptaci,
charakterizuje fáze adaptace

- navrhne taktiky přístupu k pacientům ke zlepšení adaptace na nemoc a nemocniční prostředí
- charakterizuje hospitalismus a určí jeho projevy v různých věkových etapách a způsoby prevence
- navrhne preventivní opatření hospitalismu u různých věkových skupin
- objasní pojem iatrogenie, rozliší na příkladech druhy iatrogenie
- rozliší příznaky strachu, úzkosti a bolesti, orientuje se v technikách zvládnání úzkosti, strachu a bolesti
- vysvětlí změny chování nemocného v souvislosti s prožíváním bolesti, strachu a úzkosti
- navrhne taktiky přístupu k pacientům s bolestí, strachem a úzkostí, aplikuje zásady psychoterapeutického přístupu k pacientům s bolestí, strachem a úzkostí
- vyjmenuje a vysvětlí fáze procesu umírání
- charakterizuje empatický přístup zdravotnického pracovníka k umírajícímu nemocnému a pozůstalým
- volí vhodné formy komunikace a uplatňuje nedirektivní přístup k seniorům, nevléčitelně nemocným a umírajícím
- zdůvodní význam dodržování etických norem ve vztahu k pacientům a spolupracovníkům, včetně povinnosti mlčenlivosti, vyjmenuje a na příkladech vysvětlí práva pacientů
- diskutuje o etických tématech moderní medicíny
- užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládnání náročných pracovních a životních situací
- vysvětlí na příkladech projevy profesionální adaptace, vyjmenuje projevy a stupně profesionální deformace
- vyjmenuje zásady a techniky k udržování dobré psychické a fyzické kondice, uvede možnosti využití digitálních technologií v péči o duševní zdraví

1.5 Rozvoj klíčových a odborných kompetencí a začlenění průřezových témat

K rozvoji klíčových a odborných kompetencí průřezových témat jsou ve výuce metody voleny tak, aby v maximální míře podpořily motivaci žáka, jeho kreativitu a vlastní aktivitu, zájem o další studium a vybavení žáka kompetencemi umožňující jeho další vzdělávání.

1.5.1 Klíčové kompetence:

Absolvent se charakterizuje těmito klíčovými kompetencemi:

Kompetence k učení:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládá různé techniky učení, dokáže si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňuje různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), efektivně vyhledává a zpracovává informace; je čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizuje si poznámky,
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, provádí sebehodnocení,
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní je,
- vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence:

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje,
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje,
- zpracovává administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),

- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- dosahuje jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce,
- dosahuje jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. rozumí běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě),
- chápe výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, je motivován k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Personální a sociální kompetence:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsob jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku,
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí,
- má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislosti,
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňuje, je připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, je finančně gramotný,
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly,
- podněcuje práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje návrhy druhých,
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předchází osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie,
- uvědomuje si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých,
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě,
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje,
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání,
- uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám,
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhoduje o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- má reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umí je srovnávat se svými představami a předpoklady,
- umí získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech,
- využívá poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání,
- vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle,
- zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- rozumí podstatě a principům podnikání, má představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání,
- dokáže vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence:

- správně používá a převádí běžné jednotky,
- používá pojmy kvantifikujícího charakteru,
- provádí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umí je vymezit, popíše je a správně využije pro dané řešení,
- čte a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.),
- aplikuje znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru,
- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života, digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje,
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků,
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy,
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy,

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

1.5.2 Odborné kompetence

Odborné kompetence vycházejí z kvalifikačních předpokladů pro výkon povolání Praktické sestry. Jde o soubor odborných vědomostí, dovedností a postojů, které jsou požadovány u absolventů oboru Praktické sestry. Žáci jsou vedeni k samostatnému zvládnutí činnosti v oblasti ošetrovatelské péče podle vyhlášky č.55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisu.

1.6 Realizace průřezových témat

Realizace průřezových témat je provedena přímým začleněním tématu do vzdělávacího obsahu předmětů.

1.6.1 Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se realizuje a prostupuje celým vzděláváním. Žáci jsou vedeni k upevnování takových postojů a hodnotové orientace, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, zdravého sebevědomí, schopnosti jednat s lidmi.

Výchova k demokratické společnosti se netýká pouze obsahu vzdělávání, ale i demokratického klimatu ve škole, vztahu k sociálním partnerům školy.

Průřezové téma Občan v demokratické společnosti je zařazeno do učiva velké části vyučovacích předmětů, stěžejními předměty jsou však občanská nauka a psychologie.

Realizace v předmětu:

- občanská nauka,
- biologie a ekologie,
- český a jazyk a literatura,
- ekonomika,
- cizí jazyk,
- informatika,
- psychologie a komunikace,
- výchova ke zdraví,
- mikrobiologie, epidemiologie a hygiena,
- první pomoc,
- ošetřovatelství.

Získané kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- měl vhodnou míru sebevědomí, sebe odpovědnosti a schopnost morálního úsudku,
- byl připraven klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení,
- hledal kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byl kriticky tolerantní,
- byl schopen odolávat myšlenkové manipulaci,
- orientoval se v mediálních sděleních, kriticky je vyhodnocoval a využíval masová a síťová média pro své různorodé potřeby,
- dokázal jednat s lidmi, diskutoval o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledal kompromisní řešení,
- byl ochoten se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech,
- vážil si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažil se je,
- chránit a zachovat pro budoucí generace.

Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti ①		
ročník	předmět	získané kompetence žáka realizace průřezového tématu - název celku v učivu
• měl vhodnou míru sebevědomí, sebe odpovědnosti a schopnost morálního úsudku		
1. ročník	OBN	Člověk v lidském společenství
3. ročník	PSK	Psychologie osobnosti a obecná psychologie-sebepoznání a sebehodnocení osobnosti
4. ročník	OBN	Praktická filozofie
5. ročník	PSK	Zdravotnická psychologie - etika v práci
• byl připraven klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení		
4. ročník	OBN	Praktická filozofie
4. ročník	EKO	Finanční vzdělávání
5. ročník	PSK	Zdravotnická psychologie a komunikace – přístup k těžce nemocným a umírajícím pacientům
5. ročník	PSK	Zdravotnická psychologie – přístup k jedincům se zdravotním postižením, psychologie umírání a smrti
1. ročník	OBN	Člověk v lidském společenství
3. ročník	OBN	Politická ideologie
2. ročník	DEJ	Historie 2. poloviny 20. století
3. ročník	PSK	Základy sociální psychologie
4. ročník	ANJ	Země dané jazykové oblasti
5. ročník	NEJ	Země dané jazykové oblasti
• byl schopen odolávat myšlenkové manipulaci, • orientoval se v mediálních sděleních, kriticky je vyhodnocoval a využíval masová a síťová média pro své různorodé potřeby		
1. ročník	INF	Získávání informací a ověřování informačních zdrojů
2. ročník	CJL	Informatická výchova Hodnověrnost informací a jejich ověřování
3. ročník	OBN	Svobodný přístup k informacím
5. ročník	CJL	Informatická výchova - práce s novinovými texty
5. ročník	CJL	Publicistický styl, funkce reklamy
5. ročník	CJL	Společensky angažovaná literatura 20. století (Karel Čapek)
• dokázal jednat s lidmi, diskutoval o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledal kompromisní řešení		
1. ročník	OSE	Osobnost praktické sestry – kodex zdravotnického pracovníka, práva pacientů
3. ročník	OBN	Politika a lidská práva Politická ideologie

4. ročník	PSK	Komunikace
4. ročník	PSK	Základy sociální psychologie – komunikace se zdravotníky, vztahy ve skupině
5. ročník	PSK	Zdravotnická psychologie a komunikace
• byl ochoten se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech		
1. ročník	OSE	Ošetrovatelství – multikulturní ošetrovatelství
3. ročník	PP	Úvod do předmětu – integrovaný záchranný systém
3. ročník	VKZ	Odpovědnost občana za vlastní zdraví
3. ročník	OBN	Občan a volby
2. ročník	MEH	Epidemiologie – prevence infekčních chorob, očkování, nozokomiální nákazy Hygiena – komunální hygiena, hygiena dětí a dorostu, hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních
• vážil si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace		
1. ročník	CJL	Kulturní instituce v ČR a regionu, ochrana a využívání kulturních hodnot
1. ročník	OBN	Člověk v lidském společenství
1. ročník	BIE	Člověk a životní prostředí Ochrana životního prostředí

1.6.2 Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU, včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho naplnění je vedení žáků k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma je začleňováno ve vzdělávacím programu v různých logických souvislostech. Získané vědomosti a dovednosti se propojují a doplňují, aby vznikl ucelený obraz ukazující složitost souvislostí v přírodě, ve společnosti, mezi přírodou a životním prostředím člověka. Těžištěm realizace je předmět biologie a ekologie a výchova ke zdraví.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je směřovat žáky tak, aby pronikli do souvislostí mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, posuzovali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví.

Realizace v předmětu:

- občanská nauka,
- biologie a ekologie,
- informatika,
- fyzika,
- chemie,
- český jazyk a literatura,
- cizí jazyk,
- výchova ke zdraví,
- somatologie,
- mikrobiologie, epidemiologie a hygiena,
- ošetrovatelství,
- ošetrovatelská péče,
- ošetrovatelská praxe.

Získané kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- pochopil souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy,
- pochopil postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život,
- porozuměl souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji,
- respektoval principy udržitelného rozvoje,
- získal přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje,
- samostatně a aktivně poznával okolní prostředí, získával informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů,
- pochopil vlastní odpovědnost za své jednání a snažil se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů,

- osvojil si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání,
- dokázal esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí,
- prohloubil si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Průřezové téma: Člověk a životní prostředí ②		
ročník	předmět	získané kompetence žáka realizace průřezového tématu – název celku v učivu
• pochopil souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy		
1. ročník	OBN	Ochrana člověka za mimořádných událostí.
2. ročník	FYZ	Základy atomové fyziky, jaderná fyzika, radioaktivita
2. ročník	CHE	Organická chemie (uhlovodíky a jejich zdroje, deriváty uhlovodíků) Provozní havárie
1. ročník	BIE	Základy ekologie
• pochopil postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život		
1. ročník	SOM	Funkční morfologie tkání – vnější a vnitřní prostředí organismu
1. ročník	OSE	Osobnost praktické sestry a ochrana zdraví – životní styl praktické sestry, pracovní prostředí, ochrana zdraví při práci
1. ročník	BIE	Člověk a životní prostředí
2. ročník	MEH	Epidemiologie – prevence infekčních chorob, očkování, nozokomiální nákazy Hygiena – komunální hygiena, hygiena dětí a dorostu, hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních
3. ročník	VKZ	Požadavky na hygienu, bezpečnost a zdraví při práci
3. ročník	VKZ	Činitelé ovlivňující zdraví
2. ročník	PSK	Psychologie osobnosti – utváření osobnosti
3. ročník	PSK	Vývojová psychologie
• porozuměl souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji		
• respektoval principy udržitelného rozvoje		
3. ročník	VKZ	Programy na podporu zdraví
• získal přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje		
1. ročník	OSP	Péče o pomůcky – pomůcky k jednomu použití
• samostatně a aktivně poznával okolní prostředí, získával informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů		
1. ročník	BIE	Ochrana přírody a životního prostředí

• pochopil vlastní odpovědnost za své jednání a snažil se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů		
1. ročník	BIE	Ochrana životního prostředí
• osvojil si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání		
1. ročník	BIE	Ochrana životního prostředí
3. ročník	ANJ	Zeměpis, příroda a ochrana životního prostředí
3. ročník	NEJ	Počasi, příroda, ochrana životního prostředí
3. ročník	OPR	Realizace základní ošetrovatelské péče u dětí a dospělých – péče o pomůcky
4. ročník	OPR	Realizace odběru biologického materiálu u dětí a dospělých – odběry biologického materiálu na vyšetření (správné nakládání s odpady)
• dokázal esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí		
3. ročník	CJL	Estetické a funkční normy
• osvojil si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví		
1. ročník	SOM	Trávicí systém – základní složky potravy, metabolismus základních živin
1. ročník	OSE	Osobnost praktické sestry a ochrana zdraví – životní styl praktické sestry, ochrana zdraví při práci praktické sestry
1. ročník	OSE	Výživa – základy zdravé výživy
3. ročník	VKZ	Odpovědnost občana za své zdraví
1. ročník	INF	Vliv digitálních technologií na tělesné a duševní zdraví – prevence a řešení
2. ročník	MEH	Epidemiologie – prevence infekčních chorob, očkování
2. ročník	CHE	Biochemie (přírodní látky)
2. ročník	OSP	Bezpečnost, ochrana zdraví při odběrech
3. ročník	OPR	Management ošetrovatelské péče – požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci
2. ročník	ANJ	Zdraví a zdravý životní styl
3. ročník	ANJ	Sport a hry
5. ročník	ANJ	Zdraví a nemoci, zdravý životní styl Jídlo a stravování
1. ročník	NEJ	Jídlo a stravování
4. ročník	NEJ	Lidské tělo, péče o zdraví, zdravý životní styl

1.6.3 Člověk a svět práce

Hlavním cílem tohoto průřezového tématu je nasměrování žáka k tomu, aby kriticky hodnotil své osobní dispozice, rozhodoval se a plánoval svůj život, pracovní kariéru i dílčí aktivity podle svých schopností, osobnostních vlastností, studijních výsledků, dále aby kriticky hodnotil výsledky svého učení a práce, přijímal radu i kritiku od druhých lidí. Důraz je kladen i na uvědomování si nezbytnosti celoživotního vzdělávání pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce.

Během studia je žák veden k tomu, aby měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání, měl reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o možnostech profesní kariéry, znal požadavky zaměstnavatelů a byl schopen srovnávat je se svými předpoklady, uměl se orientovat v informacích o pracovní nabídce a byl schopen na ně reagovat. Také je žák veden k tomu, aby znal svá práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců.

Téma prolíná celou řadou předmětů zejména v občanské nauce, ekonomice, psychologii a komunikaci.

Realizace v předmětu:

- občanská nauka,
- psychologie a komunikace,
- český jazyk a literatura,
- cizí jazyk,
- informatika,
- ekonomika,
- výchova ke zdraví,
- mikrobiologie, epidemiologie a hygiena,
- chemie,
- ošetrovatelství,
- ošetrovatelská praxe.

Získané kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- si uvědomil vlastní zodpovědnost za svůj život, byl motivovaný k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a osobnímu i profesnímu rozvoji,
- dokázal formulovat své profesní cíle, profesní kariéru dle svých potřeb a schopností,
- byl seznámen s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí,
- získal schopnost vyhledávat a kriticky posuzovat informační zdroje o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání,
- efektivně se prezentoval při jednání s potencionálními zaměstnavateli,
- orientoval se v základních aspektech pracovního vztahu, právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů i základních aspektech soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů.

Průřezové téma: Člověk a svět práce ③		
ročník	předmět	získané kompetence žáka realizace průřezového tématu - název celku v učivu
• si uvědomil vlastní zodpovědnost za svůj život, byl motivovaný k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a osobnímu i profesnímu rozvoji		
1. ročník	INF	Zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost
1. ročník	OSE	Vývoj ošetrovatelství a postavení praktické sestry v systému zdravotní péče
2. ročník	CHE	Biochemické děje
5. ročník	PSK	Zdravotnická psychologie – duševní hygiena
4. ročník	NEJ	Povolání, volba a náplň profese
• dokázal formulovat své profesní cíle, profesní kariéru dle svých potřeb a schopností		
1. ročník	OSE	Vývoj ošetrovatelství a postavení praktické sestry v systému zdravotní péče
3. ročník	CJL	Motivační dopis
4. ročník	PSK	Zdravotnická psychologie – profesní dráha
4. ročník	EKO	Podnikání
• byl seznámen s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí		
4. ročník	EKO	Podnikání
• získal schopnost vyhledávat a kriticky posuzovat informační zdroje o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání		
1. ročník	INF	Získávání informací a ověřování informačních zdrojů
2. ročník	CHE	Biochemické děje
• efektivně se sebe prezentoval při jednání s potencionálními zaměstnavateli		
1. ročník	CJL	Stylistika
3. ročník	CJL	Administrativní styl (žádost, životopis, úřední korespondence) Dopis - osobní, úřední
1.–5. ročník	ANJ	Jazykové dovednosti – pravopis, psaní.
2.–5. ročník	NEJ	Jazykové dovednosti – písemný projev (životopis, žádost, zdravotnický formulář)
4. ročník	PSK	Zdravotnická psychologie – řešení situací souvisejících s hledáním zaměstnání, osobní prezentace
• orientoval se v základních aspektech pracovního vztahu, právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů i základních aspektech soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů		
1. ročník	OSE	Osobnost praktické sestry a ochrana zdraví – pracovní prostředí, ochrana zdraví při práci

3. ročník	VKZ	Požadavky na hygienu, bezpečnost a zdraví při práci
3. ročník	VKZ	Pojištění povinné a nepovinné
2. ročník	MEH	Hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních
4. ročník	OBN	Právo
3. ročník	OPR	Management ošetrovatelské péče – služební mlčenlivost
3. ročník	OPR	Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci
4. ročník	EKO	Podnikání Mzdy a zákonné odvody Daňová soustava a finanční trh
• seznámil se se službou kariérového poradenství a zaměstnanosti		
1 - 5. ročník		třídnická hodina

1.6.4 Člověk a digitální svět

Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.

Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výuky a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu.

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi tak, aby aplikovali digitální technologie při nejrůznějších činnostech a při řešení problémů.

V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni ke komunikaci i prostřednictvím digitálních technologií.

V občanském vzdělávacím základu jsou žáci vedeni k využívání digitálních technologií v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru, při získávání a hodnocení informací z různých zdrojů. Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě.

V estetickém vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli při tvořivých činnostech schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.

Oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

Realizace v předmětu:

- napříč všemi předměty.

Získané kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- vyhledával příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady, chápal význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života,
- kriticky posuzoval vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí, zvažoval příležitosti a rizika a snažil se rizika minimalizovat,
- běžně a samozřejmě využíval vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb, digitální technologie a způsob jejich použití nastavoval a měnil podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby,
- využíval digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji, budoval si osobní vzdělávací prostředí; byl schopen rozpoznat, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientoval se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti, byl schopen podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení, s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa

vytvářel a spravoval své digitální identity; aktivně pečoval o svou digitální stopu, ať už ji vytváří sami, nebo někdo jiný,

- chránil sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránil digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím, při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzoval jejich spolehlivost a postupoval vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby,
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházel situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsoboval své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami,
- znal a uplatňoval právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti,
- při interakcích v digitálním prostředí respektoval pravidla chování a jednal eticky, respektoval kulturní rozmanitost, aktivně vystupoval proti nepřijatelnému jednání v online světě, s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracoval s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních,
- navrhoval bezpečná řešení prostřednictvím digitálních technologií, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie, dokázal druhým poradit s vyřešením technických problémů,
- vyjadřoval se za pomoci digitálních prostředků a vytvářel a upravoval vlastní digitální obsah v různých formátech, měnil, vylepšoval a zdokonaloval obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah,
- získával data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, při vyhledávání používal různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotil, posuzoval jejich spolehlivost a úplnost,
- přizpůsoboval organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu,
- komunikoval prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsoboval prostředky komunikace danému kontextu,
- sdílel prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními, používal digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Průřezové téma: Člověk a digitální svět ④		
ročník	předmět	získané kompetence žáka realizace průřezového tématu - název celku v učivu
• se zapojoval do občanského života prostřednictvím digitálních technologií a služeb		
3. ročník	OBN	Daně
1. ročník	INF	Internet a počítačové sítě
3. ročník	CJL	Administrativní styl
2.-5.ročník	PSK	napříč tematickými celky
1.-2. ročník	OSP	napříč tematickými celky
3.-5. ročník	OSE	napříč tematickými celky

• kriticky posuzoval vývoj technologií a jejich vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvažovali příležitosti a rizika a snažil se rizika minimalizovat		
1. ročník	INF	Zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost
3. ročník	VKZ	Činitelé ovlivňující zdraví
1. ročník	SOM	Úvod do studia
2. ročník	KLP	Vyšetřovací metody
3. ročník	PSK	Základy sociální psychologie
4. ročník	PSK	Komunikace
• využíval vhodné technologie a jejich kombinace pro školní práci a k naplnění svých potřeb		
1. ročník	CJL	Projevy psané
2. ročník	MAT	Finanční matematika
2. ročník	MAT	Statistika a pravděpodobnost
1. ročník	BIE	Dědičnost a proměnlivost, rodokmen
1.- 5. ročník	ANJ/NEJ	Gramatika Produktivní řečové dovednosti
3. ročník	VKZ	Požadavky na hygienu, bezpečnost a zdraví při práci
1. ročník	SOM	napříč tematickými celky
3. ročník	EKO	napříč tematickými celky
2.-5. ročník	PSK	napříč tematickými celky
3. ročník	PP	napříč tematickými celky
1.-2. ročník	OSP	napříč tematickými celky
3.-5. ročník	OSE	napříč tematickými celky
2.-3. ročník	KLP	napříč tematickými celky
• při školní práci využíval vhodné digitální technologie; ukládal si zajímavé odkazy pro další použití		
2. ročník	FYZ	Mechanika, Newtonovy zákony
2. ročník	FYZ	Elektrický obvod, Ohmův zákon Optika
1. ročník	CHE	Atom, molekula
2. ročník	CHE	Organické sloučeniny
1. ročník	BIE	Vlastnosti živých organismů
1. ročník	SOM	napříč tematickými celky
3. ročník	EKO	napříč tematickými celky
2.-3. ročník	KLP	napříč tematickými celky
• chápal rozdíl mezi fyzickým a digitálním online světem, budoval svou digitální identitu a zajímal se o to, jak k ní přispívají ostatní		
3. ročník	EKO	Finanční vzdělávání
1. ročník	INF	Digitální stopa, digitální identita

• udržoval svá digitální zařízení zabezpečená, chránil data před zneužitím, rozpoznal a nahlásil nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby		
1. ročník	INF	Způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany
• při používání digitálních technologií předcházel situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví		
1. ročník	INF	Vliv digitálních technologií na tělesné a duševní zdraví
1. ročník	SOM	Řízení činnosti organismu, humorální řízení organismu Senzorické funkce, smyslové orgány Nervové řízení organismu
3. ročník	PSK	Sociální psychologie
3. ročník	KLP	Nervový systém
• odlišoval vlastní a cizí digitální obsah, při práci v digitálním prostředí a při práci s osobními údaji dodržovali právní normy		
1. ročník	INF	napříč tematickými celky
1. ročník	OSP	Výživa
1. ročník	OSP	Pacient a nemocniční prostředí
2. ročník	OSP	Sledování fyziologických funkcí
2. ročník	OSP	Podávání a aplikace léků
2. ročník	OSP	Odběry biologického materiálu
2. ročník	KLP	Diagnosticko–terapeutický proces
3. ročník	OPR	Realizace sledování fyziologických funkcí u dětí a dospělých
3. ročník	OPR	Realizace podávání léků dětem a dospělým
4. ročník	CJL	Odborný styl – prezentace, referát
5. ročník	OSE	Práce praktické sestry v terénu, komunitních centrech, léčebných ústavech a dětských zařízeních, sociálních službách
• při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednal eticky, s ohleduplností a s respektem k ostatním		
1. ročník	INF	napříč tematickými celky
2.-5. ročník	PSK	napříč tematickými celky
3. ročník	PP	napříč tematickými celky
1.-2. ročník	OSP	napříč tematickými celky
3.-5. ročník	OSE	napříč tematickými celky
2.-3. ročník	KLP	napříč tematickými celky
• řešil problémy s využitím vhodných digitálních technologií		
2. ročník	MAT	Goniometrie
1. ročník	BIE	Ochrana přírody

3. ročník	PP	Integrovaný záchranný systém Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí
5. ročník	PSK	Zdravotnická psychologie
4.ročník	OSE	Oš. péče u nemocných s onem. totální endoprotéza kyčle
5.ročník	OSE	Oš. péče na očním oddělení
5. ročník	OPR	Oš. péče u pacientů s endoprotézou kyčelního kloubu
5. ročník	OPR	Oš. péče u pacientů na očním oddělení
• rozeznal provozní stav počítače / digitálního zařízení a podle toho postupovali, v případě neshody si vyžádali pomoc		
1. ročník	INF	Současná výpočetní zařízení
• vytvářel jednoduchý digitální obsah v základních digitálních formátech, kombinoval je, využíval je ke splnění stanovených cílů		
4. ročník	CJL	Odborný styl – prezentace, referát
1. ročník	CJL	Projevy psané
3. - 5. ročník	ANJ/NEJ	Produktivní řečové dovednosti
• prováděl základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný, s cílem přizpůsobit ho novým účelům		
1. ročník	CJL	Transformace textu
3. ročník	EKO	napříč tematickými celky
• získával potřebné informace z různých digitálních zdrojů na základě vlastních kritérií pro vyhledávání; ověřil jejich spolehlivost v jiných zdrojích		
2. ročník	CJL	Mediální výchova, hodnověrnost informací
1. ročník	CJL	Zdroje informací, rešerše, evidence, kritika
1. ročník	DEJ	Poznávání dějin
3. ročník	EKO	Podnikání napříč tematickými celky
3. ročník	PP	napříč tematickými celky
1.-2. ročník	OSP	napříč tematickými celky
3.-5. ročník	OSE	napříč tematickými celky
2.-3. ročník	KLP	napříč tematickými celky
• ukládal informace tak, aby je mohl opětovně najít, použít, případně upravit		
3.ročník	EKO	napříč tematickými celky
1. ročník	INF	Souborový systém a paměťová úložiště
• komunikoval pomocí digitálních technologií a s více uživateli najednou, pro konkrétní komunikační situaci vybíral vhodnou technologii		
3.ročník	EKO	napříč tematickými celky
3. ročník	PP	napříč tematickými celky

• využíval digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli

2.-5. ročník	PSK	napříč tematickými celky
3. ročník	PP	napříč tematickými celky
1.-2. ročník	OSP	napříč tematickými celky
3.-5. ročník	OSE	napříč tematickými celky
2.-3. ročník	KLP	napříč tematickými celky
1. ročník	DEJ	Svět v blocích – novodobá a regionální historie
3.ročník	EKO	napříč tematickými celky

1.7 Materiální a personální podmínky realizace ŠVP

1.7.1 Materiální podmínky

Škola pro realizaci školního vzdělávacího programu má k dispozici historickou budovu na ulici Kladská 2 v Šumperku.

Pro zajištění ubytování a stravování má škola vlastní domov mládeže o kapacitě 70 lůžek, který se nachází v blízkosti školy, a školní jídelnu v budově školy.

Materiální zázemí pro výuku studijního oboru praktická sestra odpovídá požadavkům pro toto vzdělávání. Škola je pro výuku dobře vybavena a má k dispozici následující materiální vybavení:

Kmenové učebny:

Kmenové (universální třídy) jsou tři a jsou vybaveny moderním nábytkem a základním didaktickým vybavením: tabule, PC a dataprojektor.

Odborné učebny:

odborných učeben využívaných i ve všeobecně vzdělávacích předmětech je šest:

- učebna biologie – audiovizuální a projekční techniky,
- učebna výpočetní techniky – vnitřní síť, terminálový server a 30 terminálových stanic, připojení na internet,
- učebna somatologie (80 míst) - největší učebna ve škole, která je využívána i k odborným seminářům, konferencím, přednáškám, k setkávání s rodiči, je vybavena komplexní audiovizuální technikou, VAU,
- učebna českého jazyka – audiovizuální a projekční techniky,
- učebna ošetrovatelství – audiovizuální a projekční techniky, doplněna odbornými pomůckami,
- učebna první pomoci – audiovizuální a projekční techniky, doplněna odbornými pomůckami.

Odborné učebny pro skupinovou výuku:

- dvě jazykové učebny – audiovizuální a projekční techniky, nástěnné cizojazyčné postery, slovníky,
- učebny ošetrovatelství jsou tři stejně vybavené učebny, které simulují nemocniční pokoje, jsou vybaveny moderními ošetrovatelskými lůžky s nočními stolky, pomůckami pro ošetřování dítěte i dospělého nemocného, k dispozici jsou audiovizuální a projekční techniky,
- učebna psychologie – uzpůsobená pro nácvik komunikativních a relaxačních technik, audiovizuální a projekční techniky.

Doplňující učebny:

- malá tělocvična určená pro gymnastiku, aerobic, kondiční cvičení,
- posilovna, kde jsou k dispozici posilovací stroje, stůl na stolní tenis, sprchy a šatny pro žáky.

Mezi další prostory školy patří kantýna, automat na kávu a čaj, čajovna, která slouží k relaxaci žáků ve volných hodinách.

Ve druhém poschodí školy je malá studovna. Tato místnost se využívá jako místnost konzultační, pro jednání třídních učitelů.

Ve škole je jídelna, která má kapacitu pro 400 strážníků a je postupně modernizována. K osobní hygieně žáků a učitelů slouží WC na každém podlaží, pro učitele je sprcha ve 2. poschodí, pro žáky v přízemí u posilovny.

Ve škole je 8 kabinetů pro učitele vybavených počítačem a internetem, odbornou literaturou, která je stále aktualizována. Další prostory ve škole jsou využity pro kanceláře ředitele školy, zástupce ředitele a vedoucí učitelku praktického vyučování, výchovného poradce, pro sekretariát, pro vedoucí stravovny a pro ekonomku školy, dvě místnosti slouží jako sklad pro úklidové pomůcky a dílna pro školníka.

Žáci mají ve škole přístup ke studijním materiálům ve dvou knihovnách, které jsou vybavené rozsáhlým sortimentem odborné literatury i beletrie a umožňují zapůjčování i mimo vyučování. V odborných vyučovacích hodinách se používají moderní didaktické pomůcky a to – ošetřovatelské modely a torza, resuscitační modely, anatomická torza, vakuované dlahy, digitální váhy, anatomické a cizojazyčné postery apod. Všechny učebny a didaktické pomůcky škola dle finančních možností pravidelně doplňuje a inovuje.

1.7.2 Personální podmínky

Škola je po personální stránce schopna plně zajistit kvalitní výuku oboru praktická sestra. Personální podmínky realizace ŠVP na škole jsou na vysoké úrovni, neboť všichni pedagogičtí pracovníci jsou kvalifikovaní. Kromě toho jsou průběžně vzděláváni v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) podle předem sestaveného plánu DVPP. Plán je sestavován s ohledem na konkrétní potřeby následujícího školního roku a zahrnuje různé oblasti. Nejčastější oblastí je aktualizace obsahu vzdělávání v souvislosti s vývojem legislativy. To se týká zejména vedoucích pracovníků (přijímacích zkoušek, maturitních zkoušek, legislativy ve zdravotnictví, pedagogice atd.), výchovného poradce, školního metodika prevence, koordinátora informačních a komunikačních technologií, koordinátora ŠVP a environmentálního koordinátora. Další oblastí je inovace vzdělávacích metod a využívání moderních didaktických pomůcek a prostředků digitálních technologií ve všech oblastech vzdělávání u všeobecně-vzdělávacích učitelů, tak i u odborných učitelů.

Všichni pedagogičtí pracovníci si v rámci celoživotního vzdělávání rozvíjí pedagogickou a odbornou způsobilost.

Tabulka 1 přehled učitelů

Učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů	40%
Učitelé odborných předmětů	60%

Vedení školy je čtyřčlenné:

- ředitel školy,
- statutární zástupce,
- zástupce ředitele,
- učitelka řídící praktické vyučování.

Další funkce:

- výchovný poradce,
- školní metodik prevence,
- koordinátor informačních a komunikačních technologií,
- koordinátor EVVO,
- koordinátor ŠVP.

Přehled předmětových komisí:

- komise pro všeobecně vzdělávací předměty,
- komise pro odborné předměty.

1.8 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích a ostatních činnostech

Při veškerých činnostech prováděných školou (oblast vzdělávací, výchovná, zájmová apod.) postupuje škola v souladu s platnými právními předpisy a rozpisem dohledů v průběhu výuky, kontroluje dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany.

Dodržování těchto platných norem je zajištěno každým jednotlivým vyučujícím v jeho předmětu a určeným pedagogickým dohledem. Nedílnou součástí BOZP a PO je pravidelné proškolení pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy.

Na začátku každého školního roku je nezbytné prokazatelným způsobem provést seznámení žáků se Školním řádem, GDPR, se zásadami bezpečného chování ve škole i mimo ni a se základními ustanoveními právních norem týkajících se BOZP a PO souvisejících s činnostmi vykonávanými žáky. Při každé činnosti je potřeba respektovat fyziologické a psychické možnosti žáků. Je nutné věnovat pozornost boji proti šikaně a ostatním společensky nebezpečným jevům.

Před zahájením praktické výuky ve 3 a 5. ročníku v rámci předmětu ošetrovatelská praxe jsou žáci poučeni bezpečnostním technikem zdravotnického zařízení o předpisech a nařízeních, které se týkají dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a o požární ochraně, na začátku 4. ročníku a vždy před zahájením výuky na jednotlivých ošetrovacích jednotkách je skupina žáků poučena odbornou učitelkou o konkrétních pravidlech BOZP a PO na daném pracovišti.

1.9 Charakteristika spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP

Za základní sociální partnery škola považuje rodiče a žáky. Rodiče se školou spolupracují aktivně prostřednictvím Spolku přátel školy a Rady školy. Ze strany rodičů je škola podporována morálně i materiálně. Ředitelka školy se pravidelně setkává s pedagogickou radou, zástupci poradního sboru a se zástupci žáků ze všech tříd na radě studentů, kde mají možnost vyjádřit své názory k aktuálnímu dění. Jednání jsou přínosná pro žáky i učitele.

Za významné sociální partnery je považována Nemocnice Šumperk a.s. a další zdravotnická i sociální zařízení, ve kterých je realizovaná praktická část výuky. Žáci jsou v nemocnici připravováni pro své povolání a probíhá zde i praktická část maturitní zkoušky. Tato pracoviště také využíváme k doplnění teoretické výuky formou exkurzí. Součinnost s nemocnicí a dalšími zdravotnickými i sociálními zařízeními je oboustranně výhodná, protože umožňuje žákům získávat nejmodernější poznatky z oblasti ošetrovatelství a medicíny, také jim přibližují realitu profese. Sociálním partnerům dává možnost podílet se na vzdělávání žáků.

Při pracovních schůzkách vedení školy s vedoucími pracovníky Nemocnice Šumperk a.s. diskutuje škola o požadavcích na vzdělávání praktické sestry.

Za sociální partnery lze považovat i vyšší a vysoké školy se zdravotnickým zaměřením, na kterých si část našich absolventů doplňuje další vzdělání.

Tabulka 2 přehled sociálních partnerů

sociální partner	adresa
Nemocnice Šumperk a.s.	Nerudova 640/41 787 01 Šumperk
Dětské centrum Pavučinka Šumperk, příspěvková organizace	Dr. Beneše 13, Šumperk
Stěžení škola, Základní škola a Mateřská škola Šumperk	Hanácká 3, 787 01 Šumperk
Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení a mateřská škola logopedická SCHOLA VIVA o.p.s.	Erbenova 16, 787 01 Šumperk
Interna Zábřeh s.r.o.	Jiráskova 24. 789 01 Zábřeh
Sociální služby pro seniory Šumperk, příspěvková organizace	U Sanatoria 25, 787 01 Šumperk
Diakonie Sobotín	Petrov nad Desnou 203, 788 16 Petrov nad Desnou
Charita Šumperk	Jeremenkova 7, Šumperk, 787 01

Přílohy

Příloha č. 1, vnitřní klasifikační řád

Vnitřní klasifikační řád

Hodnocení prospěchu žáků

Stupeň prospěchu určuje učitel, který vyučuje příslušnému vyučovacím předmětu. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých vyučovacích předmětech na konci klasifikačního období se stupeň prospěchu neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období, ale přihlíží se k průběžným výsledkům práce žáka.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, právo na vytvoření nezbytných podmínek pro vzdělávání a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení (vyhl. MŠMT č. 73/2005 Sb.). Při hodnocení těchto žáků se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

Stupnice hodnocení

Hodnocení a prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a plně chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a plně chápe vztahy mezi nimi. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je estetický bez větších nepřesností. Vhodné texty je schopen studovat samostatně nebo s menší pomocí.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných teoretických a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě

výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti a v grafickém projevu se projevují nepřesnosti, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele částečně opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné problémy ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev má vážné nepřesnosti a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení se vyjadřuje slovně:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním**
- b) prospěl(a)**
- c) neprospěl(a)**
- d) nehodnocen(a)**

Doložka o přechodném ustanovení ŠVP

Škola: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Šumperk, p.o.

Školní vzdělávací program: Praktická sestra (53-41-M/03), večerní studium

Platnost ŠVP od: 1. 9. 2025

Přechodné ustanovení pro období náběhu aktualizovaného ŠVP

Vzhledem k jednotnému zavádění aktualizovaného školního vzdělávacího programu od 1.9. 2025 napříč všemi ročníky, se stanovují následující přechodné ustanovení:

1. Průřezová témata jsou zařazována od školního roku 2025/2026 dle jednotlivých ročníků a předmětu dle aktualizovaného ŠVP.

Toto přechodné ustanovení platí po dobu školních roků (2025/2026, 2026/2027), tedy do ukončení vzdělávání žáků, kteří začali studium podle předešlé verze ŠVP platného od 1. 9. 2020.

Dne: 21.8.2025

Mgr. Eva Čmakalová, ředitelka školy

Školní vzdělávací program pro studijní obor:

Praktická sestra, 53-41-M/03, večerní forma studia

byl schválen Školskou radou pro SZŠ Šumperk dne 25. 8. 2025.

Mgr. Kateřina Štrpková, předsedkyně ŠR

